LIET. BIBLIOG. TARNYBOS

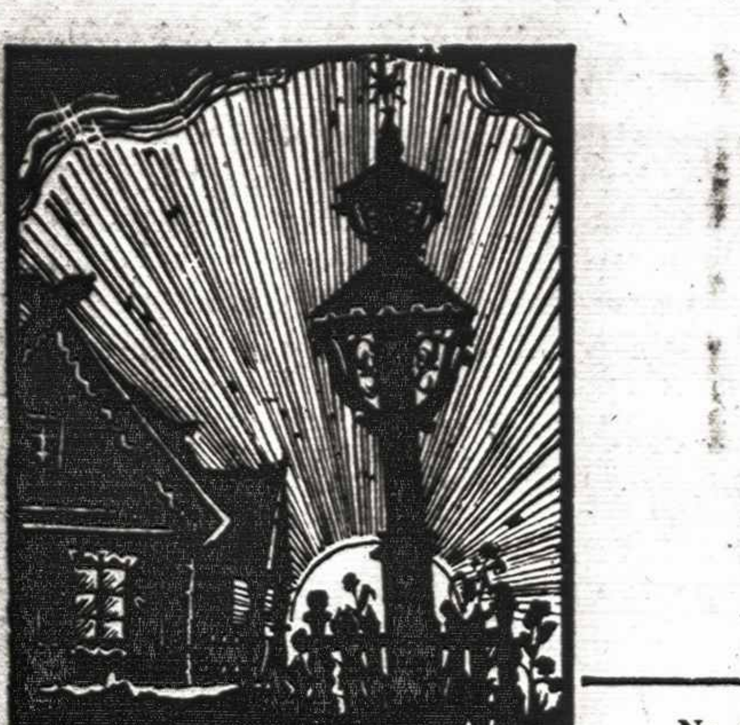

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

The Lights of Homeland

Lithuanian Weekly

Published by the Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada

Authorized as Second Class Mail Post Office Department Ottawa

- - -

SAVAITRAŠTIS

Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija

941 Dundas St. W., Toronto

Nr. 34 (502) TORONTO, Ontario, 1959 m. rugpiūčio (August) mėn. 20 d. Kaina 10¢

Kaimynų veikla

Sunku rasti artimus kaimynus, kaip Kaanda ir JAV. Visas jų gyvenimas taip glaudžiai susijęs ir supintas, kad ne vienas jau imasi pranašauti, jog siena, kuri gyventojų daugelio atžvilgiu ir taip mažai tejuntama, ilgainiui visiškai išnyksianti. Bus kada taip ar nebus, šį kartą ne tai mums rūpi. Rūpi mums mesti žvilgsnį į abiejų kraštų lietuviškąsias bendruomenes. Jau nuo seno jos turėjo daug bendro, net bendrų organizacijų. Kanados lietuviai, būdami negausūs, savąjį visuomeninį gyvenimą daugeliu atvejų rėmė į amerikoniškąją lietuvių bendruomenę, nes daug ko jiems trūko. Kadaise visi, vėliau kur neturėjo savų, kvietėsi iš JAV kunigus nors rekolekcijoms pravesti, naudojosi amerikine lietuviška spauda, kūrė kaikurių amerikinių organizacijų skyrius, į savo didesnius parengimus kvietėsi iš JAV kalbėtojus ir t.t. ir t.t. Kaikurios šios tradicijos ir dabar dar tebepraktikuojamos, bet greičiau kaip išimtys, nes Kanados lieteuviai jau taip pat organizuoti ir daugumą reikalų pajėgia patys susitvarkyti. Mes čia jau turime ir savas parapijas, ir savą spaudą, ir savas organizacijas, ir atskirą Bendruomenės organizaciją. Šią pastarąją čia pasisekė sudaryti dar sklandžiau ir taiklesnės struktūros, negu JAValstybėse. Pasisekė, žinoma dėl to, kad čia nebuvo įsisenėjusių organizacijų, kaip kad buvo JAV, nebuvo tad ir kliūčių.

Nūdien abu kraštai jau turi savus atskirus bendruomeninius organus — L. Bendruomenes. Jų veikimo sąlygos nėra vienodos, bet uždaviniai tie patys — apjungti visus lietuvius ir suderinti visas lietuviškas jėgas didiesiems lietuviškiems uždaviniams vykdyti. Todėl suprantama, kad abiejų Bendruomenių vadovybės stebi bei seka viena antros darbus, o kartais, kaip girdime iš oficialių ar spaudos pranešimų, vieni pas kitus siunčia savo atstovus arba net visi susitinka pasitarti — suorganizuoja bendrus posėdžius.

Visa tai labai gražu, bet, atrodo, dar kai ko ir trūksta. Trūksta abiejų Bendruomenių užsimojimų derinimo. Abi Bendruomenės, atrodo, galėtų rasti daugiau darbų, kuriuos galėtų abi kartu vykdyti, sukelti bendrus sąjūdžius. Tiesa, kaikas jau buvo. Tai Dainų šventė su Kultūros kongresu ir bendrai abiejų Bendruomenių vadovybių organizuotas PLB seimas. Bet tai retai pasitaiką dideli žygiai, o gera būtų matyti to derinimosi ir eilinėje veikloje, kurioje kartais pasirodo ir priešingų reiškinių. Štai Darbo dienos savaitgalį įprasta organizuoti Kaandos Lietuvių Dieną. Anais metais Windsore ji ir buvo pravesta abiejų kraštų susiartinimo šūkiu. Bet tai tik vieną kartą, kai ji vyko beveik ant sienos. Berods nekėlus tokio šūkio, bet praktiškai ta bruožą turėjo ir Niagara Falls suorganizuotoji Lietuvių Diena. Bet štai šiemet matyti visai priešingų reiškinių, nes lygiai tuo pačiu metu Detroite vyks JAV LB Tarybos suvažiavimas, Clevelande Amerikos lietuvių gydytojų suvažiavimas, į kurį, berods, kviečiami net kanadiečiai lietuviai gydytojai, ir eilė stambesnio pobūdžio sujudimų kitose JAV lietuvių kolonijose. Ar nebūtų buvę gerai bent tuos didžiuosius sujudimus organizuoti ne tuo pačiu metu? Ir išviso, atrodo, būtų gera pabandyti suorganizuoti specialių abiejų kraštų lietuvių bendruomenių susibūrimų. Tai gali ir būtų vienas iš uždavinių, pasvarstytinų abiejų Bendruomenių vadovybėms atskirai ir bendrai, greta didžiųjų lietuviškųjų bei lietuvybės išlaikymo problemų.

KAS NAUJO KANADOJE?

Gynybos ministeriai — Kanados ir JAV — Pearkes ir McElroy tarėsi Otavoje dėl Kanados radaro tinklo patobulinimo. Dabartinis radaro tinklas Mid-Canada ir Pinetree linijose esąs nepakankamas: turi spragų, be to, sovietai yra išradę naujų priemonių kliudyti radaro veikimui. Nutarta šiuos trūkumus pašalinti pastatant naujų radaro stočių su patobulintais įrengimais. Treč dalį išlaidų apmokės Kanada, du trečdaliu — JAV.

**

Parlamento atstovų grupė, sovietų pakviesta, buvo ketinusi vykti Sov. Sąjungon, tačiau savo kelionę atidėjo kitiems metams ir savo apgailestavimą pareiškė sovietų ambasadoriui A. Arutunian. Esą ankstyvesni įsipareigojimai to neleidžia padaryti. Teisingumo min. Fulton, seimo pirmininkas Michener su trim kitais parlamento atstovais rugsėjo mėn. lankysis V. Vokietijoje ir V. Berlyne, o po to Michener turįs vykti Australijon.

**

Energijos komisija, kurios uždavinys yra tvarkyti viso krašto energijos šaltinių panaudojimą, sudaryta iš 5 asmenų. Parlamento pavedimu ją paskyrė vyriausybė. Pirmininko pareigos teko Ian McKinnon, Albertos prov. žibalo ir dujų komisijos pirm. Vienas pirmųjų energijos komisijos uždavinių bus tvarkyti natūralių dujų ir žibalo linijų įrengimus, kainas, eksportą ir pan.

**

Jugoslavų pabėgėlių grupė — 5 vyrai ir 1 moteris — be dokumentų atplaukusi Kaandon prekiniu danų laivu Olav Bjarke ir italų Rigoletto ir bandžiusi gauti leidimą apsigyventi Kanadoj buvo deportuota atgal Prancūzijon ir Vokietijon. Jų prašymas buvo atmestas netik Montrealio imigracijos įstaigos, bet ir imigracijos ministerijos. Jie bandė panašiu būdu apsigyventi Britanijoj, Venezueloj, Argentinoj, Meksikoj ir kt., bet vis nesėkmingai.

**

Ateivių skaičius per pirmąjį š. m. pusmetį, lyginant su 1958 m. tuo pačiu laikotarpiu, sumažėjo apie 10.000; pernai atvyko 67.744, šiemet — 57.098. Atvykusiųjų tarpe daugiausia yra italų — 15.354, britų — 10.817, vokiečių — 5.899.

**

Polio liga šiemet iki rugp. 1 d. visoj Kanadoj įregistruota 134 susirgimai, daugiausia Quebeco prov. Po rugpjūčio 1 d. Quebeco prov. įregistruoti 142 nauji susirgimai. Pernai per visus metus buvo susirgę 253 asmenys; 200 jų nebuvo skiepyti. Ontario prov. sveikatos min. Brown pareiškė, kad polio nežiūri nei amžiaus, nei vietos, nei sezono. Jo patarimas — pasinaudoti Šalk skiepais. Ontario prov. esą tik 30% skiepytų asmenų.

**

Raminančių vaistų nuo rugpjūčio 12 d. galima gauti vaistinėse tik su gydytojų receptais. Tai padaryta feder. valdžios prašant vaistininkų atitinkamam komitetui. Esą raminantieji vaistai daugelio buvę vartojami neracionaliai. Dalis jų esą hypnotiški ir sudarą pavojingą įprotį.

**

Telegramų kainos bus pakeltos 10.7%. Nauji tarifai įsigalios po 30 dienų nuo telegrafo bendrovių oficialaus pranešimo. Tai liečia tik komercines telegramas. Senos kainos bus taikomos užsienio ir spaudos telegramoms. Dabar minimum 10 žodžių telegrama Kanadoje kainuoja 60 ct., maksimum ir tai ilgiausios distancijos atveju — $1.70. Abiem atvejais po kainų pakėlimo reikės mokėti 10 ct. daugiau. Tai jau trečias pakėlimas po karo. Pirmieji du padaryti 1953 ir 1957 metais.

Varšuva. — Šio miesto gyventojų skaičius šių metų vidury buvo 1.102.300.

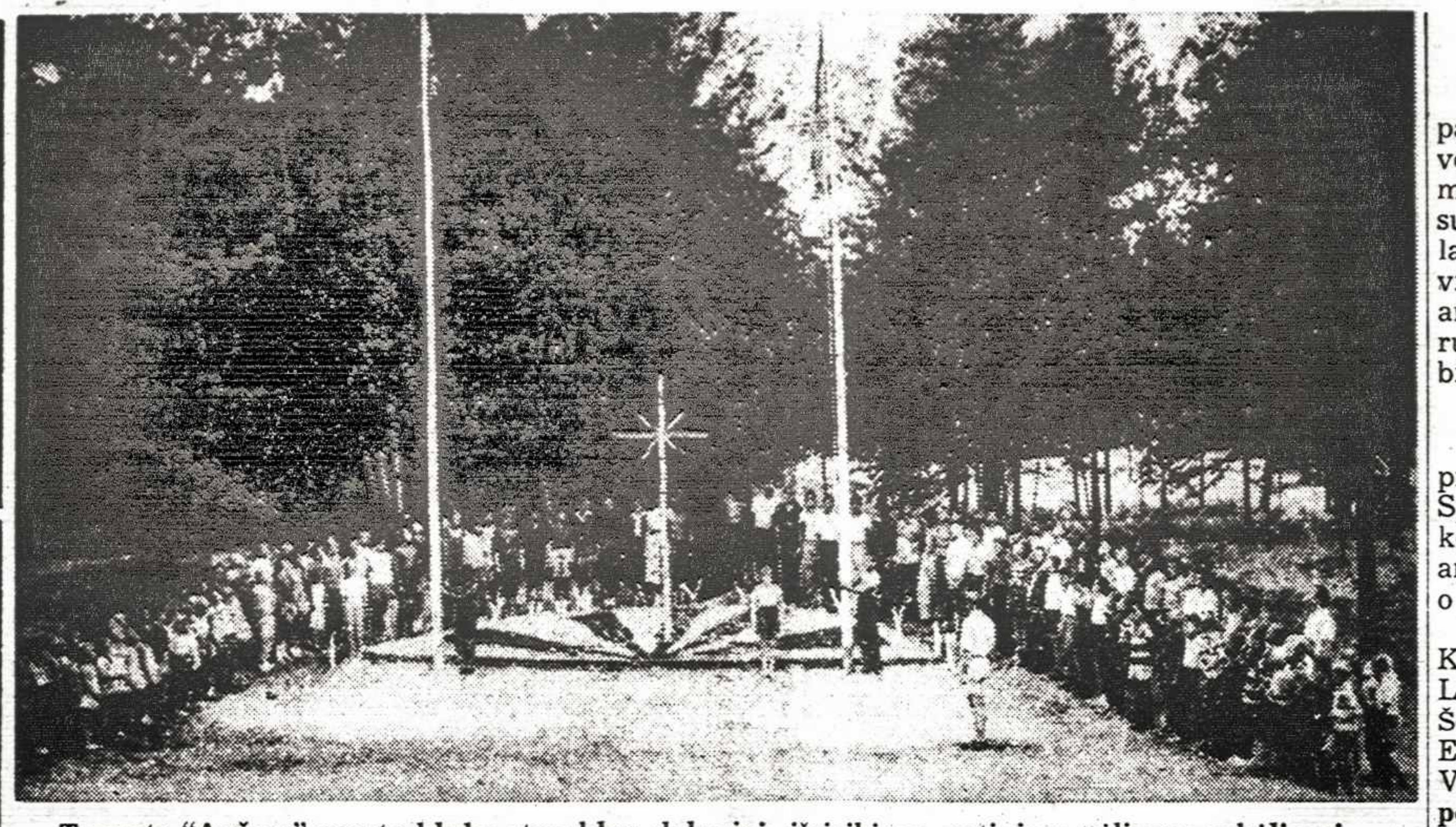

Toronto "Aušros" sporto klubo stovyklos dalyviai, išsirikiavę rytiniam vėliavos pakėlimui.

Ekskursantai okupuotoje Lietuvoje

Rugpjūčio 8 d. Vilnių pasiekė antroji JAV komunistuojančių lietuvių grupė, kuriai vadovauja anykštėnas Jonas Juška. Kaip matyti iš pirmųjų jų pranešimų komunistinei spaudai JAV, jie skrido lėktuvu per Hamburgą, Kopenhagą, Maskvą. Taigi, pirmoj eilėj reikia nusilenkti Kremliui ir tada tik sukti Vilniaus link. Vilniaus aerodrome juos pasitiko J. Paleckis, P. Ratomskis, kultūrinių ryšių su užsieniu draugijos pirm., J. Vildžiūnas, Vilniaus vykdomojo komiteto pirm. - burmistras, kultūros ministerijos pareigūnas Pečiūra, "Tiesos" redakt. H. Zimanas ir kt. Lietuvaitės tautiniuose drabužiuose įteikė svečiams gėlių. Į oficialius pasveikinimus grupės vardu atsakė J. Juška. "Pažangiųjų" JAV lietuvių vardu kalbėjo Julija Urmonienė, perdavusi jų linkėjimus. Taipgi kalbėjo komunistinių laikraščių bendradarbis, sėdėjęs JAV kalėjime už nesilaikymą gydytojo etikos, gyd. Jonas Kaškiaučius - Kaškaitis. Kalifornijos komunistuojančių liet. vardu sveikino Jonas Benekeraitis - Baker.

Antroji grupė, kurią sudaro 18 asmenų, eina tais pačiais keliais kaip ir pirmoji pagal kompartijos nustatytą planą. Apžiūrėjo Vilniaus įmones, įstaigas, ypač turėdami sustoti ties sovietinės valdžios laimėjimais, pvz. kompartijos istorijos institutu, kuriam vadovauja R. Šarmaitis. Esą jame dirba 30 asmenų, versdami Markso-Lenino raštus, partijos atsišaukimus ir t.t. Taipgi jie ruošią V. Kapsuko raštus ir kt. Čia ekskursantams parodomas V. Rastenio tardymo parodymų rankraštis - foto nuotraukos, taipgi dokumentai, liečią partijos "laimėjimus" kovojant už okupuotos Lietuvos sovietinimą prieš lietuvius patrijotus. Po to svečiai turi aplankyti revoliucinį muzėjų, pavaizduojantį partijos nuopelnus Lietuvą komunistinant.

Iš lankytų įmonių minima "Elfa" Vilniuje, kur figūruoja vyr. inž. pavaduotojas R. Rozanskis, vietinio partijos komiteto pavaduotojas V. Milonas. Pirmininkai bei vadovai nesirodo, matyt, nesusikalba su ekskursantais nei angliškai nei lietuviškai. V. Milonas padovanojo magnetofoną Čikagos lietuvių "dailės ir dramos klubui", kurio vardu padėkojo Apolinaras Grigas.

Iš Vilniaus ekskursantai išvyko lankyti kitų vietovių — Kauno, Klaipėdos, Palangos, Telšių ir kt. Palangoj aplankė buv. grafo Tiškevičiaus rūmus, kuriuose dabar įrengti poilsio namai dailininkams. Čia jie susitiko su keliais dailininkais, Justu Paleckiu ir kt. sovietinės valdžios pareigūnais. Prie Telšių aplankė jie "Masčio" įmonę, kur jos vedėjas pasakė kalbą apie "tarybinius laimėjimus" ir aprodė trikotažo gamybą.

KANADOS LENKŲ EKSKURSIJA LENKIJON

Prelato F. Pluta iniciatyva suorganizuota Kanados lenkų ekskursija aplankė visą eilę vietovių ir šventovių. Marijos Dangun Ėmimo šventės proga ji dalyvavo Čenstakavos iškilmėse, kur buvo suplaukę iš visos Lenkijos apie 150.000 žmonių. Iškilmingas Mišias atlaikė kanadietis vyskupas J. Cody. Ta proga jis pasakė pamokslą angliškai, pabrėždamas lenkų tautos nesugriaunamą ištikimybę katalikybei. Jo pamokslą į lenkų k. vertė prel. F. Pluta, lenkų parapijos klebonas Londone, Ont. Vysk. J. Cody, keliaująs drauge su lenkų ekskursija, kaip oficialus vadovas, buvo pirmas katalikas vyskupas iš Š Amerikos atsilankęs Lnkijoj po II D. karo. Jis matėsi su Lenkijos kardinolu St. Wyszynskiu ir kitais augštaisiais dvasininkais.

FILMAS SU 50.000 ARTISTŲ

Niujorke sudaryta nauja bendrovė "Parliament Pictures Corporation", kuri suplanavo labai didelio masto filmą apie Kristų "Dievo sūnus". Jame dalyvaus 50.000 artistų ir bus 150 pagrindinių rolių. Filmas bus statomas pagal Elaine Rutledge scenariju —Kalifornijoj ir bus baigtas 1960 m. Jis bus pradėtas rodyti pirmą kartą per 1960 m. Kalėdas Niujorke, Londone, Paryžiuje, Romoje, Madride, Jeruzalėj ir Hollywoode. Artistas, kuris vaidins Kristų, laikomas paslapty — jo pavardė neskelbiama. Numatoma iš to filmo $150 mil. pajamų per tris pirmus metus. Trečdalis jų kaip pareiškė b-vės atstovas Free, būsiąs paskirtas labdarybinėm bei tikybinėm įstaigom. Filmui pagaminti būsią išelista $30 mil.

Iš kairės deišnėn: "Aušros stovyklautojai pamaldų metu; berniukai prie savo papuoštos palapinės.

Latvija neteko atstovybės rūmų

Augščiausias tartpautinis restitucijos teismas Berlyne nusprendė, kad Latvijos atstovybės namai Berlyne, kurie buvo nupirkti 1935-1939 m., turi būti grąžinti buvusiai savininkei J. Wein mann, gyv. Niujorke. Teismas rado, kad Weinmann, būdama žydė, Hitlerio valdymo metais tuos namus pardavusi persekiojimo baimės verčiama. Namai yra V. Berlyne netoli Tiergarten, viename gražiausių miesto rajonų. Karo metu buvo subombarduoti ir nuo 1945 m. nebuvo gyvenami. Latvija šioje byloje buvo atstovaujama neprikl. Latvijos valdžios astovo Londone.

Tokio pat sprendimo susilaukė ir Japonijos, Bulgarijos, Vengrijos atstovybės namai, kurie buvo pirkti iš Berlyno žydų Hitlerio laikais. Japonijos karinio attache namai grąžinti buv. savininkams dr. Kurt Cassirer Britanijoj ir Edith Geheeb Šveicarijoj. Vengrijos atstovybės namai grąžinti Edith Bennet Vašingtone ir Alexander Ball Niujorke. Bulgarijos atstovybės namai grąžinti Martin Tietz Kūboj ir Eliese Zwillenberg Olandijoj.

Restitucijos teismą sudaro V. Vokietijos, Prancūzijos, Britanijos ir JAV teisėjai, kūrių trys vokiečiai, po vieną sąjungininkų; teismo pirm. — Thorsten Salen, švedas.

Vengriją šioje byloje atstovavo komunistinės valdžios atstovas, Bulgariją — buv. karaliaus atstovas.

Naujas Grivo sukilimas?

Pagarsėjęs Kipro salos graikų sukilėlių vadas Grivas, šiuo metu gyvenąs Atėnuose, vėl pakėlė balsą, pareikšdamas savo nepasitenkinimą arkivyskupo Makarios politine veikla ir apskritai visu susitarimu dėl Kipro ateities. Savo laiku jis buvo jį patvirtinęs ir paskelbęs kovą baigta. Grįžo jis Graikijon kaip didvyris; iš pulkininko buvo pakeltas į generolo leit. laipsnį su $300 mėnesine alga iki gyvos galvos. Su tuo jo garbė lyg ir pasibaigė — visą bylą perėmė vesti politikai — Graikijos premjeras Karamanlis ir Kipro ortodoksų arkiv. Makarios. Jie ėmė tvarkyti politinius reikalus, rengdami kelią į nepriklausomą Kipro respubliką britų - graikų - turkų globoj. Tai nepatiko 61 m. kariui Grivas, juoba, kad jį ėmė kurstyti kairioji Karamanlio opozicija. II D. karo metu Grivas buvo slapto dešiniosios linkmės sąjūdžio X vadas ne be tam tikrų politinių siekimų. Jam rūpėjo stipri nepriklausoma Graikija. Dabargi Graikija esanti "lavonas, kurį visi niekina". Esą reikėtų kokio tuzino mėsininko kablių kapitalistams karti. Ypač daug tulžies ėmė rodyti arkiv. Makariui. Buvusieji jo kovotojai Kipre gavo anoniminį raštą, kuriame arkiv. Makarios vadinamas dezertyru. Britų - graikų - turkų sutartis dėl Kipro, pasak Grivo, esą nepriimtina. Prisipažino išsiuntinėjęs slaptą bendraraštį buv. savo kovotojams EOKA nariams ir jame pažymėjęs, kad sutartis esanti priešinga Kipro graikų interesams. Jos reikią atsisakyti, nežiūrint, kad Graikija ją pasirašiusi.

Tokia Grivo veikla sujaudino arkiv. Makarios, kuris numatomas šią žiemą išrinkti pirmuoju Kipro resp. prezidentu. Užsimojimas iš naujo sudrumsti laimėtą taiką, bei organizavimas naujo sukilėlių sąjūdžio jam atrodo eina iš seno kario pažeistos ambicijos. Tartis su juo arkiv. Makarios pasiuntė savo pagalbininką vysk. Anthimos, o žurnalistams pareiškė: "Kipriečiams Kipro problema yra išspręsta. Dabar ji atsirado Graikijoj". Kol kas Grivas pačioj Graikijoj mažai pritarimo terado.

Vašingtonas. — Rugpiūčio 7 d. paleistas JAV žemės satelitas Explorer VI iškyla nuo žemės iki 26.400 mylių ir priartėja iki 157 mylių. Buvo manyta, kad jis pasieks tik 23.000 mylių. Apie žemę jis aplekia per 12 val. 45 min., padarydamas 91.140 mylių kelio.

LINOTIPUI PIRKTI VAJUS

Lietuviškos spaudos mylėtojų paramos dėka "Žiburių" spaustuvės linotipas jau nupirktas, sumontuotas ir dirba. Pinigai jau sumokėti, bet liko nemaža skola. Dėl to vajus tebetęsiamas ir visiems jį paremiantiems auka ar įsigyjant "Žiburių" b-vės šėrų nuoširdžiai dėkojame. Skelbiame naujų rėmėjų sąrašą:

Aukojo:

Po $10 Petras Dirda, čikagietis, praleidęs atostogas su šeima Springhurste ir ta proga aplankęs "TŽ" ir Juozas Petronis, anksčiau gyvenęs London, Ont., o dabar Philadelphijoje, Pa.

Po $5: torontietis Alfonsas Kupreišis ir Povilas Pretkus iš Long Lac, Ont.; **$3** — Viktoras Šergalis iš Hamiltono; **po $2** — El. Gudinskienė iš Hamiltono ir Vincas Bieliūnas iš Wellando; **po $1** — Ona Tamašauskienė iš Toronto ir U. Jauniškienė iš Winnipego.

ŠĖRŲ PIRKO:

Po 2 šėrus už $20 pirko: dr. inž. Antanas Juozapavičius, anksčiau pirkęs tris šėrus, buvęs torontietis, artimas "TŽ" bičiulis, vienas iš organizatorių ir kelių valdybų narys, dabar gyvenąs Philadelphia, Pa.; Viktoras Pundzius, windsorietis, ten turįs Lido Cleaners įmonę, uolus visuomenininkas bei skautas, anksčiau pirkęs taip pat du šėrus.

Po vieną šėrą už $10 pirko torontiečiai: Zenonas Mažonas, uolus "TŽ" skaitytojas nuo pat pradžios; Antanas Saulis, anksčiau pirkęs 4 šėrus; Emilija ir Mykolas Matusaičiai. Taip pat po vieną šėrą pirko: St. Sapkos iš Olds, Alta, jau anksčiau turėjęs vieną šėrą ir šio vajaus metu paaukojęs $20; Jonas Činga iš Winnipego, anksčiau turėjęs vieną šėrą; sužinojęs, kad linotipas jau nupirktas, čikagietis D. Bielskus prisiuntė $10 čekį, prašydamas šėrą išrašyti jo dukrelės Jūratės Bielskutės vardu. Laiškutį jis baigia šia pastaba: "Džiaugdamasis Jūsų laikraščio pačia lietuviškiausia linija tremty, siunčiu geriausius linkėjimus".

Visiems vajaus rėmėjams nuoširdžiai dėkojame.

Vajaus komisija.

Savaitės įvykiai

Tarpamerikinė konferencija, kurioje daylvauja 21 valstybė, susidūrė su diktatorių ambicijomis. Nežiūrint, kad konferencijos dalyviai savo kalbose nekartą pabrėžė reikalą nesikišti į kito krašto vidaus reikalus iškilo Kūbos ir Domininkonų respublikos susikirtimas, kuriame matyti kišimasis į vienas kito vidaus reikalus. Kūbos Fidel Castro, laimėjęs sukilimą prieš Battista režimą, panūdo nusodinti ir seną savo priešą — Domininkonų resp. diktatorių Trujillo. Taipgi Castro yra nedraugiškai nusiteikęs ir Nikaraguos diktatoriui Samoza. Drauge su Venezuela dabartinė Kūbos valdžia nori sudoroti savo priešininkus. Tarpamerikinėj konferencijoj Santiago, Čilės sotsinėj, Kūbos užsienio r. min. Raul Roa pareiškė, esą Kūba remianti kiekvienos tautos kovą už laisvę ir už šį principą kovojanti. Praktikoje tai reiškia Domininkonų resp. diktatoriaus Trujillo nusodinimą nevengiant nė ginklo. Iš kitos gi pusės, Trujillo, kurio krašte gyvena buvęs Kūbos dikt. Battista, yra suinteresuotas Castro valdžios žlugimu, ir, matyt, remia šios linkmės pajėgas. Kūboje įvyko sukilimas prieš Castro, kuriame dalyvavo nepatenkintieji Castro žemės reformos plane ir buv. Battista šalininkai. Sukilimą mal šino pats Fidel Castro, suimdamas apie 4.000 neištikimųjų ir paskelbė, kad sukilimas buvęs organizuotas iš Domininkonų resp. ir vadovautas Trujillo.

Tokiomis aplinkybėmis tarpamerikinei konferencijai tenka nelengvas uždavinys rasti priimtiną taikos receptą. JAV užsienio r. min. Herterio pasiūlymas sudaryti atitinkamą komisiją ištirti ginčui Kūbos atstovo buvo atmestas, nors vėliau ji visdėlto buvo sudaryta.

Unijų įstatymas

Nesąžiningų unijų vadų elgesys atkreipė JAV Kongreso narių dėmesį. Po ilgo komisijų tyrinėjimo buvo konstatuota, kad su unijų lėšomis elgiamaši nesąžiningai, kad rinkimai pravedami nesiskaitant su paprastų narių teisėmis ir pan. Todėl Kongrese buvo parengti net trys įstatymo projektai darbo unijoms kontroliuoti: Kennedy, Shelly ir Landrum-Griffin. Daugiausiai ir karščiausiai buvo svarstomi du pastarieji. Shelly projektas, remiamas unijų, nepraėjo. Buvo priimtas atstovų rūmuose pats griežčiausias Landrum - Griffin projektas, už kurį buvo pasisakęs ir prez. Eisenhoweris. Įstatymu jis dar netapo, nes senatas dar nepasisakė. Manoma, kad senatas siūlys kaikurių pakeitimų. Jei senatas nesusitars dėl jų su atstovų rūmais, projektas gali užsigulėti ir būti atidėtas kitai sesijai.

Žydų kongresas

Pasaulio Žydų Kongresas, didžiausia žydų organizacija laisvajame pasaulyje, turėjo savo ketvirtą suvažiavimą Stockholme. Vienas didžiųjų jo rūpesčių buvo tautiečių būklė Sov. Sąjungoj. Buvo konstatuota, kad jie ten neturi netik politinės, bet ir religinės bei kultūrinės laisvės. Nutarta kreiptis į N. Chruščiovą. Pastarasis jau sutiko kalbėti su žydų vadais savo vizito metu JAV. Suvažiavime dalyvavo visa eilė žydų ir iš Kanados. Vienas jų, Samuel Bronfman, stambus Montrealio pramonininkas, išrinktas valdybon.

Negras — karalienės patarėjas

Pirmą kartą istorijoj negras Kwame Nkrumah, Ghanos premjeras, paskirtas britų commonwealth karalienės Privy Council nariu. Prie jo pavardės oficialiai bus rašoma PC ir reikš jo priklausymą tarybai, kurios nariai kartais kviečiami pasisakyti politiniais klausimais, nors faktiškai tai daugiau garbės titulas. Ne žiūrint šios garbės, Nkrumah neatsižada savo politinių siekimų—padaryti Ghaną respublika, kaip pvz. Indija, kuri priklauso britų commonwealth, bet karalienės nelaiko savo valstybės galva. Tai jis buvo užsiminęs Londone. Galimas daiktas, kad karalienė, atidėjusi savo vizitą Ghanoj 1961 m., jau ras ten respubliką. Nkruma dar nėra užmiršęs kalėjimų, kuriuose sėdėjo kovodamas už savo krašto nepriklausomybę.

Tėviškės Žiburiai
THE LIGHTS OF HOMELAND
Published by Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
SAVAITRAŠTIS
Redaguoja Dr. A. Šapoka ir Dr. Pr. Gaidamavičius
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
Prenumerata visur metams $5.00, pusmečiui $3.00.
Įmokėję nemažiau $10 laikomi garbės prenumeratoriais
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
941 Dundas St. W., Toronto, Ont. Canada Telef. EM. 8-6813.

RELIGINIAME PASAULYJE

• **Antroji enciklika** popiežiaus Jono XXIII, pavadinta "Sacerdotii nostri primordia" — Mūsų kunigystės pradžia, — paskelbta rugp. 4 d. Ji skirta paminėti 100-sioms mirties metinėms prancūzų kunigo Jono Marijos Vianney, žinomo šventojo Arso klebono vardu. Enciklika atkreipia ypač kunigų dėmesį į pavojingas veiklos formas, kurios nustelbia maldos dvasią bei tarnybą sieloms. Ji skatina šeimas duoti daugiau kunigų. Kun. Vianney mirė 1859 m. rugpjūčio 4 d. Palaimintuoju paskelbtas 1905 m., šventuoju — 1925 m.

• **Daugiausia kankinių** Bažnyčia turi mūsų laikais — pareiškė T. Lombardi, SJ, kalbėdamas 300 kunigų Vokietijoj. Taipgi kunigai ir pasauliečiai rodą didelių pastangų gilesnio krikščioniškumo linkme. Esą niekad tiek pasauliečių neidavę Komunijos kap mūsų laikais. Vyskupai rodą daug rūpesčio Bažnyčios gerovei bei plėtotei. Esą gyvename vieną vaisingiausių B-os laikotarpių. Jei B-a šiandieną visdėlto neturi pirmaeilio vaidmens pasaulyje, tai kalta esanti "kraujo" apytaka organizme. Esą perdaug individualizmo, perdaug vienetų, žiūrinčių tiktai vietinių savo reikalų. Reikią matyti nevien savo draugiją, parapiją, vyskupiją, bet ir visą mistinį Kristaus organizmą, kuriam priklausome kaip nariai.

• **Antras kat. universitetas** atidarytas Belgijoje, Antverpeno mieste, nes Liuveno un-tas perpildytas — turi apie 12.000 studentų. Pirmuoju Antverpeno unto rektoriu paskirtas T. Dhanis, buv. flamų jėzuitų provincijolas. Nuo šio rudens atidaromi du fakultetai: teisių ir ekonominių-socialinių mokslų.

• **Katalikų enciklopedija** japonų k. baigiama išleisti — šį rudenį išeis 5-tas ir paskutinis tomas. E. leidžia Sofijos un-tas Tokio mieste. Prie jos dirbo visa eilė vokiečių, japonų ir kt. tautybių mokslininkų ištisus 25 metus, vadovaujant jėzuitui T. Kraus, o nuo 1946 m. — pranciškonui T. Zeigler.

• **Žydų mokyklos** JAV pastaraisiais metais gerokai padidėjo: nuo 1948 iki 1958 m. 131%. 1958 m. lankė jas 553.600 mokinių. Žydų d-ja mokykloms remti konstatavo didelį pagerėjimą: 90% apklaustų tėvų pasisakė už tikybines mokyklas, taipgi 90% jaunuolių iš 11.000 apklaustųjų laiko tokias mokyklas natūraliu dalyku amerikinėj aplinkoj.

• **Bažnyčios žemių išdalinimo** planas yra parengtas Brazilijoj pačių vyskupų. Tuo norima padėti didmiesčių vargšams "favellas", gyvenantiems priemiesčiuose ir pasitraukusiems iš nederlingų plotų. Pradžiai 3 vyskupai pasiūlė išdalinti turimas žemes, ir, jei šis planas praktiškai galės būti įvykdytas, prisidės ir kitos 30 vyskupijų. Valstybės prezidentas pažadėjo šį planą remti. Pirmiausia bus išdalintos žemės Govania vietovėj, netoli naujai statomos sostinės Brasilia. Kiekviena šeima gaus atitinkamą sklypą, ant kurio valdžia pastatys namus, ūkio trobesius, aprūpins gyvuliais, sėklomis, medicinos pagalba. Šeimos bus skatinamos auginti daržoves, vaisius, t.y. gaminius, reikalingus būsimai sostinei. Be to, jos gaus valdžios finansinę paramą, jei parodys, kad gali iš savo gaminių pragyventi. Panašūs planai parengti kitose dviejose vyskupijose. Pačiame Rio de Janeiro mieste vyskupui H. Camara pavyko įvykdyti namų statybos planą bei apgyvendinti 10.000 šeimų, anksčiau gyvenusių lūšnose.

• **Žydų tikybai skleisti** JAV sudaryta speciali draugija, kurion įeina visos trys srovės: reformatai, ortodoksai ir konservatoriai. Jos centras — Čikaga. Ikišiol žydai savo tikybą laikė tik sau. Dabar juose atsirado mintis skleisti ją ieškant naujų šalininkų.

• **Komunistinio jaunimo** tarpt. festivaly Vienoje išdalinta daug krikšč. ideologijos leidinių, specialiai parengtų Vokietijoj, Anglijoj ir kitur. Anglijos katalikų organizacija "Sword of Spirit" parūpino leidinius: "Azija", "Afrika", "Nacionalizmas", "Žmonių teisės", "Religijos laisvė" ir t.t. Panašios literatūros buvo išdalinta pasaulinėj Briuselio parodoj apie 30.000 egz., kurie pasklido visuose žemynuose.

Otava. — Per šių metų pirmus 5 mėnesius Kanadoje parduota 140.662 televizijos ir 290.765 radijo aparatai.

Elektros - Electronic Technikas
ANTANAS ČEPONIS
Visi elektros įrengimai ir pataisymai atliekami greitai ir garantuotai.
Tel. LE. 3-1080
44 Gwynne Ave., Toronto

Įvairūs siuntiniai

Į LIETUVĄ, Latviją, Estiją, Ukrainą, Lenkiją ir U.S.S.R.

IŠ KANADOS:

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus rūbų, avalynės, vaistų ir kitų reikmenų įvairius siuntinius.

Turime pardavimui kostiumams, paltams ir suknelėms medžiagų, priedų ir įvairių kitų prekių.

Be to, turime standartinius medžiagų ir odos siuntinius, kurie sudaromi mūsų krautuvėje ir siunčiami iš Kanados.

Prieš sudarant siuntinį prašome užeiti pas mus ir apžiūrėti medžiagas, bei susipažinti su kainomis ir Jūs tikrai būsite patenkinti.

IŠ EUROPOS VALSTYBIŲ:

Priimame užsakymus ir siunčiame įvairius vaistus, akordeonus, mezgimo mašinas, laikrodžius, stiklui piauti peiliukus, parkerius, skustuvus, plaukams kirpti mašinėles, įvairias tekstilės medžiagas, maistą ir t.t.

SIUVAMA KOJINĖ MAŠINA firmos "Minerva - 122" (medinis staliukas ir kojos) įskaitant visus mokesčius — į Europą..... $175.00
į Aziją..... $182.00

Jeigu pas Jus kiltų bent koks neaiškumas, kaip pigiau ir geriau pasiųsti siuntinį, prašau paskambinti arba parašyti ir mes tuojau duosime sąžiningą ir nuoširdų atsakymą.

Standartiniams medžiagų, odos ir vaistų siuntiniams prašome reikalauti mūsų atspaudintų katalogų.

Gyvenę ne Toronte, prašome savo sudarytus iki 17 svarų gryno svorio siuntinius, bei užsakymus reikmenims iš Europos valstybių, siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.

Mūsų patarnavimas greitas ir sąžiningas.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

Baltic Exporting Co.

CENTRINĖ ĮSTAIGA:
849 College St., Toronto, Ont., Canada. Telefonas LE. 1-3098

SKYRIAI:
105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. JA. 8-6686. Ponia V. Juraitis.
94 Douglas St., Sudbury, Ont. Tel. OS. 3-5315. Ponia M. Venskevičienė.

DARBO VALANDOS: pirmadieniais - penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro. Šeštadieniais—nuo 9 val. ryto iki 5 val. v.

Savininkas A. Kalūza

GEDIMINAS GALVA.

Šmėklų vaikymas

Lewis Carroll pasakų rinkinyje "Alice in Wonderland" pateikia ryškų vaizdą, kuris tinka užsienio reikalų ministerių pasitarimams aptarti: "Ir šmėkla tarė: aš kaltinu tave, pelyte. Kai mes būsime teisme, aš būsiu teisėju ir priesėdu. Teisiu ir tave pasmerksiu mirti".

Panašiai kalbėjo Gromyko trims klausovams ir 2 milijonams berlyniečių, kurie nelyg šmėklos pelytė atsidūrė spąstuose. Spąstai buvo pačių vakariečių rankomis pagaminti. Anuomet manyta, kad Berlynas patarnaus daugeliui tikslų ir geležinę uždangų pralaužti.

APGAILĖTINOS IŠVADOS

Vakariečiai išsiprašė iš Maskvos sukviesti keturių galybių užsienio reikalų ministerių pasitarimus. Jie tęsėsi nuo gegužės 11 d. iki rugpiūčio 5 d., įskaitant 3 savaites pertraukos, kuri buvo panaudota svarstomų klausimų aiškinimui. Per tą tarpsnį padaryti 25 vieši posėdžiai, per 20 asmeninio pobūdžio susitikimų prie gausaus vaišių stalo. Ten užsienio reikalų ministeriai rodė linksmesnius veidus, tačiau nesugebėjo derybų tinkamai pradėti. Ministeriai pasakė 55 kalbas. Gromyko savo plepumu pralenkė vakariečius. Jo ilgos kalbos buvo atspausdintos komunistinio pasaulio spaudoje. Joje, pro tarpiais, rado vietos ir anglo S. Lloyd žodžiai.

Pasitarimai nemažai kaštavo—išlaidos prašoko 10 mil. dol. Šion sumon teįskaitoma tik delegacijų išlaidos imtinai skirtas vaišėms.

Galutinėje išvadoje kaiką laimėjo Rusija. Vakariečiai grįžo tuščiomis rankomis. Gausios delegacijos galėjo pasitenkinti pamačiusios Mont Blanc, Lemaną, turėjusios išvykų, gavusios stambesnes sumas išlaidoms ir reprezentacijai, bet ne jų darbo išdavomis.

DELEGACIJŲ PARADAS

Ypatingų švenčių proga ne tik čikagiečiai renkasi žiūrėti vadinamų amazonių išdaigų, kaip jos mikliai pasišokėdamos žygiuoja grodamos, pagaliuką apie pirštą sukdamos ar net per galvą versdamosios. Reikia manyti, kad ne šiems uždaviniams C. A. Herter nusivežė 119 narių delegaciją, kurią liepos mėn. pasitarimuose sumažino ligi 60. Iš jų 33 sudarė vadinamą oficialią derybų delegaciją. Rusai tenkinosi 31, prancūzai 26, anglai 21.

Vakarinės ir rytinės Vokietijų delegacijos siekė 193 atstovus, kurių 49 "patarėjai", skirti dalyvauti pasitarimuose.

SPAUDOS DALYVIAI

Kai amerikiečiai iš anksto augštomis gamomis pradėjo kalbėti apie Ženevos pasitarimus, galimas išdavas, pasaulinė spauda buvo paskatinta pasitarimais domėtis. Ženevon suplaukė 1.300 spaudos ir radijo atstovų, kurie apie konferenciją parašė virš 10 mil. žodžių, kurie bespausdinami jau buvo mirę.

Kiekviena delegacija turėjo informacijos padalinius, kurių uždavinys buvo spaudos atstovams nušviesti savuosius samprotavimus. State departamento sekretoriaus pavaduotojas Andrew Berding padarė bent 47 pranešimus JAV spaudos atstovams.

The New York Times negailėjo vietos ištisiems užsienio reikalų ministerių kalboms. Jas nustelbė maskviškės. Komunistinio pasaulio spauda turėjo tenkintis tik Gromyko kalbomis protarpiais dėdama anglų užisenio reikalų ministerio S. Lloydo kalbų ištraukas, jei jos buvo kompartijai palankios.

Vakariečiai, rašydami apie Ženevos pasitarimus, tenkinosi informacija, kai komunistinė spauda buvo surikiuota siekti propagandinių tikslų.

KAS TOLIAU

Keturių užsienio reikalų ministerių pasitarimai nepaprastai ilgai, neregėtai tušti ir pasibaisėtinai beprasmiški. Du esminiai aktoriai Herter ir Gromyko nebuvo savaimingi, o tik Eisenhowerio ir Chruščiovo parėdymų vykdytojai. Tarp pastarųjų esama skirtumo, nes Eisenhoweris rugpiūčio 3 d. pranešime spaudos atstovams, Ženevos pasitarimuose bando ieškoti teigiamo balanso. Chruščiovas savo kalboje verčiasi pendrybėmis. Jis šneka apie taiką ir bendradarbiavimą su Vakarais, kuriuos vakar grąsino užkasti.

Eisenhoweris daro beprasmiškas pastangas su Chruščiovu susitikti ir susitarti, iš anksto atsiribojant Jaltos pasitarimų būdo ir jo nesiejant su pirmūnų pasitarimais. Chruščiovas, įvesdinęs rytinę Vokietiją į tarptautinę plotmę ir sulaukęs Ženevoje eilės vakariečių kitų nuolaidų, tikisi Vašingtone padėti kertinį akmenį pirmūnų pasitarimams. Eisenhoweris moja po kelių savaičių vėl tęsti užsienio reikalų ministerių pasitarimus. Gromyko šioms viltims rugpiūčio 5 d. nedavė net mažiausio pagrindo.

KIAULĖS IR GĖLĖS

Eisenhoweris stengiasi protokolo srityje orumą išsaugoti, Chruščiovo pakvietimu darydamas beviltišką žygį. R. Nixon skatina, kad FBI bei kitos saugumo įstaigos ir eiliniai amerikiečiai pasirūpintų ganėtinai gėlių mesti į Chruščiovo vežimą, kaip tai darė Rusijoje MVD, kurios rankos, mirkusios lietuvių, latvių, estų ir eilės kitų tautų nekaltai pralietame kraujuje, buvo duosnios gėlėmis Mr. Nixonui, jo žmonai ir palydovams.

Mano nelemtasis numatymas, jog ateis laikas, kai pavergėjai ir laisvintojai bus pavergtųjų vienodai nekenčiami šiandieną jau įgyvendintas. Ši tragiška padėtis primena George Orwell vei kale "Gyvulių ūkis" pašaipą, kai gyvuliai padaro revoliuciją, vadovaujant kiaulių veislei, ima vėliau santykiauti su žmonėmis. Ir kai pastarieji, naudos beieškodami ir baimės genami, suruošia vaišes vyriausiam vadui — kiaulių tėvui-tekiui, iš šalies žiūrint, pasak autoriaus, sunku beišskirti kur žmonės ir kiaulės sėdėjo. Tačiau Orwell kiaulių vado - tekio gėlėmis neužsimojo nukaišyti ir jo didelėje vaizduotėje neįtilpo vaizdas, kad žmonės pasišautų kruvinąjį tekį, žmonių skerdėją, baltomis gėlėmis puošti bei jo kruvinumą prislėpti.

LIKIMINĖ SARO VALANDA

Saro kraštas vėl vokiečių. Prancūzijos trispalvę pakeitė federalinės vokiečių respublikos juoda, raudona ir auksinė. Šį kartą be grasymo ir ginklų žvangesio. Ťankų vietoj per sieną riedėjo nesibaigiančios sidabrinių markių virtinės...

Jau nuo 1957 m. sausio 1 d. Saras politiškai priklausė Vokietijai. Bet tik š.m. liepos 5 d. 24 valandą ir Saro krašto ūkis, išbuvęs 12 metų vienybėje su Prancūzija, perėjo federalinės vokiečių respublikos žinion.

Nors Saro plotas (2567 kv. km.) tesudaro tik vieną Vak. Vokietijos ploto nuošimtį, tačiau jo žemė visos respublikos ūky daug daugiau sveria: ji turtinga akmens anglimis ir geležies rūda. Iškasamų akmens anglių kiekis sudaro 13% visos Vokietijos anglių, pagaminto plieno — 14 %, kitų geležies bei metalo gaminių — nuo 10 iki 20%, gazo — 8 %, elektros energijos — 3%. Saro pramonės gaminių vertė 1958 m., skaitant rinkos kainą, siekė kone vieną milijardą dolerių kas sudaro 2% visos Vak. Vokietijos gamybos.

Tokiu laimikiu džiaugėsi visa Vak. Vokietija, bet ypatingai federalinė vyriausybė Bonnoje. Vien politinėm priemonėm jai pavyko išspręsti Saro krašto klausimą. Vokiečiai ir prancūzai, du seni priešai, parodė, kad norint galima surasti kelią teisingumui ir taikai įgyvendinti. Be laimėtojų džiaugsmo, vienok ir be kerštо jausmų pasitraukė iš Saro paskutinės prancūzų valdžios įstaigos.

Kaip patys Saro gyventojai sutiko šį istorinį įvykį? Jie nerodė nei didelio entuziazmo, nei buvo liūdni. Juos labiau nei istorinė pasikeitimo pusė domino ekonominė. Visi viens kito klausinėjo: ar bus geriau, ar blogiau; kurios prekės bus pigesnės ir kurios brangesnės; kas atsitiks su vaikų priedais ir t.t.

Šis gyventojų susirūpinimas nebuvo vien nuotaikos dalykas, nuotaikos, kuri šiandien tokia, rytoj vėl kitokia. Jo priežastys glūdėjo kur kas giliau. Mat, Saro kraštas naudojosi įvairiom privilegijom tiek iš Prancūzijos, tiek iš Vokietijos pusės. Dėl gyventojų simpatijų vyko tylus rungtyniavimas tarp dviejų kaimyninių valstybių. Ir viena, ir kita per daug nešykštėjo. Paryžius žymiom investicijom stengėsi kuo greičiau atstatyti karo apgriautą Saro kraštą ir pakelti jo gamybą. Bonna vien per 3 paskutiniuosius metus įdėjo Saran virš 400 milijonų dolerių. Taip kad vaikas tarp dviejų auklių ne tik kad nenusidaužė galvos, bet priešingai — jis gražiai augo ir pilnėjo,

Prancūzams valdant Šarą, tėvai gaudavo stambius vaikų priedus, kaip prancūzų įstatymai pramato, jau nuo pirmo vaiko (Vak. Vokietijoje tik nuo trečio); šeimininkės nusipirkdavo pigesne kaina negu kaimyniniame Rein-Pfalco krašte ruginės duonos, cukraus, šokolado. Taip pat mažiau reikėjo mokėti už cigaretes, kavą, konjaką. Be to, gyventojai palengva išmoko prancūziškom akim žiūrėti į darbą ir gyvenimą.

Pakeitus Saarbrueckene trispalvę, turės, be abejo, kai kas pasikeisti ir sariečių gyvenime. Šeimininkės ir toliau, tiesa, galės pigiau įsigyti iš Prancūzijos atvežtų prekių, nes pagal Paryžiaus Bonnos susitarimą prancūzams palikta kuriam laikui teisė įvežti Saran visą eilę gaminių be jokio muito. Taip pat ir Saras gali savo pramonės gaminius išvežti be muito, kaip ir iki šiol, Prancūzijon. Jei šitoks prekių pasikeitimas vystysis be sutrikimų (prancūzai pirks Sare tik pagal tai, kiek Saras užsisakys prancūziškų prekių), tada Sarui neteks baimintis ir dėl 100.000 darbovietų.

Bet šeimos su vienu ar dviem vaikais nebegaus ateity vaikų priedo. Bundestagas nepatvirtino Saro landtago projekto palikti, kiek apkarpius, vaikų priedus. Tėvams paguosti, kol jie pripras prie visoje federalinėje vokiečių respublikoje galiojančių įstatymų, Bonna paskyrė maždaug 7 milijonus dolerių.

Taip pat ir kitose srityse teks sariečiams užmiršti praeitį ir turėtas privilegijas. Jei jie iki šiolei, kaip mano Saro ministeris pirmininkas, per išlaidžiai gyvenę, tai dabar galės pasimokyti taupymo meno, nors vargu ar sariečiai, vienos geenracijos bėgy pergyvenę net keturis ūkinius persiorientavimus, turės noro sekti švabais, kurių pernelyg didelis taupumas yra tapęs tiesiog priežodžiu. Gal dar ir patys sariečiai negali tikėti, kad jie dabar jau visiškai pradings iš tarptautinės įtampos lauko, o tuo pačiu ir iš kartais nemalonaus, bet kartais ir naudingo dėmesio centro. Kokią vietą Vak. Vokietijoje išsikovos pats Saras su savo vienu milijonu gyventojų ne vien ekonominėje, bet ir kultūrinėje plotmėje, matys ateinančios kartos.

J. Medaitis (ELI).

STUDENTAI

VYT. RIMKEVIČIUS

Tęsinys iš pereito Nr.

Liucijaus gyvenime būdavo valandėlių, kai viskas aplinkui nušvisdavo ryškia, erzinančia šviesa. Nežinia iš kur atslinkdavo mintys. Jos pindavosi su įvairiausiais vaizdais ir kankindavo jį tol, kol pats nepajusdavo, kaip paimdavo plunksną ir pradėdavo rašyti.

Ir šį kartą Liucijus nuo minčių antplūdžio jautė net fizinį skausmą. Jis spaudė rankomis smilkinius ir kalbėjo pats su savimi: "Kam rašyti?! Koks betikslis žmogaus gyvenimas, jo eilėraščiai ir visi kūriniai! Kaip menka visa tai, ko mes siekiame! Kam rašyti apie tai? Kam, po velnių?!" Jis blaškėsi po kam barį. Juokėsi iš savęs.

Paskui atsisėdo prie stalo, nurimo. Paėmęs pirmą po ranka pasitaikiusį sąsiuvinį ir pieštuką. Tartum klausydamasis iš labai toli sklindančių garsų ir norėdamas kiekvieną jų suprasti, Liucijus ėmė rašyti:

"Kada nors nebus Vėlinių naktų ir žvakių. Prie mūsų kapų nenuleis vėliavų, nepagerbs jų saliutais, nes mes — revoliucijos priešai, mes toji bala, per kurią mūsų pačių kūnais grindžiamas tiltas. Bet, kai pakliūsit atsitiktinai į mūsų kapus, stovėkite prie jų liūdni ir susimąstę.

Mus pasaulis pastatė prieš dilemą: "gyvename, kad įvykdytume dievo valią žemėje ir nueitume į dangų" ir "visi keliai veda į komunizmą". Šalikelėse — durtuvų miškas. Netikėjome ir netikime nei viena, nei antra. Kokia laimė žinoti, kas tavo prie šas! Mes nė to nežinome. Kokia laimė būti kuo nors įsitikinusiu ir kovoti! Mes praradome visus įsitikinimus. Blaškomės be nuodos, kalbame tik dėl to, kad turime liežuvį, juokiamės, nes kiti taip pat kažką veblena ir blizgina akis.

Aš norėjau pagalvoti, norėjau patylėti, pasitarti, kad išblaškyčiau savo dvejones. Nuo pirmų mano žodžių mane pasmerkė, kad aš esąs priešas, ir apkaltino, kad nedėkoju už laimę. Aš tapau priešu. Koks ten priešas, kai nežinau, kas yra mano priešas! Aš — toji bala, Mane reikia į ją visiškai panardinti, kad per mano kūną praeitų galvojanti, tikinti karta. Jaučiu tai, bet pakilti, tur būt, neturėsiu jėgų.

Gerai gyvuoja ta balos dalis, kuriai užtenka tik storapadžių batų ir kvailo vapėjimo apie "kenčiančią Lietuvą". Tuo neseniai užsiiminėjau ir aš. Siaurakakčiai, mirusios praeities palikuonys! Jie temyli tik save!... Bėdai ištikus, šliaužioja keliais ir gelbsti savo kailį. Pati niekingiausia mūsų dienų padermė! Jie laiko mane savo draugu. Man ankšta tarp jų kvailų snukių ir dar kvailesnių plepalų. O gal pakilsiu?... Vargu. Grimsiu vis gilyn ir gilyn.

O vis dėlto norėčiau, kad prie mano kapo kada nors pastovėtų liūdnas ir susimąstęs žmogus..."

Liucijus baigė. Grįžo įprasta ramybė. Įkvėpimo valanda išblėso. Jis paėmė ir perskaitė, ką parašė. Liūdnai nusijuokė ir suplėšęs įmetė į šiukšlių dėžę.

Balkšvoje migloje tirpo gatvės, namai.

Toje kapų vietoje, kur nebuvo nei kryžių, nei paminklų, rėpleno senutė, ranka graibinėdama sutryptą žemę. Tos vietos, jai brangiausios už viską pasaulyje — savo vyro kapo, — ji neberado.

— Viešpatie!... Viešpatie!... — šnabždėjo senutė, nužvarbusiom rankom ieškodama įminto žvakigalio... Jos rožančius vinguriavo žeme, blizgėdamas lyg stambios, sunkios ašaros.

XXVII. KETVIRTO KURSO KOMJAUNUOLIAI
(Ištrauka)

— — — — —

Bliūdžius sėdėjo susigūžęs pirmame suole. Neseniai jis grįžo iš Kauno. Šiandien susirinkime svarstys jį, Mykolą Bliūdžių. Už ką — nesakė. Mikas jautė, kad už Vėlines. Ar kas matė, kaip jis daužė autobuso langus? Nežinia. Laurinaitis įsakė: "Neprisipažink, sakyk, — ėjai pro šalį, stabtelėjai pažiopsoti. Nesigink, kad buvai, nesigailėk pasmerkimo žodžių Vėlinių chuliganams". Bliūdžius jam nieko neatsakė, bet nesutiko su Laurinaičiu. Dabar rymojo, prisidengęs ranka akis, ir mintyse ruošėsi kalbai. Taip, jis pasakys! Pasakys apie savo tėvą, kuris gauna už darbadienį du šimtus gramų rugių, apie kolūkio pirmininką, kuris kolūkiečio kitaip nevadina, kaip "rupūže tinginy!", o pats statosi mieste dvejus namus: vienus — sau, kitus — žmonos tėvams. Viską pasakys ir nesislėps už nugarų, kaip to nori Laurinaitis.

Susirinkimas prasidėjo.

Už Miko nugaros patogiai atsilošė suole Laurinaitis ir peiliuku valėsi nagus. Kas bevyktų susirinkime — karštas ginčas ar draugiškas pokalbis, — Laurinaičio veide visuomet galėjai išskaityti: nuobodu, baisiai nuobodu! Eustachijaus nuobodulys šiandien buvo kaukė, kad paslėptų susijaudinimą. "Žino, kad Mikas daužė, ar ne? Žino ar ne?!" — spėliojo jis.

Dviveidiškas žaidimas — pogrindinė organizacija ir komjaunimas — patikdavo Laurinaičiui. Niekuomet pats neįsidamas į pavojingą vietą, o nusiųsdamas ten kitus, jis didžiuodavosi: "Tik aš sugebu taip vadovauti, kad neišaiškina organizacijos!". Vėlinės jį apvylė: pasikarščiavo jie visi, nevertėjo ten net eiti. Organizaciją reikia saugoti. Yra dalykų, veikiančių stipriau negu akmenys ir šautuvai. Kad ir tas jų žuranlas apie mėnesieną be kelnių. Be reikalo jį pamiršo. Tokiu keliu galima toli nueiti. Eustachijus mėgo pasvajoti ir niekuomet tose svajonėse nenusckriausdavo savęs... Komunizmas sutriuškintas. Jis, Laurinaitis, — pogrindinės organizacijos vadas — tautos didvyris! Jam siūlo betkurią vietą ministerijose. Jis — saugumo ministras! Atsiskaito su savo priešais. Pirmiausia — su Dzūku. Nuosprendis visam dešimtam kambariui ir Baltrėnui su Stalkiu aiškus: pakarti!

"O jei nebus karo arba komunizmas laimės, — aš labai padorus jiems kadras. Į partiją reikės įstoti", — pagalvodavo jis.

Kitoje auditorijos pusėje Elena šnabždėjo draugei:

— Kai tik Bliūdžių pabaigs, mes tik palauksime pertraukos ir nersime į "Spalį". "Pirmas balius" — stebuklingas filmas.

Ji šiandien negalėjo paslėpti savo džiaugsmo; taip norėjosi pasmalsauti Kaune, bet kaip gerai, kad nenugožino į tas prakeiktas kapines! Ir Jonas kalbos nesakė... Bliūdžius? Jo likimu ji nesirūpino, nors viena įkyri mintis nedavė ramybės: "O jeigu leptelės jisai apie organizaciją?!". Tiesa, Laurinaitis prieš susirinkimą nuramino ją, kad Mikas šito nepadarys.

Komjaunimas Elenai buvo lyg lotynų kalbos paskaita. Nejdomu, nereikalinga, bet sėdėti joje reikia. Elenai vis atrodė, kad visur meluojama, visur veidmainiaujama, tik nė vienas garsiai apie tai nekalba.

Priešpaskutiniame suole skaitė knygą "menševikas" Stiklius. Kada ir kodėl prilipo jam tas epitetas, nei jis, nei draugai neatsimena, bet Stiklius spėjo apsiprasti kaip su tikra pavarde. Jis stengdavosi būti visur originalus, nors dažnai atrodydavo tik juokingas.

Išeina šaltą dieną visi kurso draugai slidinėti. Stiklius — be kepurės. "Reikia užsigrūdinti! Jūs — išlepę", — sako jis.

Paskui kelias dienas vaikščioja su apšalusiomis ir patinusiomis ausimis.

Apie komjaunimą Stiklius sa-

(nukelta į 7 psl.)

SENI DRAUGAI NAUJAME KRAŠTE

Wilson's SINCE 1875

Coca Orange Ginger Ale

Cream Soda

PRISTATYMAS VELTUI
PIKNIKAMS, BANKETAMS IR KITOKIOM PROGOM
Skambinkite Toronte

WA. 1-2151
šiokiadieniais iki 7 val. vak.

Į privačius butus nepristatoma.

RESTORANAS "RŪTA"
Naujai atidarytas ir naujai įrengtas. Valgiai gaminami pačių virėjų.
Atidarytas nuo 6 val. ryto iki 9 val. vak. Visi maloniai kviečiami atsilankyti.
994 DUNDAS ST. W., TORONTO. Telefonas LE. 6-4393
Savininkai V. H. J. IVANAUSKAI.

Mokslas dabar sutraukia hemoroidus be skausmo ar nepatogumo

Surastas vaistas, kuris palengvina skausmus bei niežėjimą ir sutraukia hemoroidus.

Toronto, Ont. (Specialiai) — Pirmą kartą mokslas atrado naują gydomąją priemonę sutraukti hemoroidus ir palengvinti skausmą bei niežėjimą. Tūkstančiams pagelbėjo ši nebrangi priemonė, privačiai savo namuose be jokio vargo ar nepatogumo.

Daugeliu atvejų buvo švelniai palengvinti skausmai ir ištikrųjų atslūgimas (sutraukimas) įvyko.

Nuostabiausia—kad rezultatai buvo tokie, kad išgiję pareikšdavo: "Hemoroidai iš vis jau ne problema!"

Paslaptis šios naujos gydymo priemonės (Bio-Dyne) — atrasta garsaus mokslinio instituto.

Dabar ši nauja gydymo priemonė yra pasiūloma žvakučių (suppository) arba tepalo (ointment) pavidale vadinamu PREPARATION H.

Klauskite šio vardo vaistų visose vaistinėse — pinigų grąžinimo garantija.

Šeštoji Lietuvių Diena Kanadoje

VI Lietuvių Diena Hamiltone

Hamiltonas jau gyvena šeštosios Lietuvių Dienos nuotaikomis: didesniuose susibūrimuose, paskirose šeimose, daugiausia kalbama apie šias iškilmes, nes beveik kiekvienas lietuviškas namas laukia svečių iš artimesnių ir tolimesnių JAV ir Kanados lietuviškų kampelių. Ir su džiaugsmu reikia pranešti, kad net iš Cicero (prie Čikagos) yra organizuojama ekskursija į Hamiltoną, prie kurios prisijungs greičiausiai ir dalis Čikagos lietuvių. Ši graži iniciatyva yra sveikintina, todėl ir šiuo kreipiamasi į tolimesnių KLB-nių valdybas, tokias ekskursijas į Kanados Lietuvių Dieną iš savo apylinkių taip pat organizuoti. Svetingas ir vaišingas Hamiltonas yra pasiruošęs visus atvykusius priimti. Vien tik šeštadienio pobūviui yra užsakyta 1.500 kėdžių ir esant reikalui dar vietoje galima bus gauti 200.

Ontario prov. premjeras Hon. Leslie M. Frost raštu pranešė, kad LD iškilmėse jį atstovaus ir lietuvius sveikins komunalinio ūkio (municipal) ministeris Hon. Warrender. Tokiu būdu, VI Kanados Lietuvių Dienoje, vyriausybė bus atstovaujama dviejų ministerių.

Kartu pranešame, kad LD sveikinimus prašome siųsti pirm. V. Kazlauskui, 42 Granton St., Hamilton, Ont., o įvairiais informacijos reikalais kreiptis iš anks to į J. Pleinį — 87 Sanforth Ave. So., Hamilton. Taip pat, prašome klausytis rugpiūčio 30 d. lietuviškos radijo valandėlės iš Niagara Falls (ved. J. R. Simanavičiaus), kurios metu šventės reikalais kalbės ir informacijų duos vicep. K. Baronas.

Dškojame "NL" ir "TŽ" redakcijoms už sutikimą paskutinę savaitę skirti daugiau vietos LD reikalams, tad ir mūsų tautiečius kviečiame atkreipti demesį į abu laikraščius, nes juose tilps labai svarbi informacija.

LD Informacija spaudai
(K. Baronas).

Ateiviai, kurie pakeitė miestą

Tokia antrašte paskelbė iliustruotą straipsnį JAV mėnraštis "The Sign" 1959 m. rugpjūčio mėn. Jame John Edwards platokai nušviečia ateivių vaidmenį Toronto gyvenime. Prieš keletą dešimtmečių Toronto miestas kanadiečių buvęs vaidnamas "Geruoju Torontu" ir "Paršų miestu", pajuokiant jo puritoniškus papročius ir provinciališkumą. Pastaraisiais metais Toronto veidą pakeitė 350.000 naujų ateivių, atvykusių po II D. karo dirbti gausioje miesto pramonėje. Buvęs grynai angliškas ir protestantiškas, Torontas išaugo į 1,4 mil. gyventojų didmiestį, kur katalikų skaičius pasiekė 400.000, t.y. daugiau nei betkuriame Kanados mieste, išskyrus Montrealį. Katalikų arkivyskupas kard. J. McGuigan remiąs tautines grupes, kurių esama čia 21. JAV miestuose, kur katalikai ėmė įsivyrauti, protestantai išsikėlę kitur. Toronte to nesama, ir senieji miesto gyventojai nebėgą kitur. Juose vyraujanti nuomonė, kad Kanada esanti tautinių grupių mozaika, o ne tirpinimo katilas. Kanadiečiai, jausdami savo pajėgumą, nesibijąs kurti daugiatautės valstybės, kaip tirpinimo katilo priešingybės, kur vyrauja anglų-prancūzų tradicija bei kultūra. Tai betgi esą nereiškia, kad tautinės grupės užsidaro savo ghetto. Jos prisideda prie miesto kultūros. Pvz. jos išpopuliarino futbolą (soccer), rengia meno koncertus, operas, lanko galerija-muzėjus, pripildo Metropolitan operos gastroles sporto aikštėje, dalyvauja televizijos programose, duoda radijo tautines programas (deja, jau išsikėlusias iš Toronto. Red.), muziką, kuri pakeičianti rock'n roll.

Miesto dienraščiai kreipią daug dėmesio ateiviams. Vienas jų leidėjų pasakęs: "Aš nežinojau, kad baltų tautos taip kietai nusistačiusios prieš komunizmą, kol nesusidūriau su viena jų grupe. Jie, žinoma, nenori raudonosios Kinijos pripažinimo".

Seniau Torontas buvęs oranžistų tvirtovė, vadovavusi miesto savivaldybinei politikai. Atvykęs pirmas katalikų vyskupas buvęs apmėtytas akmenimis. Dabargi, kai arkiv. J. McGuigan tapo pakeltas 1946 m. kardinolu, buvo surengtas miesto ir provincijos valdžių priėmimas. Tolerancija nuėjusi taip toli, kad miesto burmistru liko išrinktas žydas N. Phillips.

Katalikų ateiviams esanti suorganizuota imigracijos įstaiga "The Catholic Immigartion Bureau", kuri padeda atsikviesti šeimos narius, teikdama 75% paskolą kelionpinigiams, pagelbėdama įsikurti, rasti draugų; parūpina aprangos, baldų, darbo ir pan. Naujieji ateiviai per 10 metų gerai įsikūrę versluose, savo profesijose, amatuose, pramonėje. Lietuviai ir latviai atsivežę buv. vyriausybių narius, net su jų premjerais ar prezidentais (? Red.), vengrai ir lenkai — savo mokslininkus bei profesorius, italai ir prancūzai — savo virėjus ir t.t. Vienas lietuvių kunigas pareiškęs: "Mūsų tautiečiai atsinešė pasididžiavimą: pasididžiavimą savo praeitimi ir religija, menu ir kalba. Kaikas sako, esą naujieji ateiviai neiną į kanadiečių gyvenimą. Galbūt, bet mes sakome naujiesiems ateiviams laikytis savojo gyvenimo stiliaus kol gali, nes ką jie atsinešė Kanadon yra gera".

Straipsnis iliustruotas 9 nuotraukom, kurių 2 iš lietuvių gyvenimo: radiologas dr. J. Sungaila šv. Mykolo ligoninėj ir dr. A. Šapoka su K. Rusinu prie linotipo "Žiburių" spaustuvėje.

- - - - -

Berlynas. — Tik ką paskelbti Rytų Vokietijos statistikos biuro duomenys rodo, kad nuo 1949 m. iki šiol R. Vokietijos gyventojų skaičius sumažėjo 1.076.465 ir dabar yra 17.311.707. Tuo tarpu V. Vokietijos gyventojų skaičius pa didėjo 3 milijonais. Jų tarpe yra 2.5 milijono bėglių bei tremtinių iš Rytų.

LIETUVIŠKI APMĄSTYMAI

A. ŠALČIUS

Molotovas-Skriabin, kuris drįso išeiti prieš Chruščiovo "liberalinę" liniją buvo pasiųstas į Išorinę Mongoliją. Ten jį užtiko H. Sallisbury, NYTimes korespondentas neseniai apie tą kraštą paskelbęs įdomių straipsnių seriją. Jis staiga užtikęs ant paprasto keliuko tris sovietinio sau gumo automobilius. Pasirodo, Molotovas išėjęs pasivaikščioti, tai KGB užtikrino globą.

Kitiems metams kas nors turėtų paruošti lietuvių ūkininkų Amerikoj ir Kanadoj sąrašą, kurie sutiktų pas save priimti lietuviškas šeimas vasaroti. Amerikiečiai turi tokį leidinį "Farm Vacations and Holidays". Visi kurie pasiilgę šieno kvapo, gojų, ramybės kaime, pasijodinėti, sietuvių pasimaudyti, ūkio darbų — pasportuoti šitokiu leidiniu labai džiaugiasi. Kanadoj šitoks leidinys gaunamas 13 Adelaide St. East, Toronto, Ont.

Paminėjo Pabaltijį. Didžioji spauda—sakysim toks NYTimes — per visą Nixono vizitą Sovietijoj be vedamųjų du kartus paminėjo Pabaltijį. Vienoj žinioj, kad ponia Nixonienė buvusi apsupta moterų, kurios nemokėjusios rusiškai; kita žinia NYork Times, dargi žemėlapiu, informavo, kad Rytprūsiai sovietams atiteko kartu su Pabaltiju 1940 m.

Lietuva okupuota?

"TŽ" vedamuoju pareiškė nepasitenkinimą tais, kurie sako, jog Lietuva buvo aneksuota. Girdi, ji buvusi "okupuota". Angliškuose kolegijų žodynuose aiškiai sakoma, jog aneksija yra tada, kai kraštas užimamas be pasipriešinimo pravedus atitinkamus įstatymus. Okupuota, jei be tvarkos, kraštas užimamas svetimos armijos. Kaip gi buvo iš tiesų — net ir vaikai iš Lietuvos atsimena, jog prezidentas pabėgo pareigas perdavęs A. Merkiui, kuris savo ruožtu net kalbino jį nesitraukti. (Jei Lietuva būtų pati įsijungusi, jei 1940 m. aktai juridiniai būtų buvę tvarkoj, tai tarp tautinės teisės požiūriu nebūtų buvę ir aneksijos, bet įsijungimas. Aneksija yra vienašališkas, bet ne susitarimo aktas. Red.). Nevienodai užtai dar ir dabar svetimtaučiai visą šią istoriją vadina. Pavyzdžiui švedų konservatorių ir liberalų lyderiai, staiga patapę pabaltiečių bičiuliai ir pasisakydami prieš sovietų vizitus, kalbėdami per radiją minėjo "Pabaltijo **aneksiją** 1940 m."

Švedų užs. reik. ministerija neleidžia savo pabaltiečių važiuoti į sovietines Pabaltijo respublikas, kurias ji de facto pripažino dar 1940 m. Tuo tarpu JAV Valstybės Departamentas, kurio pareigūnai visiems tebepasakoja, jog pripažįstą "Lietuvos respubliką", ne tik išleidžia su JAV užsienio pasais tiesiai į LTSR savo piliečius, bet nei nemirktelėję štampuoja ir LTSR pasus, kuriais atvažiuoja, kad ir tokia brava Birutė Kalėdienė. (Gyventojų kelionės į okupuotus kraštus ir iš jų yra nuo amžių praktikuojamos ir neturi nieko bendro su tų kraštų juridine padėtimi. Red.).

NYTimes, aiškindamas Chruščiovui, ką amerikiečiai vadina "pajungtaisiais" — dar Nixono vizito pradžioj, liepos 28, rašė: von tik tokį pat "realistinį meną", kokį komunistų partija tepripažįsta kaip vienintelę meno formą.

NYTimes pateikia sovietų lankytojų įspūdžius iš JAV-bių meno parodos — rašo juos galerijos prižiūrėtoja E. Halpert. Girdi, jaunosios sovietų šviesuomenės dėmesys taip vadinamam moderniajam menui yra "šturmuojantis" — jie stebėtinai daug apie laisvuosius menininkus žiną. Jei juodadarbiai lankytojai šaiposi iš "nesuprantamybės", tai šviesuomenė vienu balsu sutaria, kad betkieno realistinis menas "per se" yra bukas ir migdantis; sovietų kultūrininkai nesivaržą ir nesibaidą vadinti oficialųjį partijos meną — "anachronizmu". Sovietų jaunieji šypsosi, kai jiems pasakojama, jog kiekvienas amerikietis dailininkas galįs piešti, skaptuoti, lipdyti taip, kaip jo mūza, ne kas kitas, diktuoja, ir kad kiekviena šitokios laisvos mūzos išraiška yra kruopščiausiai išstatoma rimtose meno galerijose, muziejuose, aptariama ir svarstoma meno kritikų. Šiuos menininkus veikia ne partijos biurokratai už užsakytus kūrinius žadą įvairias premijas ir gražų gyvenimą, bet tų dailininkų matoma jausminė dvasinė ir fizinė aplinka rodo, koks įvairus yra laisvojo pasaulio gyvenimas. Nemaža sovietinių žiūrovų klausią, kodėl amerikiečiai piešią tokius "subiaurotus žmones"? Bet jie tik nusišypso savo ruožtu užklausti argi visi žmonės tiek dvasiniai, tiek fiziniai yra gražuoliai? Du milicininkai — vienas išleisdamas, kitas įleisdamas kontroliuoja sovietinį antplūdį.

Gaila iš tikro, kad Vilniaus Dailės Muziejus net neatsakė į sugestiją panašią parodą — nugabenant bent amerikiečių ir kanadiečių lietuvių dailininkų kūrinius Vilniun. Tai turėjo būti pirmąsis bandymas skatinti kultūrinį santykiavimą, iki šiol ignoruojamą tiek Vašingtono, tiek

Apie meno parodą Maskvoje

Su paslėptu pritarimu "TŽ" buvo persispausdinta kultūrinė žinia, ką toks kongresmenas pareiškęs dėl Maskvon pasiųstos amerikinio meno parodos — girdi, tai "komunistiškas menas"! Įdomiai dėl to pasisakė Saul Levine, Long Island laikraščių meno kritikas — girdi, įdomu, kad kaip tyčia visi šie "politiniai šaukliai" reikalauja siųsti Mask-

(Nukelta į 7 psl.)

MUSKOKA

(CSc) Neseniai teko stovėti ant Severn tilto, kuris yra vartai į didelį Kanados atostogų rajoną Muskoka paežerėse. Teko stebėti nenutrūkstamą grandinę į šiaurę riedančių automobilių, prisėdusių linksmų vasarotojų. Valandos laikotarpy pravažiavo apie tūkstantį automobilių. Vaikai, džiugiai mojuoją pro automobilių langus, išdidūs laivai, pririšti prie automobilių arba riedą priekabose, buvo gyvas įrodymas Kanados ekonominio gerbūvio, kur atostogavimas toli už miestų yra prieinamas ne tik grupei išrinktųjų, bet ir kiek vienam. Negana to. Riedančios automobilių grandinės dar primena, kaip greitai Kanada auga. Mes stovėjome vietoje, kur prieš nepilną šimtą metų du jauni torontiečiai pirmą kartą pasiekė Muskokos ežeryno šią vietą keliaudami įvairiomis ir nepatogiomis priemonėmis.

Tai buvo 1860 metų liepos mėn., kai atostogaujantieji jaunuoliai James Bain ir John Campbell, vienas 18 kitas 20 metų, pasiekė šį Severn upės punktą keliaudami geležinkeliu, garlaiviu, laiveliu ir pagaliau pėsti. Vėliau tie du jaunuoliai pasižymėjo ne tik kaip pirmieji Muskoka rajono tyrinėtojai, bet taip pat ir kitose srityse: Campbell buvo dvasininkas ir mokytojas, Bain — ilgametis Toronto bibliotekų vadovas.

Tuos du jaunuolius lydėjo taip pat įdomi asmenybė — Thomas M. Robinson. Jis buvo anglas jūrininkas, atvykęs į Kanadą suviliotas valdžios plačiai reklamuojama parama naujai besikuriantiems: veltui 200 akrų žemės kiekvienai šeimai. Jis gavo žemės ir pradėjo kurtis negyvenamoje vietoje, kiek į šiaurę nuo dabartinio įdomaus ir gražaus miestelio Gravenhurst, Ontario.

Pradžioje jam sunkiai sekėsi. Būdamas iš prigimties nuotykių ieškotojas, o be to, reikalingas materialinės paramos, jis šalia savo ūkio darbų pradėjo verstis ir kaip laivelio irkluotojas bei vadovas panašių nuotykių ieškantiems keliautojams, susidomėjusiems Muskoka paežerėmis.

Kaip ir kitais atvejais Kanadoje, atradimų laikotarpis šioje vietoje nebuvo ilgas. Greit prasidėjo jos apgyvendinimas ir išnaudojimas. Praėjus vos dešimčiai metų nuo to laiko, kai Campbell ir Brain su kuprinėmis ant nugarų ir lazdomis pasiramsčiuodami įžengė į Muskoką rajoną per Severn tiltą, buvo atidarytas pirmas modernus viešbutis, Pratto "Rosseau Hause". Tai buvo pirmasis šauklys, po kurio čia pridygo šimtai viešbučių ir privačių vasarnamių, dabar vasarotojų perpildytų. Tikrasis Muskokos iškilimas prasidėjo tik šiame šimtmetyje, o savo viršūnės pasiekė vos pastarųjų penkiolikos metų laikotarpy. Dar tebėra gyvi asmenys, kurie pradėjo vasaroti Muskoka paežerėse, be jokių naujoviškų patogumų. Tada tai buvo surišta su pavojais, dabar — tik malonumas, pasiekiamas iš Toronto per dvi valandas puikiu plentu.

Stovėdamas ant Severn tilto prisiminiau pasakas ir padavimus apie senuosius to rajono pionierius, apie Bain ir Campbell, jūrininką Robinson, apie garsųjį indėnų Ojibway giminės gydytoją Musquedo ir eilę kitų, kurie kadaise kėlėsi per upę šioje vietoje. Dabar čia visur skamba vaikų juokas, skelbdamas, kad šis rajonas nebėra dykumos ir girios, bet įdomi ir patraukli pramogų vieta.

POLITIKAVIMAS SMĖLYJE

AL. GIMANTAS

Beverley Shores, Indianoj, arba lietuviškai tariant, "sandūnai", prie Mičigano ežero. Tuoj po vidudienio, kuomet saulės spinduliai itin kaitrūs ir neretas ieško pavėsio didelio spalvoto skėčio prieglobsty, pačioje rugpiūčio mėn. pradžioje. Dalyviai — savaitės bėgy šimtai, o savaitgalyje jau tūkstančiai Čikagos ir apylinkių lietuvių, itin pamėgusių šią vasarvietę. Vieniems ji turi priminti Palangą, kitiems patogi, jog pasiekiama per valandą, tretiems maloni, jog šimtaprocentiniai lietuviška. Išties, tai lyg čikagiečių lietuvių vasaros rezidencija, ir, jei kurio nerasi tą dieną didmiestyje, labai daug galimybių, kad peršuoliavęs pusmylį "sandūnų" smėlio sutiksi Mičigano bangose ar baltutėliame smėly įsikasiusį.

Laiko vasarotojams daug, mais tas geras, aplinka teikianti daug poilsio ir malonumų ir kur ten žmogus iškęsi ir atitrūksi nuo įvairių lietuviškųjų ir tarptautinių įvykių. Lietuviški ir angliški laikraščiai ateina kasdien čia pat, smėlyje daug kas ir radijo aparatus atsinešę, paskutines žinias išklauso, užsuka lietuviškas valandėles. Vyksta nuomonių pasikeitimai, diskusijos, praeina vienas kitas gandas, nepasitvirtinusi žinėlė. Žodžiu, smėly daug politikuojančių, bandančių burti savųjų ir artimųjų ateitį, komentuojančių begamojo meto įvykius.

Vaje, koks buvo sujudimas smėlyje, kai buvo paskelbta, jog Nikita su Ikiu pasikeis vizitais. Karštesnieji turėjo net vandenin įšokti ir kiek atvėsę vėl bandė toliau kelti už ir prieš argumentus. Nors aiški dauguma stovėjo už nepriėmimą Kremliaus perdėtinio, kitos nuomonės sukosi nuo piketavimo ir daržovių mėtymo iki lietuvių delegacijų siuntimo ir pareikalavimo visiško geležinės uždangos nuėmimo nuo Lietuvos, muitų dovanų siuntiniams panaikinimo ir pilnų teisių grąžinimo grįžtantiems iš Sibiro tremtiniams. Dar kiti gailėjosi kodėl Nixon viešėdamas sovietuose nebuvo įtaigotas nuvykti Lietuvon (savo metu tokią mintį "TŽ" kėlė šis autorius, bet neteko sulaukti jokio atgarsio), esą, jei ir nebūtų ruskiai įsileidę, būtų stambus propagandinis laimėjimas, dar kartą pasauliui įrodąs rusų intencijas Lietuvoje ir jos atskyrimą nuo likusio pasaulio. Juk dabartinė "Amerikos lietuvių delegacija" viešinti Lietuvoje, vyko ne savais, bet sovietiniais pinigais.

Smėlyje įdomiai buvo komentuojamas ir artimu laiku šaukiamas JAV Bendruomenės visuotinis atstovų suvažiavimas. Kaikam teko patirti, jog suvažiavimo rengėjai nejuokais nori parodyti kaikurioms mūsų politinėms institucijoms, norinčioms Bendruomenę išstumti iš politinės veiklos ir palikti jai grynai kultūrinę sritį, kad ir Bendruomenė turi nemažą svorį ir su ja skaitomasi amerikiniuose sluogsniuose. Pagrindo tam yra. Tiesa, kviestasis atsilankyti vicepr. R. Nixonas, atsisakė, motyvuodamas negalįs tuo metu išvykti iš Vašingtono, bet atsiuntė pasveikinimą — dviejų lapų telegramą. (Rašančiojo manymu, p. Nixonas kitaip ir negalėjo pasielgti, po kaikurių mūsų laikraščių pasišaipymų iš jo kelionės po sovietiją...). Bet, kad Vašingtone jaučiamas ir žinomas tas suvažiavimas, rodo faktas, kad Detroitan plaukia sveikinimo telegramos iš visos eilės ryškesniųjų Senato ir Atstovų Rūmų narių. Vienas kongresmanas, visiškai neprašytas, pats atsiuntė visų savo kolegų tikslius vardus ir pavardes, kviesdamas jiems pranešti apie lietuviškąjį suvažiavimą. Be to, vienas Senato komitetų, tvarkąs senatorių politinius pasirodymus, kalbas, išvykas, savo iniciatyva kreipėsi į lietuvius, siūlydamas vyr. kalbėtoju ir garbės svečiu pakviesti Senato dagumos lyderį, sen. L. Johnson. Jis, kaip visi žino, gali būti visai rimtas prezidentinis kandidatas. Atrodo, kad jis, arba kita žymi asmenybė, sen Kennedy, tikrai dalyvaus Bendruomenės suvažiavime ir pasakys kalbą.

Čia pat paplūdymyje, teko sutikti vieną tautietį, tik ką sugrįžusį iš Los Angeles, Californijos. Tuoj būrelis pažįstamų ir nepažįstamų, apnikę iš visų pusių, pradėjo klausinėti apie šv. Kazimiero parapijos reikalus. Jei to tautiečio informacija yra tiksli, atrodo, kad šiuo metu lietuviškoji bažnyčia yra jau padaryta teritorine parapija ir lyg ir nustojusi savo tautinio charakterio. Lietuvių katalikų yra padaryti visi reikiami žygiai, kad parapijai būtų sugrąžintas tautinis statusas. Pačios paskiausios žinios buvo gana optimistinės ir yra daug pagrįstų vilčių, jog lietuvių prašymas bus išklausytas ir visas reikalas išspręstas mums pageidaujama linkme.

Šiuo metu ieškoma parapijos įsteigimo vieno dokumento, kuriame turėtų pasitvirtinti lietuvių pretenzijos. Bet tas dokumentas yra kažkaip "dingęs" ir neaišku, kur jis randasi: kūrijoje ar pas kleboną... Be abejo, šv. Kazimiero parapijos lietuviai gali jausti visų lietuvių katalikų simpatijas jų reikšmingoje kovoje už lietuviškąją bažnyčią. Tokios nuotaikos ir "sandūnuose" bevasarojančių.

Teko girdėti įdomių pastabų bei nuomonių ir apie kitus lietuviškus reikalus. Cia kalbos sukosi apie "Laisvėje" paskelbtą viešą "visų laipsnių Lietuvos karėivio", dabar mokyt. Ant. Tūbelio, atvirą laišką gen. St. Raštikiui, taip pat, apie "Tėvynės Balse" išspausdintą jau antrą atvirą laišką žinomam mūsų pedagogui ir visuomenininkui Vaclovui Čižiūnui. Pirmą laišką rašęs jo buvęs mokinys Juozas Lebionka, o kitas pasirašytas taipgi jo buv. mokinio Leono Andriulio. Taipgi, daug kalbų smėlyje besivartą tautiečiai skyrė ir buv. Čikagos LB Apyg. pirm. dr. Bajerčiaus paslaptingam pasišalinimui. Vieni tvirtina jį jau girdėję kalbant per Vilniaus radiją, kitas sakėsi, matęs iš Lietuvos jo rašytą laišką kažkam Čikagoje, trečias skundėsi Bajerčiaus paliktom nesutvarkytom skolom ir t.t.

Smėlyje teko susitikti ir kaikuriuos mūsų operos kolektyvo narius. Kolektyvas gyvas ir toliau užsibrėžęs dideliems darbams. Pirmoje eilėje opera "Trubadūrai", o po to liet. koncertas — choro su simfoniniu orkestru. Jie turi ir pusiau tiesioginių ryšių su Lietuva. Štai, komp. Klova yra atsiuntęs jiems savo operą "Vaivą". Čikagiečiams būtų kurkas parankesnė statyti jo žymiai stipresnė opera "Pilėnai", bet čia sutinkama visa eilė savotiškų kliūčių. Jei visa eitų privačiai, būtų gerai ir nesunkiai įvykdoma, bet jei toks operos gavimas turėtų eiti per sovietinamos Lietuvos oficialias įstaigas (toks reiškiamas pageidavimas iš anapus), tektų atsisakyti, nes mūsų tarpe perdidelė opozicija, galimam kultūriniam bendradarbiavimui su kraštu. Dažno aiškinama, kad tai nebūtų lietuvių tarpusavis bendravimas, bet bendravimas su Lietuvos prispaudėjų įstaigomis ir jau tuo pačiu lyg ir akceptavimas esamos padėties.

Buvo apsistojusi viena tautietė, neseniai atvykusi iš Brazilijos. Ji labai įdomiai pasakojo apie tenykščias gyvenimo sąlygas, lietuvių gyvenimą. Neužmiršo pastebėti kaikurių smulkmenų iš ten buvusio Paleckio priėmimo, jos vyro ir kitų lietuvių išmetimo iš salės, kai buvo Justas paklaustas kaikurių jam nelabai parankių klausimų... Vykstantieji į Lietuvą iš Pietų Amerikos kraštų nesą jokie darbininkai, bet neretai visiškai pasiturį žmonės. Tokiu atveju, parduoda savo turtą, prisiperka įvairių brangenybių ir traukia į sovietinamą gimtąjį kraštą, tikėdamiesi ramiai ir laimingai praleisti senatvės dienas. Apsivylimo laiškai netrunka pasiekti Braziliją.

Daug ir įvairių nuotrupų bei įvairumų galima būtų pririnkti atostogaujančių tautiečių tarpe. Viskas įdomu ir miela, ypač nuomonės, liečiančios mums visiems rūpimus lietuviškuosius klausimus, bet laikas neleidžia ilgiau sukinėtis vasarotojų tarpe. Atostogos juk turi ne tik pradžią, bet ir greitomis atslenkančią pabaigą, negailestingai įbloškiančią į neišvengiamą kasdienybę ir naują, bet viltingą laukimą naujų poilsio dienų sekančią vasarą.

Visada yra metas džiaugtis ir juoktis

MOLSON'S EXPORT ALE
BREWERY LIMITED TORONTO

GERIAU PAŽINKITE KANADĄ IŠ TRAUKINIO
Važiuokite CNR DABAR
Sumokėsite vėliau
Prodedant $100.00. Įmokėti 10%, paliekant iki 24 menesių išsimokėjimui — priklausomai nuo balanso. Kombinuotos geležinkelio - vandenyno kelionės - taip pat gali būti finansuojamos.
• Visokie patogumai dienos ir nakties kelionėms.
• CNR leidžia veltui vežtis 150 svarų bagažo.
DU TOLIMO SUSISIEKIMO TRAUKINIAI Į RYTUS IR VAKARUS.
SUPER Continental ir Continental
Informacijų ir užsakymų reikalais kreipkitės į Canadian National bilietų agentūras.
90
CANADIAN NATIONAL RAILWAYS

Nauja Lietuviška Valykla
Lenard's Cleaners
985 College St. Tel. LE. 1-5166
Darbas atliekamas vietoje su moderniškomis mašinomis.
PRIIMAME IR PRISTATOME Į NAMUS.
Darbo valandos: 8 val. ryto — 7 val. vak.
šeštadieniais — 8 val. ryto — 6 val. vak.
Savininkas L. LEVECKIS

Pavergtoje tėvynėje

Petras Radzevičius mirė liepos 21 d. Kaune ir palaidotas liepos 23 d. Augšt. Panemunąs kapinėse. Velionis buvo žymus žurnalistas ir poliitkas, steigiamojo ir kitų seimų atstovas, priklausęs krikščionių demokratų partijai, o vėliau darbo federacijai. Jis buvo ištremtas į Sibirą, o grįžęs negalėjo gauti darbo.

Kauno kunigų seminarijos rektoriu iki šiol buvo kan. Žitkus. Nuo šių mokslo metų pradžios tas pareigas perims kun. Česna, Joniškio dekanas.

Komunistinių kraštų turistiniam laive "Pergalė", kuris lankysis Stockholme, Antverpene, Neapoly, Istambule, o ekskursantai aplankys ir sausumos miestus, kaip Paryžių ir kt., yra ir 14 lietuvių: V. Kučinskas, V. Palaima, J. Lankutis, V. Adamavičius ir kt.

Kauno hidroelektrinės tsatyba eina prie pabaigos. Liepos 16 d. buvo surengtos iškilmės Nemuno vagos nukreipimo kita vaga. Dabar statoma užtvanka kairiajame Nemuno krante ir vanduo paleng va užpildys rezervuarą — "Kauno jūrą". Būsimos "jūros" dugnas jau išvalytas — Rumšiškių miestelis ir daugybė kitų sodybų jau perkelta į augštesnes vietas. Manoma, kad apie spalio mėn. pabaigą jau galės būti paleista pirmoji hidroelektinės turbina.

A. Panemunės sanatorija turėjusi dr. K. Griniaus sanatorijos vardą, dabar perkrikštyta į dr. Damoševičiaus vardo sanatoriją. Sanatorijai vadovauja dr. K. K. Kriaučiūnaitė, buvusi ir dr. Tumėnienės asistentė.

Į Kazakstaną derliaus nuėmimo darbams liepos 31 d. iš Vilniaus geležinkelio stoties išvyko 1.135 moksleivių. Vilniaus radijas suminėjo, kad pvz. iš Panevėžio amatų mokyklos išvyko 140, iš Vilkiškių žemės ūkio mechanizavimo mokyklos 130 ir t.t.

Privačioms statyboms tvarkyti LTSR ministrų taryba gegužės 25 d. nustatė taisykles, kuriomis teks vadovautis ne tik naujus namus pradedant statyti, bet ir pradėtus užbaigiant.

Pagal taisykles, miestuose sklypus individualiniams statytojams skiria vykdomieji komitetai "per įmones ir organizacijas, kuriose statytojai dirba". Sklypai negali būti skiriami asmenims, kurie nori statyti namą nepraėjus 10 metų po pirmojo jų pastatyto namo pardavimo. Kaimo vietovėse sklypus skiria kolūkių valdybos, tarybinių ūkių, RTS, MMS "ir kitų kaimo vietovėse esančių įmonių bei organizacijų vadovybė, susitarusi su profsąjungos vietos komitetu. Sklypai skiriami "sutinkamai su gyvenviečių išplanavimo projektais".

Statytojai statybines medžiagas gali įsigyti tik "prekybos organizacijų statybinių medžiagų sandėliuose ir parduotuvėse, pagal paskyras", kurias išduoda miestų ar rajonų vykdomieji komitetai. Statytojų pirktos ir nesunaudotos medžiagos galį būti parduodamos tik per statybinių medžiagų parduotuves "komiso pagrindais". Statytojai statvbinių medžiagų įsigijimo dokumentus turi pateikti "valstybinei komisijai priimant užbaigtą namą eksploatuoti. Jei tokių dokumentų statytojas nepateiktų, statytojas traukiamas "teismo atsakomybėn už neteisėtą statybinių medžiagų įsigijimą", pagal atitinkamą gegužės 22 d. įsaką.

Šitie nuostatai rodo, kad krašte trūksta statybinių medžiagų ir tik apsukrieji pajėgia jų gauti. Prie šitokios tvarkos nenuostabu, kad žmonės neturi kur gyventi.

Moka ūkio vadovai kombinuoti. Marijampolės linų fabriko sandėlininkas Vincas Petraitis su Naujo gyvenimo kolūkio buhalteriu Ged. Miškevičiu padarė biznį. Sandėlininkas savo sandėly "padarė ekonomijos" 4 tonas sėmenų. Jis pasiūlė Miškevičiui tiek sėmenų parduoti, nors tas kolūkis jų visai neturėjo. Buhalteris pasirūpino, kad kolūkis "nupirko" sėmenų Gudijoje ir juos pardavė Petraičio sandėliui. Viskas, žinoma, buvo tik knygose, bet tuo būdu Petraitis įteisino "ekonomiją". Už "nupirktus" sėmenis Petraitis paėmė sau 14.000 rb., o Naujo gyvenimo kolūkis gavo 4.000. Kiek gavo visi, kurie prie tos operacijos prisidėjo, niekas nežino. Petraitį teismas nubaudė, bet jo operacijos dalyvis Miškevičius išteisintas. Esą kolūkiui jis nuostolio nepadarė. Matyt, turi gerus pečius...

Sovietinio ūkinio gyvenimo padrikumą "Tiesos" Nr. 117 iškelia kontrolės kom. vyr. kontrolieriai R. Norkus, F. Sizovas ir F. Voiciechovskis, kalbėdami apie medžiagų švaistymą statybose.

Esą "pernai statybos ministerija milijonais rublių viršijo statybas — montavimo darbų savikainą. Iš 24 ministerijos statybos organizacijų 10 neįvykdė santaupų plano, o net 7 iš jų dirbo su dideliais nuostoliais". Priežastys to esą "visų pirma neapgalvotas, kaikur tiesiog blogas darbų organizavimas, menkas statybos technikos panaudojimas, bet svarbiausia — negailestingas statybinių medžiagų švaistymas".

"Pernai Vilniaus, Kauno, Klaipėdos ir Šiaulių statybos trestuose pereikvota arba neteisėtai nurašyta už 2 milijonus rublių statybinių medžiagų". Buvę nurašyta daugiau kaip 1.500 tonų cemento, 3.600 kub. metrų betono ir skiedinių, daugiau 1.400 kub. metrų medienos, apie 10.000 kv. metrų medinių skydų. Pvz. Vilniaus statybos tresto gelžbetonio gamykloje dėl buv. valdytojo Mikštos ir vyr. inž. Šniukštos nerūpestingumo per 8 mėn. buvę pereikvota daugiau 1.000 kub. metrų betono. Valdytojai ir vyr. inžinieriai, kurie dažnai keitęsi, nebojo, kad kas mėnesį 7% cemento buvę nurašoma "išsibarstymams". Taip "išbarstę" daugiau kaip 1.000 tonų cemento. Jis, aišku, buvo išgrobstytas.

Kaip medžiagos eikvojamos rodą statybų aikštelės. "Daugelyje iš jų stūkso sulaužytų gelžbetonio dirbinių, plytų, čerpių, skaldos, sukietėjusio skiedinio ir betono, surūdijusios, su žeme sumaišytos armatūros, išbarstyto cemento, kalkių ir kitokių medžiagų kalvos". Tai sudarą sąlygas grobstymams. Taip vien pernai buvę išeikvota apie 3 milijonus rublių. O ministerija laiku nieko nesutvarkanti.

Na, kągi, tokia jau "tobula" sistema.

West Flamboro, Ont.

Liepos 19 d. pas pp. Milasevičius buvo surengta senųjų lietuvių šeimyniško pobūdžio gegužinė, į kurią susirinko Hamiltono ir apylinkių tautiečiai.

Pp. Milasevičiai feto nuoširdumo. Vaišingi kiekvieną kartą, kada pasitaiko gegužinė-piknikas jų gražiame miškelyje, kur jie turi vasarnamį.

Maloniai laikas probėgo, nors čia susirinko pagyvenę žmonės, visgi dar pilni gerų vilčių ir humoro. Muzikai užgrojus kiekvienas pašoka suktinį ar klumpakojį. Taiktai jau vargas su dainomis. Jų žodžius ir melodiją prisimena geriausiai, tiktai balsas kažkoks nesekmingas. Bando ir čierka jį pataisyti, bet be pasisekimo. Pasitaiko, kad tose sueigose kaikada dalyvauja viena kitapora iš jaunųjų lietuvių ir dar neblogų dainininkų. Kai jie uždainuoja, tai ir senieji jiems gyvai pritaria. Ir skamba dainos iš dėkingos širdies.

Senieji lietuviai, būdami mandagūs, pasikviečia tiktai artimiausius savo tautiečius. Kiek toliau gyvenantieji nusiskundžia, kad jų nekviečia. Taip yra ne dėl ko kito, o vien tiktai dėl to, kad jie mano, jog kuris iš dalyvių gali būti nepatenkintas šeimyniško pobūdžio gegužine.

Sekanti gegužinė numatoma rugsėjo mėnesį. Tai bus lyg ir padėkos idena.

Iki laimingo pasimatymo.

A. B.

HAMILTON, Ont.

VAV PARAPIJOS ŽINIOS

Rugsėjo 5-6 d.d. Hamiltone įvyks **VI Lietuvių Diena.** Ta proga rugsėjo 6 d., sekmadienį, gražioje, talpinančioje 1.500 žmonių **St. Marry's bažnyčioje, 56 Mulberry St.,** 12 val. 15 min. bus atlaikytos šv. Mišios, kurias atnašaus J.E. vyskupas V. Brizgys iš Čikagos. Anksčiau buvo skelbta, kad pamaldos bus katedroje — King St. W. 722. Kadangi pamaldoms katedra duodama ribotam laikui, todėl bijant, kad pamaldos gali užsitęsti ilgiau, buvo atsisakyta katedros ir paprašyta St. Marry's bažnyčios, kuri buvo pirmoji katedra Hamiltone. Joje dabar klebonauja lietuviams pažįstamas generalvikaras prelatas Hinchey. Jis atstovaus Hamiltono vyskupą F. J. Ryan, kuris išvyksta į Romą.

Į St. Marry's bažnyčią važiuojama Main arba King gatvėm iki Bay gatvės, kuria važiuoti iki Mulberry gatvės, kur randasi didžiulė raudona St. Marry' bažnyčia. Mašinas galima statyti visose gatvėse aplink bažnyčią.

Kun. B. Jurkšas studijų reikalais išvyko į Europą dviems mėnesiams. Kurį laiką sustos Ispanijoje, Portugalijoje, o vėliau vyks į Romą. Prieš išvykstant choristai susirinkę sušuko jam tirs kartus valio, palinkėdami sekmingos kelionės. Reikia pripažinti, kad kun. B. Jurkšas choristų yra labai mėgiamas. Choristai prie jo yra prisirišę. Linkime kun. B. Jurkšui kuo greičiausiai grįžti į savo darbą Hamiltone.

Stud. Lilija Šukytė, MacMaster universitete studijuojanti kal bas, labai augštais pažymiais baigė šiuos mokslo metus.

Daug lietuvių hamiltoniečių jau grįžta iš atostogų. Jau grįžo mokyklos vedėjas mokyt. J. Mikšys, K. Stanaitis, sporto klubo Kovas pirmininkas, ir kiti.

Eilė lietuvių hamiltoniečių iš Lenkijos kviečia mergaites lietuvaites vedybų tikslais. Linkime sėkmės ir tikro ryžto sukurti lietuviškas šeimas.

Hamiltono lietuviai vieningai ruošiasi I Lietuvių Dienai. Visos lietuvių organizacijos labai vieningai dirba ir sutaria.

Jau paruošti planai naujos klebonijos statybai.

Naujos klebonijos statybai paaukojo $100 J. Steiblys. Pažadėjo paaukoti pp. Sakavičiai $200, pp. Lengnikai $100, pp. Bakaičiai $100 ir kiti. Po $100 jau dabar pažadėjo 35 lietuviai. Vėliau jų pavardes paskelbsime.

Pakrikštytas pp. Alsbergų sūnelis Morkus Petras. Sveikiname tėvelius.

Kun. V. Memėnas, vykdamas atostogų, buvo sustojęs Hamiltone ir aplankė parapijos kleboną.

Buvo atlaikytos šv. Mišios už vėlę a.a. Jono, kurias užprašė p. p. Arštikaičiai.

J. T.

Lietuvių Namų naujais nariais įstojo Rudaitis Juozas ir Steigvila Jonas, įnešdami po $100. Nuoširdus ačiū!

Su Steigvilos Jono įstojimu nariu Lietuvių Namai gavo per jį pirmąjį ryšį su okupuota Lietuva, nes mielasis Jonas į akciją šalia savo vardo įrašė ir jo vienturtę dukrelę Nijolę, kuri yra likusi tėvynėje. "Jei, neduok Dieve, kokios nelaimės aš tikiu, kad Lietuvių Namai kada nors jai šiuos pinigus vienu ar kitu būdu perduos", — pareiškė Jonas Steigvila, įteikdamas šimtinę.

Nuoširdžiausiai dėkojame p. Steigienei Marytei, įnešusiai $1.000 paskolos akcijoms pirkti. Ji jau anksčiau yra įnešusi $500 LN pagrindinėms akcijoms pirkti, o dabar vėl aėtjo su stambia parama. Jos sutaupos neš didesnes palūkanas ir kartu didelį lietuvišką darbą padės atlikti. Visi laikykime nors dalį savo atsargos kapitalo LN paskolos lakštuose, už kuriuos mokamo 5%, ir jie išperkami per mėnesį savininkui raštu pareikalavus.

Liepos pabaigoje Liet. Namai atmokėjo $7.000 pirmųjų morgičių. Jų dar liko $95.000.

LN kine šį ketvirtadienį pradedami rodyti du filmai — "Square Peg" ir Carry on Sergeants". Jie eis 3 dienas. Praėjusiuose "TŽ" paskelbti filmai nukelti į rugsėjo mėnesį. **Sk. St.**

Laiškas iš Yukono

Gerbiama "Tėviškės Žiburių" Redakcija,

Štai aš ir vėl iš šio šalto šiaurės kampelio.

Šią vasarą pas mus nepaprastai daug lyja. O čia, sakoma, visada labai maža lietaus. Pradžioje vasaros turėjome kiek šilto ir gražaus oro, bet neperdaug. O dabar, ypač paskutinėmis dviem savaitėm lyja kiekvieną dieną. Dėl to daugumas nepatenkinti, nes ištikrųjų kam reikia lauke dirbti, ar važinėti sudaro daug nemalonumo.

Aš dėl lietingo oro džiaugiuosi. Nes kai nelyja, čia labai daug dulkių. Aš gyvenu kur dirbu, todėl mažai kur ir išeinu. O po lietaus ir šios pušys po langu apsipraususios ir žalios, ir tie kalnai, supą Whitehorse, gražesni. O oras tyras — tik kvėpuok ir norėk. Ir dabar stebiu pro savo kambarėlio langą debesį prisiglaudusį prie kalno tartum vakaro poilsiui, vaivorykštę šiapus kalno, kuri rodos taip arti, kad vilioja pasiekti ją. Gi kitas augšnesnis kalnas jau padengtas sniegu, tokiu baltu — nekaltu, tik praeitą naktį.

Naujienų daug nežinau. Tik praeitą naktį pačiu vidurnakčiu, Canadian Pacific Airlines mažas lėktuvas DC3, kuris iš čia į Keno ir Dowson palaiko susisiekimą, atliko "mercy flight", parvežadamas apie 300-tus mylių nuo čia, iš Watson Lake mergaitę sužeistą automobilio nelaimėje. Mergaitė yra 16-kos metų, duktė JA V-bių kario, pakeliui iš Fairbanks, Alaska, į Niujorką. Ji gyvens, bet abejojama ar nereikės amputuoti kojų.

Man čia dirbant arti dviejų metų, CPA atlieka antrą tokį skridimą. Praeitą žiemą parvežė žmogų ištiktą širdies smūgio, tuo išgelbėdami jo gyvybę.

Mus irgi atlankė karalienė Elzbieta II. Tik gaila, jai susirgus ar tik pavargus, daugumas žmonių nusivylė, kai ji nenuvažiavo į Dowson ir Yelowknifė.

Į mūsų CPA "flight" virtuvę buvo specialiai iš Vancouverio prisiųsti du asmenys paruošti maistą karalienės skridimui nuo čia į Yelowknife. Buvo nusivylimo, kada karalienė skrido iš čia tiesiog į Edmontoną "Air Force" lėktuvu. O tik princas Pilypas CPA lėktuvu.

Pas mus gyvenimas dabar verda ir Whitehorse keičia savo veidą. Didžiuliai traktoriai taiso gatves ir kasa rūsius naujiems pastatams. Nauja RK katedra kelia į padangę nors ir neaugštą savo bokštą. (Nors ir "aukso šalies" sostinės katedra, bet toli gražu neprilygsta mano gimtinės parapijos imestelio bažnyčiai Lietuvoje). Senoji ligoninė jau baigiama nugriauti. Taip pat tik per vieną mėn. buvo "pasmerkta" nugriovimui 60 lūšnų, prikalant užrašus, kad jos yra netinkamos gyventi. Jas turi nugriauti savininkai, o jeigu ne, tai jos bus nugriautos valdžios, savininkų sąskaita.

nuoširdūs linkėjimai Jums,

Su pagarba

Izabelė Kandrotienė- Conrad.

St. Catherines, Ont.

Susitukė: rugpiūčio 8 d. Sigita Piliponytė su Kęstučiu Kačiuliu iš Toronto. Moterystės sakramentą suteikė kun. dr. J. Tadarauskas.

Tą pačią dieną Moterystės sakramentą priėmė Liudvikas Puslys, našlys, su Elzbieta Pretkiene, našle. Šios poros sutuoktuves palaimino Tėvas B. Mikalauskas, OFM.

Pakrikštyta tą patį šeštadienį Stasės ir Sigito Zubrickų duktė vardu Nida Liucija.

Lietuvių parapija jau pradeda ruoštis dešimtmečio minėjimui, kuris įvyks š.m. spalio 17 ir 18 dienomis.

Otava. — Pe ršių metų pirmus 5 mėn. Kanadoje parduota 715.198 automobiliai.

WINDSOR, Ont.

Dantų gydytoja D. Naikauskienė atidarė savo dantų gydymo kabinetą 425 Cabana Rd. prie Howard Ave., Roselande. Telefonas kabineto YO. 9-6610, o buto CL. 3-6243. Kabinetą galima lengvai pasiekti Howard autobusu. Automobilistams yra patogu, nes nėra sunkumo dėl parkinimo. Dr. Naikauskienė studijavo Lietuvoje, bet karo audrų buvo nublokšta į Vokietiją, kur baigė universitetą ir įsigijo dantų gydytojas specialybę. Kanadoje sekmingai baigė Halifakso universitetą gau dama antrą diplomą savo specialybėje. Pradžioje dirbo kartu su dr. M. G. Brick ir gražiai užsirekomenadvo svetimtaučių ir lietuvių tarpe. Reikia tikėits, kad ir naujoje vietoje nuosavame kabinete mūsų gydytoja už savo nuoširdų sąžiningumą profesijoje bus visų mėgiama ir gausiai lankoma.

Atvyko iš Lietuvos Petronėlė Bogutskienė pas savo vyrą Juozą. Kelionė iš Šilalės, Kretingos apskr., į Maskvą autobusu ir traukiniu truko tris paras, o iš Maskvos į Montrealį Kanados lėktuvu 16 valandų. Bogutskas Juozas dabar pensininkas, yra vėl laimingas su savo žmona po 30 metų nesimatymo. P. Bogutskienė Lietuvoje gyveno kolchoze.

Pakrikštyta B. ir V. Ablėnų sūnus Roberto Danieliaus vardais, Kingsvilles šv. Jono RK bažnyčioje. Krikštijo kun. M. Dalton, krikšto tėvais buvo L. Murauskienė iš Toronto ir P. Januška. Med. gyd. V. Ablėnas yra gražiai įsikūręs netoli Windsoro esančiame Kingsvilles kurortiniame mieste, o savo praktika yra plačiai žinomas ir mėgiamas Windsoro, Detroito ir apylinkių lietuvių bei kitataučių.

Atostogas Windsore praleido kun. Fabijonas Kerelis iš Čikagos šv. Petro parapijos pas K. ir J. Linkevičius. Vyt. ir M. Leparskai su šeima iš Hamiltono pas O. ir J. Giedriūnus, jų gražiame ūkyje.

WELLAND, Ont.

Religinis gyvenimas šioj lietuvių kolonijoj gyvėja. Neseniai atvykusi šeima Albinas ir Stanislava Viskontai, apsigyvenę gražiame ūkyje, aktyviai įsijungė į parapijos veiklą. Sūnus Albinas, nors jau ir užaugęs vyras, mielai tarnauja šv. Mišioms, o tėvas rūpinasi nupirkti parapijai vargonėlius ir groti pamaldų metu.

Naujas arnotas, kuris buvo taip reikalingas, jau gautas. Tai Vlado ir Stefanijos Vitauskų dovana parapijai. Brangi ir didelė dovana. Jiems giliai nuoširdus ačiū klebono ir visos parapijos vardu.

WINNIPEG, Man.

Š.m. rugpiūčio 23 d., sekmadienį, KLB Winnipego apyl. valdyba ruošia gegužinę P. ir V. Liaukevičių ūkyje—McGregor, Man. Muzika, šokiai ir įvairūs žaidimai linksmins dalyvius. Veiks bufetas su įvairiais gėrimais. Vieta visiems gerai žinoma.

Pirmą val. visi renkasi prie p. Demereckų krautuvės, iš kur organizuotai išvyksime.

Tad visi nepraleiskime progos.

Apylinkės valdyba.

KARALIENEI NE BRITO NERODĖ

Kaip rašo "Courier" po karalienės vizito kaikuriose Kanados vietovėse iškilo įdomių dalykų, kad nors ir kalbama prieš diskriminaciją, tačiau praktiškai diskriminacija yra. Kas ne britiškos kilmės, nors ir pilietis, nelaikomas tolygiu.

Štai Edmontone Jos Didenybei gėlių įteikti buvo parinkta 5 metų mergaitė Terry Betskal, auklėjama vienoj katalikų prieglaudoj. Ji turi savo motinos ukrainietės pavardę. Bet, kai reikėjo įteikti karalienei gėlių, jos pavardė buvo pakeista. Ji viešai figuravo kaip Terry O'Brien. Matyt, rašo laikraštis, buvo laikoma, kad mergaitė su ukrainietiška pavarde prieš karalienę negali pasirodyti ,nors prieglaudos vadovai aiškinasi, jog tai buvę padaryta tik norint išviso nuslėpti mergaitės asmenybę.

Dar didesnis įvykis buvęs Winnipege, kur Manitobos l. guberantorius nepakvietęs į karalienei pagerbti surengtą banketą miesto burmistro Juba, kuris yra ukrainietis. Nejaugi dėl savo tautybės jis negalėjo atstovauti miesto?

Lietuviai pasaulyje

JA VALSTYBĖS

Ateitininkų federacija pradėjo savo jubiliejinius metus rugpiūčio 2 d. Manchester, Mich., Dainavos stovykloje. Iškilmės buvo pradėtos šv. Mišiomis ir susirinkimu stovyklaujančių moksleivių bei svečių sendraugių. Jubiliejiniai metai bus baigti kitais metais jubiliejiniu kongresu Čikagoje.

Lietuvių Krikščionių Demokratijos Studijų Klubų vasaros išvažiavimas - sąskrydis perėjai pasižymėjo netik pozityviomis studijomis ir aktualiųjų politikos ir visuomenės klausimų svarstymu, bet ir giedria studentiška, sportiška nuotaika. Pasigauti ir šiemet tos pačios giedrios nuotaikos, pailsėti, pabičiuliauti ir pasvarstyti per metus susidėjusių reikalų LKDSK šiemet vėl rengia tokį sąskrydį. Jis įvyks rugsėjo 5-7 d.d. prie Paw Paw ežero, Watervliet, Michigan, Sigalas Resort. Programoje numatyta sportas, žaidimai, meninė programa, paskaita, apvalo stalo diskusijos tema "Politikos prasmė ir vieta išeivijoje" ir kt. Sąskrydyje žada dalyvauti gausus būrys bendraminčių ir vyresniųjų kolegų. Kviečiami visi — nariai, vyresnieji bendraminčiai ir apskritai jaunimas. Smulkesnes informacijas teikia centro valdyba ir klubai. **M. S.**

Detroite rugpiūčio 23 d. Beech nut Grove darže įvyks JAV LB Detroito apylinkės gegužinė — Lietuvių Diena. Kaip kasmet, taip ir šiemet tikimasi, jog į ją suvažiuos ne tik Detroito, bet ir kitų artimesnių vietų lietuviai. Ten susitiksime savo senus pažįstamus, padainuosim, turėsim progos išbandyti laimę dovanų traukime, o mūsų šeimininkės ir šeimininkai lauks visų su skaniai paruoštais valgiais bei gėrimais.

Savo apsilankymu paremsime vietos Bendruomenės apylinkę, nes šiais metais iki šiol ji ruošė tik tokius parengimus, kurių tik išlaidas turėjo padengti. Turėjom gražų Motinos Dienos minėjimą, daug darbo ir išlaidų pareikalavo Tarptautinis Laisvės Festivalis, paremtas studentas išvykęs gilinti lituanistines žinias Fordham un-te ir kt. Apylinkės kasa baigia išsekti. Pats laikas ją papildyti, nes ir šeštadieninės mokyklos mokslo metų pradžia jau čia pat ir daug kitų darbų laukia, kurie reikalingi visų lietuvių paramos.

Todėl rugpiūčio 23 d. visi rezervuokime apylinkės gegužinei — Lietuvių Dienai. Tie kurie tą dieną gegužinėje nedalyvausite savo dalį aukos formoje siuskite JAV LB Detroito apylinkės iždininkui Kaziui Veikučiui, 8685 Bessmer, Detroit 13, Mich.

V. Kutkus.

Banketas Bendruomenės suvažiavime. Labor Day savaitgalyje Detroite įvyks Pirmasis JAV LB suvažiavimas, į kurį suplauks atstovai iš visos Amerikos. Ta proga rugsėjo 6 d., sekmadieni, 7 v. vak. Sheraton-Cadillac viešbučio geriausioje salėje įvyks suvažiavimo dalyviams ir svečiams pagerbti banketas. Kviečiami dalyvauti visi detroitiečiai be išimties. Ponios pradėkite siųsti suknias.

Gausiai dalyvaukime šiame bankete, kuriame turėsime progos susipažinti tiek su suvažiavimo dalyviais, tiek su augščiausiais Bendruomenės ir kitų lietuviškų veiksnių vadais. Turėsime ir augštų amerikiečių svečių. Banketo meninę programą išpildys visų mėgstama švelnioji solistė Monika Kripkauskienė, akompanuojant muzikui Aleksandrui Kučiūnui. Šokiams gros lietuviškas orkestras.

V. Kutkus.

Lietuvių įsikūrimui Hondure remti draugijos skyrių JAV yra 5: Vašingtone, Čikagoje, Detroite, Niujorke ir Baltimorėje. Centro pareigas tuo tarpu eina Vašingtono skyriaus valdyba. Šiuo metu yra organizuojamos lėšos pasiųsti bent tris specialistus — agronomą, miškininką ir inžinierių — į Hondurą smulkiau ištirti sąlygas. Tam reikia bent $1.500. Visi, kas prie šio reikalo prisidės paaukodami bent $5, bus laikomi nariais ir pakviesti dalyvauti centro organų rinkimuose.

Draugija jau išleido savo biuletenio Nr. 2. Tai 4 psl. rotatoriu spausdintas elidinys.

Archit. J. Muloko moderniškų namų projektą, pagal kurį jo sūnus Rimas padarė maketą, išstatytą lietuvių paviljone Čikagos tarptautinėje parodoje, nupirko viena amerikiečių statybos firma.

Gražuolių rinkimuose Long Beach, Calif., ir šiemet buvo ir lietuvaičių. JAV gražuolių konkurse Illinois valst. atstovė buvo lietuvaitė Arlene Kay-Krauialytė. Pernai Floridą atstovavo Marcelė Valibaitė-Valibus. Šiemetine gražuolių konkurso Miss Welcome, t.y. lyg šeimininkė, buvo Miss Long Beach išrinkta Karen Krancus. Izraelį atstovavo Rina Issakov, marijampolietės Gulbaitės dukra, gimusi Tel Avive.

Teisininkas Jonas Liepinaitis staiga mirė liepos 9 d. Beverley Shores, Ind., vasarveitėje, palaidotas liepos 13 d. Čikagos šv. Kazimiero kapinėse. Velionis buvo gimęs 1894. II. 24. Lankeliškiuose, Vilkaviškio apskr. Nepriklausomybės kovų metu tarnavo aviacijoj. Išėjęs į atsargą dirbo Kauno apygardos teismo prokuratūroje, Vyr. Tribunolo prokuroro sekretoriumi. Baigęs teisių fakultetą 1933 m. buvo paskirtas Kauno 5 apyl. tardytoju, 1940 m. apyl. teisėju, vėliau apyg. teismo prokuroro padėjėju. Tremtyje gyveno Hanau stovykloje, atvykęs į JAV iš pradžių gyveno Brooklyne, vėliau persikėlė į Čikagą. Buvo L. k. kūrėjų" savanorių, Ramovės, policijos tarnautojų klubo ir teisininkų draugijos narys.

Dan Kuraitis, plačiai žinomas Čikagos lietuvių veikėjas ir keliauninkas, rugpiūčio 3 d. išvyko į Pietų Ameriką, kur užtruks visą mėnesį. Jis aplankys Venezuelą, Braziliją, Argentiną, Peru, Guatemalą ir kt. kraštus. Brazilijos ir Argentinos lietuviams žada parodyti savo filmą iš kelionės po Sovietų Sąjungą.

D. BRITANIJA

Londono liet. parapijos bažnyčia buvo dalinai sujungta su gretimais namais. Tuos namus nugriovus dabar taisomos bažnyčios lauko sienos. Ta proga bažnyčia bus restauruota ir iš vidaus, be to, bus irengtas elektrinis šildymas. Bažnyčios remontui dabar vykdomas aukų vajus. Viskas kainuosią per 500 svarų.

VOKIETIJA

A.A. pulk. leit. Reimonto antkapio reikalu prašo atsiliepti jo dukteris, gyvenančias laisvajame pasaulyje, šiuo adresu: J. Čekauskas, Kettneugaesschen 6-1, Augsburg, W. Germany.

AUSTRALIJA

Adelaidės lietuviai suskato organizuoti lietuvišką tautinę parapiją. Šiuo metu renkami parašai prie prašymų vietos arkivyskupui ir per apaštališkąjį delegatą Šventajam Sostui. Prašymus pasirašo visi, kas tik lietuvis ir eina prie šv. Sakramentų, t.y. nuo 7 metų amžiaus.

Apaštal. delegatas arkiv. Ramdo Carboni dalyvavo lietuvių bir želinių įvykiu minėjime Sydnejuje birželio 21 d. Arkivyskupas atvyko į pamaldas, kur pasakė pamokslą apie Lietuvą ir lietuvius, vėliau dalyvavo Bankstowno lietuvių namuose suruoštame A. Liet. Kat. Kultūros D-jos dešimtmečio minėjime-koncerte ir vakarienėje. Atminimui apašt. delegatui buvo įteikta lietuviškais raštais siuvinėta stula. Sekančią dieną arkiv. Carboni už priėmimą ir dovaną Sydnejaus lietuvių kapelionui kun. P. Butkui atsiuntė padėkos raštą.

Austral. LB valdyba persitvarkė, nes iš jos pasitraukė V. Skrinska ir E. Kalakauskas. Iš kaniddatų įėjo valdybon H. Stošius ir S. Pačėsa. Valdyba pasiskirstė pareigomis šitaip: pirm. inž. Iz. Jonaitis, vicep. inž. A. Adomėnas ir V. Bitinas, iždin. A. Kutka, sekr. S. Pačėsa, narys kultūros reikalams T. Reizgienė, narys jaunimo reikalams H. Stošius.

Brisbanės savaitgalio mokykla birželio pabaigoje vėl pradėjo veikti. Moko vyresniuosius K. Sakalauskas, o mažesniuosius Ad. Kviecinskaitė.

Geelongo lietuvių choras, neturėdamas chorvedžio, nebedainuoja. Anksčiau chorui vadovavo R. Zenkevičius.

— - —

Maskva. — JAV žinių tarnyba susekusi, kad Chruščiovas yra pažadėjęs Kinijai pagalbą kare dėl Formozos, bet Mao pasižadėjęs karo be Maskvos žinios nepradėti.

Eliot Lake. — Uranijaus kasyklų darbininkų unija 675 balsais prieeš 304 nubalsavo prisidėti prie United Steelworkers, tuo būdu atsisakė nuo komunistų kontroliuojamos Mine & Mill unijos.

Otava. — Nuostatas, kad viename mieste tegali būti tik viena televizijos stotis, įvestas 1952 m., nuo š.m. rugsėjo 15 d. panaikinamas.

Londonas. — Čia sklinda gandai, kad konservatorių vyriausybė ruošiasi panaikinti karinės prievolės įstatymą. Be abejonės, tai būtų priemonė patraukti balsuotojus artėjančių rinkimų proga.

Vašingtonas. — JAV pardavė Jugoslavijai 80 sprausminių lėktuvų Sabre, kurie buvo naudojami Olandijoje stovinčių JAV dalinių.

PIGIAUSI

siuntiniai

Į LIETUVĄ

Pramonės gaminiai — Maistas — Vaistai

Štai mūsų kainų pavyzdžiai:

22 svarai cukraus	$11.95
22 svarai ryžių	$14.75
22 svarai taukų	$23.20

Siuntiniai pristatomi per 3 - 4 savaites.

Janique Trading Co. Ltd.

835 Queen St. W., Toronto
Tel. EM. 4-4025

Skyriai Hamiltone, St. Catharines, Edmonton, Buffalo ir kt.

A. LIŪDŽIUS, B.L.
VIEŠASIS NOTARAS
(Notary Public)
Advokatas iš Lietuvos.

Visi notariniai reikalai ir teisiniai patarnavimai, morgičiai.

20 KING ST. E., HAMILTON
Telefonai:
Įstaigos JA. 7-5575
Namų FU. 3-8928

Taupyk ir skolinkis bankelyje "Talka"

Išduodamos paskolos iki $3.000, morgičių paskolos iš 7% iki 50% turto vertės. Indėliai, paskolos ir nario gyvybė apdrausta.

DARBO DIENOS: antradieniais ir penktadieniais 6 - 8 val. vakaro, Minden Building, 20 King St. E., notaro A. Liudžiaus įstaigoje II augšte, tel. JA. 7-5575. Sekmadieniais 12-2 val. p.p., parapijos bibliotekoje, 58 Dundurn St. N.

Susirašinėjimo adresas: 15 Homewood Ave., Hamilton, Ont.

Lietuvių Prekybos Bendrovės
Lithuanian Traiding Company
Anglijoje

Atstovybė
(K. KUDUKIS)
LONDON, ONTARIO

1702 WHITEHALL DRIVE - - - Telefonas: GL. 1-0821

Įvairūs siuntiniai ir vaistai į Lietuvą ir kitus kraštus. Mūsų kainos žemesnės kaip pas kitus. Prašome įsitikinti. Priėmimo valandos: nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 4 val. po pietų, šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 val. ryto.

LIETUVIŠKOS OPEROS REIKALU

Lietuviškosios operos klausimas vis retkarčiais iškyla spaudoje ir visuomenėje. Jei Čikagos Lietuvių Vyrų Choras operų nebūtų pradėjęs statyti, tai šito klausimo pas mus nebūtų buvę. Dabar daug kas stengiasi duoti savo patarimus, kaip tą ar kitą reikalą, surištą su opera, atlikti. Gražu, kai rūpinamasi savo meniniais vienetais, bet negražu, kai metų metais kartojasi tie patys argumentai, žvelgiant į operą tik iš tolimiausio taško.

Štai "Vienybėje" V. Meškauskas parašė, kad Vyrų choras seniai nori ką nors lietuviško publikai duoti, bet stambesnio veikalo vis nesą. Jis ten priminė ir apie naują operą "Vaivą", kuri ką tik Čikagoje gauta ir kuri galėtų būti pastatyta. Į tą parašymą atsiliepė "Nepriklaus. Lietuva" Montrealyje kurios pastabas persispausdino "Dirva" Clevelande. Ir Montrealio ir Clevelando laikraščiuose, išleidžiant tai, kas rašoma apie klavyrus, rašoma: "kur gi mūsų garbė, kada turime pirmos rūšies kompozitoriaus sukurtą operą čia pat? Jeigu statyti lietuvišką operą, tai tiktai K. . Banaičio. O jeigu reikia į ją įdėti ir darbo, tai tą ir reikia padaryti. Reikia tam ir lėšas suorganizuoti. Juk yra gi žmonių, kurie švaistosi ne tik tūkstančiais, bet dešimtimis tūkstančių dolerių menkam savo malonumui, o kultūros darbui ir tautos garbei mecenatų, nors su pora tūkstančių, nėra Ir nėra žmonių, kurie tą suorganizuotų, kad kompozitorius (kuris, be to, yra labai silpnos sveikatos) galėtų pusmetį atsidėjęs ir negalvodamas apie duoną kasdieninę padirbėti? Juk tai yra nedovanotinas mūsų apsileidimas.

Jeigu Čikagos lietuvių vyrų choras organizuoja operas, tai jie turėtų pasiimti ir iniciatyvos suorganizuoti porą tūkstančių dolerių, kad V. K. Banaitis galėtų būti atpalaiduotas nuo eilinio darbo ir galėtų atsidėti operos instrumentacijai."

Arčiau esantiems prie Vyrų choro ir viso operos personalo, aišku, kodėl visas iškeltas reikalas atrodo Čikagoje kitaip, negu Montrealyje ar Clevelande. Ten yra žinoma, kad komp. Banaičio opera dar nėra baigta. Apie jos statymą tegalima galvoti tik tada, kai ji bus pabaigta kurti ir daugiau nebekeičiama. Montrealio laikraštis kartojo tą patį jau prieš 3 metus, tad ar ne keista, jei siūloma statyti nebaigtą kūrinį? Iki šiol niekas to dar nesiūlė ir niekas taip nedarė. Savaime aišku, kad, kai bus baigtas minimos operos klavyras tvarkyti, tada tebus galima galvoti apie jos statymą, prieš tai dar nugalėjus orkestravimo sunkumus.

Keistai skamba ir darbo priminimas. Operos personalo žmonės darbo nebijo. Tą jie įrodė pastatydami net 3 operas, ir yra pasiryžę dirbti toliau; priminimas, kad jie vengia darbo, yra visiškai netikslus ir operos žmonėms nemalonus. Tegu kas nors pabando pastatyti nors vieną operą šiame krašte, sužinos, kiek reikia įdėti darbo, sveikatos ir nervų.

Toliau, atrodo, kad "Nepriklausoma Lietuva" mano, jog tik reikia pinigų, ir Banaičio operai orkestracija per pusmetį bus padaryta. Taip, pinigų reikia, bet ir ne vien pinigais viskas padaroma. Orkestracijos per pusmetį niekas nepadarys. Vyrų chorui, kiek teko patirti, tai puikiai žinoma. Čia taip pat reikia pastebėti, kad vienas dalykas yra surinkti tūkstančius dolerių, kai perkami bilietai į operos spektaklius, ir antras dalykas yra — surinkti pinigus, pažadant kad kada nors bus kas padaryta.

Lietuvių Bendruomenė dirba kultūrinį darbą ir ji turi savo Kultūros Fondą, tai ar ne pirmiau reiktų komp. Banaičio operos užbaigimo finansavimą siūlyti Kultūros Fondui, o tik paskiau Vyrų chorui, jei tas fondas būtų nepajėgus tai atlikti? Vyrų choras, reikia manyti, tikrai vėliau pajėgs pastatyti operą. Juk operos instrumentavimas ir jos išleidimas tikrai galėtų priklausyti LB, bet ne mažytei lietuvių grupelei, kuri ir taip jau yra atlikusi daug didesnius darbus, negu daugelis mūsų organizacijų sugeba padaryti. Kanados ir JAV Lietuvių Bendruomenės galėtų savo tarpe lengvai susitarti šį grynai lietuviškos kultūros darbą atlikti bendromis jėgomis. Juk daug menkesnės vertės konkursams jau esame išleidę tūkstančius dolerių, o lietuviškam kūriniui — operai, kuri tikrai yra retas kūrinys, neturime organizuotos paramos, kad autorius galėtų ją baigti. Čikagos Vyrų choras, kaip ir kiekvienas kitas choras, tesitenkina trupiniais, kurie kartais atlieka šimto dolerių pavidale. Pagaliau tam reikalui galėtų būti įsteigtas ir specialus fondas, gavus iš kompozitoriaus sutikimą.

Žinoma, kad čia suminėtos priežastys ne taip lengvai nugalimos. Viso šio reikalo nuolatinė kėlėja "Nepriklausoma Lietuva" galėtų pati pasiteirauti pas patį kompozitorių V. K. Banaitį Brooklyne ir sužinoti visą padėtį, bet ne rašyti kartais netiesą, klaidingai informuojant skaitytojus. Taip pat ir Čikagos operos rengėjai, atrodo, galėtų suteikti daugiau tikslesnių informacijų. Lauksime daugiau žinių tais lietuviškos operos reikalais, kurie lietuvių reprezentacijai neštų didelę naudą.

Romas Tūbėnas.

MEILĖ IR PROTAS

ŠVENTOJO ARSO KLEBONO 100-jų METINIŲ SUKAKTIES PROGA.

Į mano rankas pateko dvi knygos iš to paties laikotarpio: šv. Jono Vianney biografija ir Stendalio " Juoda-raudona".

Arso klebonas — istorinė tikra asmenybė.

Stendalio herojus—Julien Sorel yra autoriaus sukurtas personažas.

Abu kilę iš liaudies. Arso klebonas — neturtingų ūkininkų sūnus, antrasis iš stalio šeimos.

Arso klebonas labai negabus. Jis neišlaiko egzaminų į kunigų seminariją, bet priimamas, kadangi klierikų trūksta. Vėliau jis neišlaiko seminarijos baigiamųjų egzaminų, bet įšventinamas kunigu ir skiriamas parapijon, kadangi kunigų tuo laiku, 19 am. pirmam ketvirty, smarkiai trūko.

Stendalio Sorel jaunikaitis ir gabus ir turi nepaprastą atmintį. Jis bernaudamas pas tėvą išmoks ta visą Naująjį Testamentą lotynų kalba atmintinai. Jis gauna pirmą vietą — vaikų namų mokytojo vietą pas miesto burmistrą, turtingą vietos pramoninmką. Vėliau jis patenka į kunigų seminariją. jos nebaigęs patenka sekretorium ir reikalų vedėju pas Prancūzijos turtuolį labai įtakingą visoje valstybėje vyrą, kuris rengiasi užimti prie karaliaus ministerio vietą. Čia Sorel savo gabumais visose srityse netik prilygsta, bet ir viršija aristokratų jaunuomenę.

Arso klebonas religingas ligi paskutinio taško. Jis priima Evangelijos tiesas paprastai. Jis jas priima, kad jomis gyventų ir perduotų savo parapijiečiams. Jam nėra kompromisų, pusiau normų.

Sorel iš viso netiki į kitą gyvenimą. Jis netiki Dievą; gyvena vien savo protu, moralės neturi. Jis visą laiką svarsto, galvoja. Jis kiekvieną savo žingsnį daro tik gerai apgalvojęs. Jis yra gyvenime, kaip artistas scenoj, kada jo kiekvienas žodis yra išmoktas, kalba jo kiekvienas mostas išstudijuotas prieš veidrodį. Jame nėra paprastumo. Jis ne gyvena, o galvoja.

Arso klebonas į gyvenimą žiūri iš amžinybės taško. Jo santykiai su žmonėmis išeina iš jo apaštališkumo. Jis pats jaučia pareigą kaip kunigas ir atsakomybę už savo artimą. Jam brangios jų sielos. Jis bijosi, kad žmonės gali jas pražudyti ir todėl nerimsta, aukojasi. Jis myli juos kaip savo brolius, kuriuos mylėti įsakė Kristus.

Soreliui žmogus yra tik priemonė patį save iškelti. Kitame žmoguje jis mato arba savo priešą, kuris jam gali pakenkti, arba kaip priemonę, kuria jis gali pasinaudoti ir dar daugiau iškilti. Jam nieko nėra švento, nieko patraukiančio be jo paties. Jis pats sau yra viskas. Jis ir į prancūzų tautą žiūri kaip į priemonę atlikti kažką didingo, garsaus. Jo idealas yra Napoleonas, kuris iš nieko pasidarė viskuo, t.y. valdovu. Visos ligi šio laiko turėtos tarnybos ir padėtys yra tik pakopos prie tolimesnio jo iškilimo, bet kur yra toji riba ir koks tas iškilimas, jis ir pats gerai nesuvokia.

Arso klebonas prasčiokėlis iš prigimties tokiu ir pasilieka visą gyvenimą. Jam neegzistuoja turtai, garbė, pagyros. Jo gyvenimas — susirūpinimas savo ir kitų sielų išganymu. Gyvenimo blizgučiai jam yra piktosios dvasios gundymai, nuo kurių jis bėga.

Soreliui dvasinio gyvenimo nėra. Jam viskas čia — garbė, turtai, titulai, visuomeninė padėtis.

Jis bodisi savo žema kilme, savo neturtingumu ir tik savimeilė jam diktuoja siekti žinių, kuriomis jis galėtų stebinti kitus. Jis daug skaito, kad suprastų socialinius santykius ir žinotų daugiau už kitus. Mokslas, kurio pagalba jis kyla, jam yra brangus ne pats savyje, bet tik kaip priemonė daugiau žinoti ir save parodyti.

Arso klebonas visus savo prigimties instinktus pajungė krikščioniškai moralei. Jis nieko nedarė, kas prieštarautų Kristaus mokslui. Jis buvo vienodas ir teorijoj ir praktikoj. Kristaus tiesas jis priėmė jų nekvestionuodamas ir jų nei siaurino nei platino. Ir pats taip darė ir iš kitų reikalavo. Jis buvo tikras 19 šmt. apaštalas. Jis atvertė 80.000 netikėlių, būdamas tolimo užkampio klebonas. Pas jį važiavo žmonės iš visos Prancūzijos kampų. Važiavo — vieni iš smalsumo pamatyti žmogų, apie kurį kalba ir kuris tampa įžymybe, kiti važiavo nerimo vedini, savo sielos nuraminti, rasti tvirto tikėjimo.

Sorel irgi garsėja kaip savotiškas "wunderkindas". Jis nori save pamatyti kaip labai gražios išvaizdos jaunuolį, stebinantį savo protu. Sorel nieko be savęs nemyli. Ir meilė moterims ateina pas jį "pagal planą". Jis nutaria, kad šį vakarą jis ją paims už rankos, kitą vakarą tą romaną tęs, o trečią vakarą pabučiuos. Jis nutaria, kad jis jau gali ateiti į jos namus vidurnaktį ir t.t.

Arso klebonas bijo tik Dievo. Jis nebijo nei žmonių, nei velnio. Jis žmones pažįsta. Jis kiaurai mato jų sielos stovį. Dar žmogus tik nori pradėti kalbėtis apie savo nerimą, o jis jau duoda "receptus", kaip iš to nerimo išsilaisvinti. Klebonui visai nesvarbu, ką apie jį žmonės kalba. Jis žino tvirtai savo kelią ir jis juo eina nesvyruodamas. Jis yra tvirtas ir tikras visuose savo drabuose. Jis ne tik mato, bet ir pramato.

Sorel visko bijosi, o labiausiai — apsijuokinti. Jo savimeilė yra didesnė už viską. Jis bijosi pasirodyti bailiu, todėl daro dažnai tikrai beprotiško drąsumo veiksmus, kurių šiaip normalus žmogus niekad nepadrys.

Jis bijo, kad jį gali apkalbėti, kad jį gali įtarti, kad iš jo gali pasijuokti. Nieku kitu, atrodo, jis taip nesirūpina kaip savo "aš". Jis protu ima viską, o širdimi nieko. Šaltas kaip ledas. Bet kad juo žavėtųsi kiti, jis pasirengęs atlikti didvyriškiausią žygį, bet tik dėl to, kad kiti mato, vertina ir žavisi. Jis įsimyli moterį, bet tik po to kai jis "dirbtinai" privertė ir save mylėti ir pats "mylėjo". Jis ir mirti ruošdamasis tegalvojo, kaip pasirodys po giljotina, koks bus efektas, kaip žmonės reaguos ir ką sakys.

Arso klebonas mirė kaip šventasis. Sorel gi mirė teismo nubaustas mirtimi. Protas jo neišgelbėjo nuo mirties ir nedavė laimės.

Arso klebonas yra įkūnytas krikščionies idealas. Sorel yra įkūnytas racionalistinis tipas.

Arso klebonas skleidė meilę, ramybę ir taiką su Dievu. Jis akino žmones būti laimingais.

Sorel nerado taikos nei pats su savimi, nei su kitais žmonėmis. Jis visur sukėlė žmones ir prieš save ir vienus prieš kitą.

J. Matulionis.

Naujas Bažnyčios Daktaras

Šv. Tėvas Jonas XXIII Apaštališkuoju laišku "Celsitudo ex humilitate" iš 1959 m. kovo 19 d. šv. Lauryną iš Brindizi paskelbė Bažnyčios Daktaru. Šia proga bus pravartu nors kiek susipažinti su naujos garbės susilaukusiu šventuoju.

Julijus Cezaris Rossi gimė 1559 m. liepos 22 d. pietų Italijoje, anuometinėje Neapolio karalystėje, Brindizi (lot. Brundusium) mieste. Vos 16 metų pasibeldė į Venecijos TT Kapucinų vienuolyno duris. Su kapucino abitu jis gavo ir naują Lauryno vardą.

Jau filosofijos ir teologijos studijų metais brolis Laurynas nustebino savo auklėtojus nepaprastais gabumais. Jis ne tik suderino studijavimą su vienuolinio gyvenimo ir asmeniško maldingumo pratybomis, bet dar rado laiko ir galimybės privačiai išmokti graikų, hebrajų, chaldėjų, vokiečių, prancūzų, ispanų ir čekų kalbas. Vienuolyno vyresnieji atkreipė į tai dėmesį ir pasiuntė jį gilinti studijų į anuomet garsų Paduvos universitetą.

Dar prieš kunigystės šventimus Laurynas turėjo perimti lektoriaus — teologijos dėstytojo — pareigas. Po šventimų prasidėjo pamokslų sakymas įvairiose Italijos vietose.

1590 metais jis buvo pirmą kartą išrinktas Toskanos TT Kapucinų provincijolu. Nuo tada toms pareigoms beveik paeiliui buvo išrinktas Venecijos, Šveicarijos, Čekijos-Austrijos, Tirolio, Bavarijos ir Genuos provincijose. 1602-05 metais jis vadovavo visam ordinui.

1606-13 m. šventasis be atvangos dirbo katalikų tikėjimo ir doros atnaujinimui — reformai Čekijoje ir Vokietijoje. Popiežiaus pavestas, jis padėjo dideles pastangas prieš protestantų uniją katalikus kunigaikščius suburti katalikų lygoje. Jis nekartą keliavo į Prahą, Miuncheną, Madridą, Romą, Florenciją. Nežiūrint daugybės išorinių darbų, jis nemetė ir plunksnos iš rankos, nei pamokslų. Jo pamokslai, poleminiai ir teologiniai raštai apima 15 tomų. Mariale pavadintoje knygoje (apie 1600 m.) randame aiškiai išdėsetytas Švč. P. Marijos Nekalto Prasidėjimo ir kūno Dangun Ėmimo tiesas, kurios popiežių iškilmingai buvo paskelbtos tik žymiai vėliau (1854 ir 1950 m.). Savo mokslu, šventumu ir uolumu Austrijai ir Vokeitijai jis tapo antruoju Petru Kanizijumi.

Ypatingai jo asmenybės bruožai buvo protingas griežtumas, išmintis, energija, pasiaukojantis darbas Bažnyčiai, pamaldumas į Švč. P. Mariją, į Viešpatį Jėzų Švč. Sakramente. Kunigiško jo gyvenimo šūkis: šv. Mišios — tai mano dangus ant žemės.

Šventasis jau buvo peržengęs 60 m. amžiaus slenkstį, kai Neapolio karalystės gyventojų prašomas ir popiežiaus siunčiamas iškeliavo pas Ispanijos valdovą su skundais prieš despotišką vice karalių. Tik suspėjo ilgose audiencijose išdėstyti ir pagrįsti skundus, kai ten pat Lisabonoje 1619 m. liepos 23 d. mirė.

1782 m. paskelbtas palaimintuoju, 1881 — šventuoju. Dabartinis Šv. Tėvas pripažino jį Bažnyčios Daktaru ir visoje Romos kataliku Bažnyčioje įvedė jo švente liepos 21 dieną.

T. Konstantinas, OFM, Cap.

—o—

Varšuva. — Čia įvyko tarptautinis eesperanto klubų suvažiavimas. Dalyvavo 3.000 atstovų. Nors sovietijoje esperanto mokytis jau nebedraudžiama, tačiau jų atstovo suvažiavime nebuvo.

Krokuva. — Šiemet į Jogailos universitetą buvo paduota tiek prašymų ,kad pritrūko vietų ir buvo įvesti stojamieji egzaminai. Iš 2.297 kandidatų jų neišlaikė 862. Abiturientų pasiruošimas esąs skandalingai žemas.

Kultūros ir knygų pasauly

Šv. Kazimierui pagerbti Vatikano pašto ženklas, kurį lietuvių dvasiškių akylumo dėka atiteko sukomponuoti lietuviui dailininkui, nors jau buvo paruoštas lenkų, turimomis žiniomis atiduotas spaustuvei. Autorius Vytautas K. Jonynas. **(alm.)**

"Draugo" romano konkurso komisija sudaryta iš Baltimorės ir Vašingtono rašytojų bei kritikų. Iš Baltimorės į komisiją įeina Kazys Bradūnas ir Alfonsas Nyka Niliūnas, o iš Vašingtono — Leonardas Dambriūnas, Ant. Vaičiulaitis ir J. Vitėnas.

Romano rankraščiams pristatyti paskutinis terminas yra lapkričio 1 d.

"Lituanus" žurnalui remti c. komitetas, veikęs Clevelande, 1958 m. surinko $8.660. Aukojusiems bent $5 buvo pasiųsti padėkos diplomai. Jų išsiųsta 485.

Korp! Neo-Lituania ruošiasi atgaivinti Lietuvoje leistą žurnalą "Akademikas", kuris išeisiąs 4 kartus per metus. Jo Nr. 1 turįs pasirodyti lapkričio mėn. Jis turėsiąs pakeisti Čikagoje leistą Informacijos Biuletenį.

Nuo pirmo lietuviško spektaklio Lietuvoje šiemet rugpiūčio mėn. suėjo 60 metų. Tai įvyko Palangoje Tiškevičiaus daržinėje. Buvo suvaidinta J. Vilkutaičio-Keturakio 3 veiksmų komedija "Amerika pirtyje".

Auklando universitete N. Zelandijoje studijuoja trys lietuviai: J. Cibulskis, V. Grigaliūnas ir G. Procuta. Jie kartu su ten pat studijuojančiais 5 latviais liepos 17-25 d.d. surengė "Lietuvių-latvių savaitę", o liepos 21 d. "L.-l. vakarą" su liaudies dainomis, šokiais, vaizdų filmu ir G. Procutos kalba "Lietuva ir Latvija amžių bėgyje". Po to dar buvo tautinių valgių vakarienė. Studentai, žinoma, pasikvietė ir talkos, ypač iš ponių, kai buvo ruošiama vakarienė.

"Dirva" 1960 m. žada eiti tris kartus per savaitę vietoj dabar dviejų kartų.

Dail. Šimkūnas Sydnėjaus Bissieta galerijoje rugpiūčio 5-14 d. buvo surengęs savo darbų parodą.

Čiurlionio galerija įsigijo 6 naujus meno kūrinius — du tapybos ir 4 grafikos. Tai V. Igno, . K. Jonyno ir Vikt. Petravičiaus darbai.

Valstybinė mokslo premija — 25.000 rublių — paskirta prof. Tadui Ivanauskui už jo trijų tomų veikalą "Lietuvos paukščiai". Kita tokia pati premija paskirta "Tarybų Lietuvos fizinės geografijos" I tomo autoriams. Po 15. 000 rublių premijos paskirtos prof. Minkevičiui ir prof. Šivickui.

Literatūros premija 25.000 rb. paskirta A. Bieilauskui už romaną "Rožės žydi raudonai". Kita tokia pat premija paskirta aktoriui Kurauskui už Juliaus Janonio vaidmens atlikimą filme. Po 15.000 rb. premijas gavo Kubilinskas už eilėraščius vaikams ir filmų režisorius Vyt. Starošas su savo padėjėju už kronikinį filmą "Jie kauniečiai".

J. Kėkštas, poetas, buvęs Literatūros Lankų redakcijos narys, ilgai sirgęs Argentinoje, išvykęs į Lenkiją.

"Be laisvės negyvensiu"

Gavęs neseniai išleistą knygą "Justinas Tumėnas", kurią tokia meile suredagavo ir išleido velionio našlė dr. Vanda Mingėlaitė, VD Universiteto profesorė, negali neprisiminti ir nepalyginti kitų mūsų tautos didvyrių, kaip Savickis, Šaulys, gal ir Šeinius, kurių svetimtautės žmonos savo vyrų viso gyvenimo vaisius, rinktą lobį savo tautai, knygas, rankraščius, tevertino kaip popieriaus žaliavą! Knyga mums atskleidžia, kad ir lietuviuose, vidury kontinento kur fanatizmas ir "savoji ideologija" tebėra tradicija, jau prieš 50 metų išdygo taip vadinamo humanizmo filosofijos pirmieji daigai. Eilė knygos bendradarbių — St. Raštikis, Danutė Narutaitė, J. Kardelis — iškelia Tumėno intelektą, drąsą kritikuoti, jo pastangas įskiepyti lietuviams vakarietiškas, gerąsias Europos tradicijas. Būdinga, betgi, kad tuo metu, kai Lietuvos vyriausybė ir visuomenė tikėjosi iš TSRS, kad ji tikrai nuoširdžiai gerbsianti bazių sutartį, nesikišianti į Lietuvos "vidaus reikalus" "svajotojas", kaip jį kaikas vadino, dr. Tumėnas tiek tepasakęs: "Jau viskas pasibaigė — rusai niekuomet neišeis iš Lietuvos". Eilėraščiu tada parašė: "Rusai — gobšai, ar jums neužtenka, Kas praryt plačion gerklėn patenka, Kam jums reikia geisti Lietuvos, Mūsų žemės, tiesa, taip mažos..." (158 psl.). Būdinga, kad tiek metų praleidęs Vakarų Europoj dr. Tumėnas tiesiog sirgo tėvynės ilgesiu. Dauguma eilėraščių rašyta šia tema, o kai jam buvo lemta kitaip — Tiroly, paskutinius žodžius sudejavo "Kaip sunku mirti..."

Tumėno eilėraščiai giminingi Motiejaus Gustaičio laikotarpiui. Tumėnas jais išsako savo mintijimą. "Nemune" jis randa, kad šis "įkvepia norą krutėti, Upės vandens gyvumu, Žmogui vaizduojas tesėti, Darbą srovės uolumu". Pamiltai upei paskyręs nemaža eilių, Tumėnas prisipažįsta: "Myliu gamtą". Linksmas Tumėnas, kai "Žmonės džiaugiasi". Ištisus eilėraščius paskyręs tėvynės meilei, betgi sakės norįs pasaulį taip sutvarkyti, kad jis "neliūstų skurdo baimėj". Jis pats keltų savo žmonėms "sunkią naštą", Bi tik lengva bus kitiems, Gilų skausmą iškentėsiu, Jei tik laimę lems žmonėms".

Tumėno tautos laimės, nepriklausomybės, tautos galybės supratimas nebuvo kasdieniškas. Rašė: "Lietuvos vardu: Aš noriu būt laisva tauta, Minties skaidruolės pagauta". Jis žinojo kas galėtų sujungti visus lietuvius: "Yra tautos tvirčiausias ginklas — Tikėjimas šalies geru..."

Protestu tironams nuoširdžiai Tumėnas eiliavo, tikindamas, jog tūkstančiai sąmoningų lietuvių negali grįžti tėvynėn, nes "Aš be laisvės nėgyvensiu, Kaip žuvelė be vandens, Ir be jos negi plazdensiu, It paukštelis iš mažens".

Jis nekentė "vadų", "fuehrerių", "uzurpatorių" — ir ne tik svetimtaučių — "Lai būna galas tiems vadams, kurie visus blogai prisėda..." Eilėrašty "Ramybės be vadų" — Tumėnas prašo pasaulį geisti, kad "daugiau vadai negimtų!" Išskaičiuoja Cezarį, Napoleoną, Musolinį, Hitlerį, Staliną, jų "nuopelnus" žmonijai.

Pats nesulaukęs Tumėnas pranašavo, kad "audra nutils" ir "bučiuosis tautos meilėj". Jis deklamavo dar prieš 14 metų, kad "skaisti taikos giedra prabils, Aistraus pavydo kerštas slūgs, O neapykanta sužlugs". Tumėnas tolimesnį stalinizmo laikotarpį Lietuvoje taip apraudoja: "Verkia Lietuvos žmonių širdis, Kiekvienam kaip karsto paskirtis, Gresia prievartavimo mirtis, Tremia daugelį iš Lietuvos, Tol toliausiai nuo čia — be ribos. Išvežtieji mylimi draugai, Šaltį, badą kenčia jau ilgai". Betgi "Ne verk, lietuvi, ieškok tiesos! Įgausi veikdamas kietos drąsos!"...

Tumėnas visad silpnos sveikatos, jautė negrįšias gimtinėn, bet nepavydėjo kitiems: "O, taip laiminga ta diena, Kai didžio ilgesio liepsna, Atšauks tautos vaikus namo, Lyg bandą iš laukų piemuo, Gyventi mylimoj tėvynėj, Ir veikti laimės sutartinėj."

Kiekvienas perskaitęs "Justiną Tumėną" negali nepatikėti šio asmens gerumu ir altruizmu — taipgi, neįvertinti dr. Tumėnienės pastangų, kuri, su retu atsidavimu, ne tik ilgiems metams prailgino dr. Tumėno gyvenimą, įgalino jį atsidėti šioms gražioms idėjoms, bet ir jam mirus, pasirūpino "uždokumentuoti" jį šiuo gražiu ir prasmingu leidiniu. Šiuo metu profesorė vasaroja pas savo vieną augintinių — dr. Valaitienę — Hamiltone.

A. Šalčius.

Vardinėms atvirutės su lietuviškais tekstais.

Kaina 10 centų.
Užsakymus su apmokėjimais siųsti:

Sp. B-vė "Žiburiai"
941 Dundas St. W.,
Toronto 3, Ont.

GRAŽIAME SIMCOE EŽERO KRANTE
MERCURY LODGE
109 Orchard Beach, Keswick, Ont., 40 mylių nuo Toronto, 1 mylia į šiaurę nuo Keswick.
IŠNUOMOJAMOS naujai atremontuotos kabinos—vasarnamiai — kambariai su maistu arba yra galimybė gamintis kabinose.
Taip pat išnuomojami laiveliai ir parduodamos žuvelės.
Telefonas Keswick GR6-4073. Savininkai L. P. Krilavičiai.

SIUNTINYS UŽ PUSĘ KAINOS!
Specialiai papigintos kainos vasaros sezonui.
BALTIC STORES visada pasiunčia geriausios rūšies prekes už žemiausią kainą, bet dabar siūlo siuntinį, kurio vertė normaliai būtų dviguba.
3¼ yd. vilnonės medžiagos vyriškam kostiumui, 3 yd. vilnonės medžiagos moteriškam kostiumui, 3 yd. vilnonės medžiagos paltui (vyriškam arba moteriškam), 4 yd. šilkinės medžiagos suknelei, 3 yd. poplino medžiagos vyriškiems marškiniams, 1 p. vyriškų pusbačių ir viena pora moteriškų batelių. Tokio siuntinio kaina įskaičius muitą ir visas persiuntimo išlaidas, siunčiant per BALTIC STORES kainuoja tik $90.00.
Klijentui pageidaujant galima daryti pakeitimus. Siuntinyje bus tik angliškos vilnonės medžiagos.
Kadangi neįmanoma išvardinti daug prekių ir parodyti, kad siunčiant per BALTIC STORES yra pigiau, duodame tik keletą pavyzdžių:
Geriausia vokiška įpylams medžiaga 1 yd. $3; Populiariausia kostiumams medžiaga Lietuvoje (Double plain) geriausios vilnos 1 yd. $8.50; Vyriški pusbačiai oxford $6.30; Vaistų kainos pas mus yra mažesnės kaip vaistinėse. Pvz. 250 tab. Aspirino, 30 gr. Streptomycin, 500 tab. P.A.S. ir 500 tab. Rimifon jau su muitu ir visomis persiuntimo išlaidomis $22.00. 19 sv. cukraus $13.00. 16 sv. sviesto $27.00. 16 sv. taukų $21.00.
Siunčiant per BALTIC STORES siuntėjas nieko nerizikuoja, nes už kiekvieno siuntinio pristatymą atsako BALTIC STORES.
Visais reikalais prašome rašyti:
BALTIC STORES LTD.
(Z. JURAS)
421 HACKNEY RD., LONDON, E. 2, ENGLAND.
TIK PER BALTIC STORES YRA GERIAUSIAS IR PIGIAUSIAS SIUNTINIŲ KELIAS Į LIETUVĄ!

S. and G. TIRE SERVICE
459 RONCESVALLES AVE. (prie Dundas St. W.)
Telefonas LE. 4-6602
PARDUODAME VISŲ RŪŠIŲ MAŠINOMS PADANGAS (naujas ir vartotas) **urmo kainomis.**
ATLIEKAME visų rūšių gumų remonto darbus. Elektroniškas ratų balansavimas, gumų vulkanizavimas ir kiti darbai atliekami prityrusių specialistų žemomis kainomis.

Siuvėjo Beresnevičiaus siuvykla atostogauja nuo rugpjūčio 1 iki 17 d. Malonūs klijentai prašomi kreiptis po atostogų.

JAU PATS LAIKAS PARUOŠTI MAŠINAS TOLIMIEMS VASAROS IŠVAŽIAVIMAMS! Nedelsdami užsukite į:
WALLY'S GARAGE
5 ROBERT STREET, TORONTO
/prie Spadina-College/
Sav. VL. TARVYDAS
Sąžiningai atliks visus mašinos pataisymo darbus.
Naujų stabdžių įdėjimas tik $18.00
Garantuotas darbas. Lietuviams pigiau negu kitur.
TEL. NAMUOSE: RO. 3-2445. TEL. DARBE: WA. 1-9541

Baby Point Paint & Wallpaper
C.I.L., B. MOORE, CR. DIAMOND, SELECTONE, O.P.W. firmų dažai, sienoms popieris, įvairios tailės ir kiti reikmenys. DAŽAMS NUOLAIDA 15%—25%.
Kviečiame atsilankyti arba skambinti tel. RO. 2-4931.
Sav. A. F. GALDIKAI 351 JANE ST. (prie Annette).

Jau turime naujausių modelių 1959 metų baldų
Mohawk Furniture
LIMITED
2448 DANFORTH AVE. Tel. OX. 9-4444 ir OX. 9-4224 TORONTO.
Dar yra ribotas kiekis 1958 m. modelio elektrinių ir gazinių pečių ir šaldytuvų LABAI NUPIGINTOMIS KAINOMIS.
Norėdami pasinaudoti šia paskutine proga, nedelsdami užeikite į mūsų krautuvę ir išsirinkite, kol dar yra didesnis pasirinkimas.

Mann & Martel LTD.

REALTORS

1199 Bloor St. W. Telef. LE. 4-8481

Perkant ar parduodant nekilnojamą turtą visada kreipkitės į šią didelę pardavimo įstaigą, kuri turi 10 atskirų biurų įvairiose miesto dalyse. Greitas ir sąžiningas patarnavimas. Didelis pasirinkimas. Paskolų sudarymas ir finansinė parama trūkstant imokėjimo. Čia rasite viską kas Jus interesuoja nekilnojamo turto reikaluose.

Bloor - Lansdowne
$2.500 įmokėti, 6 kambarių atskiras mūrinis namas su garažu, 2 moderniškos virtuvės, nepereinami kambariai. Visai arti Bloor g-vės, tuojau galima užimti.

Bloor - Dufferin
$3.000 įmokėti, 6 kambarių pusiau atskiras mūrinis namas su garažu, graži didelė moderniška virtuvė, alyva apšildomas.

St. Clair - Oakwood
$3.500 įmokėti, 6 kambarių mūrinis namas, 2 virtuvės, vandeniu alyva šildomas, garažas ir privatus įvažiavimas.

Annette - High Park Ave.
$5.000 įmokėti, atskiras mūrinis 10 kambarių namas su vieta 2 garažams, 3 virtuves, alyva apšidomas, gražūs dideli kambariai. Tuojau galima užimti.

Bloor - Quebec
$5.500 įmokėti, 12 kambarių atskiras, gražių plytų mūronamas su 2 garažais ir privačiu įvažiavimu, 3 virtuvės, 2 vonios, vandeniu apšildomas, naujas pečius, geros pajamos.

Bathurst - Davenport Rd.
$6.000 įmokėti, tik kelių metų senumo mūrinis 9 kambarių namas su garažu ir privačiu įvažiavimu, 3 moderniškos virtuvės, 2 vonios, alyva apšildomas. Tuojau galima užimti.

St. Clair - Oakwood
$6.000 įmokėti, 6 kambarių atskiras namas su privačiu įvažiavimu, vandeniu alyva apšildomas. Visai arti St. Clair.

Marion - Roncesvalles
$7.000 įmokėti, 9 kambarių atskiras mūrinis namas su 2 garažais, 2 virtuves, vandeniu alyva šildomas, dideli gražūs kambariai. Tuojau galima užimti.

Jane - Bloor
$22.900 pilna kaina, 7 kambarių gražus mūrinis namas su garažu ir privačiu įvažiavimu, 2 vonios, vandeniu alyva šildomas. 1 kambarys rūsyje. Visai arti Bloor.

Oakwood - Davenport Rd.
$15.000 įmokėti, visai naujas 18 kambarių moderniškos tripleksas. Visai gražūs dideli kambariai, 3 garažai, privatus įvažiavimas. Visi trys butai virš rūsio. Tuojau galima užimti. Gera vieta nuomavimui. Arti susisiekimo.

Rusholme Rd. - College - Sylvan Ave.
$3.900 įmokėti, mūrinis, 6 gražūs kambariai per 2 augštus, moderniška virtuvė, garažas, šoninis įvažiavimas, vandeniu alyva šildomas. Arti prie parko ir susisiekimo.

St. Clair - Oakwood
9 kambariai — 2 augštai
$6.500 įmokėti, mūrinis, atskiras, 2 moderniškos virtuvės, dvigubas garažas, privatus įvažiavimas, vandeniu alyva šildomas. Priedo dar 3 kambariai rūsyje. Kaina $21.000. Tikrai puikus pirkinys. Pirmą kartą paduotas pardavimui.

Bloor - Oakmount Rd. - High Park
$4.000 įmokėti, mūrinis, 9 kambariai, 3 virtuvės. Alyva šildomas, geros išsimokėjimo sąlygos. Prašo $17.500. Kiemas 25 iš 150.

Bloor - Mountview - High Park
$5.000 įmokėti, mūrinis, atskiras, 8 kambariai, garažas, šoninis įvažiavimas, 2 virtuvės. 1 atvira skola balansui 10 metų.

Rusholme Rd. - Bloor
12 didelių kambarių
17.900 pilna kaina, mūrinis, vieta 2 garažams, puikus didelis kiemas 25 iš 200. Pardavimui pirmą kartą. Reikalingas truputį pataisymo. Gera proga įsigyti gerą namą pigiai. Savininkas išvyko iš Toronto. Tuoj pat galima užimti.

Bloor - Indian Rd. - Howard Park
1 atvira 10 metų skola
$7.000 įmokėti, mūrinis, atskiras, 13 kambarių, privatus įvažiavimas, 2 garažai, 3 virtuvės. Vandeniu alyva šildomas. Viskas išnuomota už $180 menesiui, priedo 5 kambariai savininkui pirmame augšte.

Pacific - Humberside
3.500 įmokėti, mūrinis, 8 kambariai, atskiras, kvadratinis planas, garažas, iš kiemo įvažiavimas, vandeniu alyva šildomas. Kaina $19.500.

Indian Rd. - Humberside
2-jų butų
1 atvira skola 10 metų
$6.000 įmokėti, mūrinis, atskiras, 2 atskiri butai 5 ir 6 kambarių, 2 virtuvės, 2 vonios. Kaina $21.500. Savininkas išvažiuoja į Europą. Geras pirkinys didesnei šeimai.

Bloor - Beresford
7 kambariai — 2 augštai
4 kambariai I-me augšte
$3.000 įmokėti, mūrinis, atskiras, kvadratinis planas, garažas, šoninis įvažiavimas, kiemas 25 iš 159. Prašo $19.500.

B. SAKALAS
- SAKALAUSKAS
Darbo telef. LE. 4-8481
Namų tel. LE. 6-1410

T. STANULIS
1159 ST. CLAIR AVE.
LE. 7-2611. Namų RO. 2-5543.

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiame skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

PERKAM ir PARDUODAM MORGIČIUS, garantuojamas tvarkingas morgičių mokėjimas.

DUODAM VELTUI PATARIMUS investacijų reikalu.

INDUSTRINĖS, KOMERCINĖS ir REZIDENCINĖS žemės didelis pasirinkimas, investacinės nuosavybės.

KREIPTIS ASMENIŠKAI

B. Sergautis

EXTRA Realty Limited

Telefonas LE. 4-9211

Ken WILES

REALTOR LTD.

1190 Bloor St. W. (prie Brock Ave.)
Telefonas LE. 7-3173

Didžiausias pasirinkimas namų - biznių visame Toronte.
Nuoširdus ir sąžiningas patarnavimas.
Rūpestingas morgičių sutvarkymas.

Mimico
$2.000 įmok., 6 kamb. mūr. atsk. gražus namas, viena skola 10 metų. Prašo tik $15.000.

Bloor - Dufferin
$3.000 įmok., 8 kamb., 2 virt., did. kamb., garažas, arti krautuv., 10 m. atviras morgičius. Puiku!

Bloor - Rusholme
$3.500 įmok., 8 kamb., geras mūras, did. kamb., gražiai išdek., priv. įvažiavimas, garažas.

High Prk. Blvd. - Roncesvalles
$4.000 įmok., 10 kamb. mūr. per 3 a., 3 virt., dvig. gar., reikia remonto.

Annette - Evelyn Ave.
$4.000 įmok., 9 kamb. atsk., gražios pl., vand. alyva šild., garažas, ideali vieta, reikia mažo remonto.

Bloor - Willard
$5.000 įmok., 7 kamb. per du augšt., vand. alyva šild., šoninis įvaž., garažas, labai švarus. Arti Bloor.

St. Clair - Rosemount
$7.000 įmok., 19 did. kamb., mūr. gražus namas. Did. sklypas, privat. įvaž., namas be skolų, pasiteiraukit, puiki investacija.

Bloor - Lippincott
$3.000 įmokėti, 7 kambar., vand. alyva šild., viso $12.900. Namas išmoketas.

Bloor - Dovercourt
$3.000 įmokėti, 15 kamb., 3 augšt., gražių plytų mūro namas, kiekviename augšte prausykla ir virtuvė. Vand. alyva apšild., atskiri įėjimai. Geras nuomavimui. Viso $22.500.

St. Clair - Bathurst
$6.000 įmokėti, 12 kambarių su baldais, gražus mūro namas, vand. alyva apšild. Viso $22.000.

Bathurst - Wilson
$7.000 įmokėti, 6 kamb. bungalow, gelsvų plytų, 6 m. senumo, garažas, gražus didelis sklypas. Moderniška virtuvė. Kaina $17.000.

Šiaurėj
$7.000 įmokėti, 5 kamb. bungalow, gražioj prie gero susisiekimo ir apsipirkimo vietoj. Tik $14.000.

Wasagoj
$2.000 įmokėti, 6 kamb. vasarnamis prie vandens, lietuvių rajone, prausykla, 2 virtuvės, rūsys, gžuolo grindys. Galima gyventi žiemą Kaina tik $4.500.

S. Jokubaitis
Parūpina morgičius
Telefonai:
įst. LE. 7-3173 namų LE. 4-0773

J. Kudaba
Parūpinamos paskolos
Telefonai:
įst. LE. 7-3176 namų RU. 3-2105

SPORTAS

LIETUVOS SPORTO NUOTRUPOS

— Kanados šachmatų meisteris N. Lietuvoje buvo žinomas, kaip geras ir kitų šakų sportininkas: yra žaidęs krepšinį Lietuvos rinktinėje, o taip pat 1936 m. iššokęs su kartimi 3,40 m. ir tuo pačiu atsiekęs rekordą, kuris tik 1939 m. buvo pataisytas Vabalo. Šiandien P. Vaitonio pasekmė Lietuvoje yra 18-oje vietoje, o pats rekordas priklauso J. Mozūrai — 4,30 m. pasekme.

Šešiolikmetė Nijolė Ramanauskaitė laimėjo Europos jaunių stalo teniso vicemeisterio vardą. Dvejete su rumune Baraš laimėjo Europos meisterio vardą. Tuo tarpu Lietuvoje įvykusioje "spartakiadoje" (žaidynėse) stalo teniso meisterio vardą laimėjo vienuolikmetė (!!!) L. Balaišytė. Tai pirmas toks įvykis Lietuvos sportiniame gyvenime, kad moterų grupėje varžybas laimėtų nepilnametė.

Lenkai futbolininkai gastroliavo Lietuvoje. Po laimėtų rungtynių (4:0) Šiauliuose, lenkai pralaimėjo sostinės Spartakui 2:0.

Maskvoje pravedamos visose sporto šakose Sov. Sąjungos moksleivių pirmenybės. Gautomis žiniomis, merginų šuoliai nuo tramplino baigėsi Vidos Ankudaitytės pergale, antroje vietoje likusi mokinė iš Leningrado. Jaunuolių grupėje stipriausias buvo Rimas Kasparas, o antrą vietą užėmė taip pat lietuvis Povilas Ziapkus. Lengvojoje atletikoje gražią pergalę iškovojo A. Stančiūtė, numesdama ietį 48,31 m. Į stalo teniso baigmę pateko keturios lietuvaitės ir po vieną žaidėją iš Maskvos, Gruzijos, Estijos, Latvijos ir Ukrainos.

Čekijos krepšininkai ir tinklininkai viešėjo Lietuvoje. Vyrų krepšinio rungtynėse Kauno Žalgiris laimėjo pirmą dieną prieš Čekijos meisterį, tačiau atsigriebimo rungtynėse buvo įveiktas svečių vienu tašku. Tinklinis ir moterų krepšinis baigėsi čekų pergale.

Geriausias Lietuvos ir Sov. Sąjungos vidutinių nuotolių bėgikas J. Pipynė nedalyvavo rungtynėse Filadelphijoje, nes kontrolinių varžybų metu Maskvoje, gavo telegramą apie motinos mirtį. Bėgimuose jis atsisakė dalyvauti ir išvyko į Lietuvą. Jis yra vedęs Europos meisterę A. Kareckaitę, kuri gyvena Maskvoje.

K. B.

Valstybiniai Kanados parkai

(CSc) Šiame straipsnyje norime pakalbėti apie valdiškus parkus, t.y. įkurtus ir išlaikomus Dominijos valdžios. Šiuo metu tokių parkų turime 32. Jie juosia Kanadą nuo vandenyno iki vandenyno plačia juosta. Apskritai imant, valstybiniai parkai Kanadoje tarnauja trims tikslams: poilsiui, švietimui ir gamtos apsaugai.

Didžioji parkų dalis yra milžiniški saugomi plotai, kur vasarotojai gali stovyklauti tam reikalui numatytose vietose, pasivaikščioti, pasiirstyti laiveliais ar paplaukioti parkų ribose esan čiuose ežeruose ar upėse. Didelė dalis valstybinių parkų yra Rocky kalnuose, kur jų yra net šeši Britų Kolumbijos ir Albertos teritorijose. Keturi parkai yra vienas šalia kito: jie sudaro ištisą parkų grandinę, didžiausią šiaurės Amerikoje. Tai Yoho, Kootenay, Banff ir Jasper valstybiniai parkai. Pastarasis yra didžiausias Kanados valstybinis parkas, o taip pat dižiausias valdiškas parkas visoje šiaurinėje Amerikoje, užimąs 4.2000 kv. mylių plotą, t.y. apie trečdalis Olandijos. Banff yra seniausias mūsų valdiškas parkas, įkurtas 1885, pradžioje tik 10 kv. mylių plote, o dabar jis siekia 2.564 kv. mylias. Pirmasis šio parko tikslas buvo apsaugoti nuo per didelės eksploatacijos karštuosius mineralinius šaltinius, esančius Sulphur kalnuose. Savo grožiu ir puikumu kalnynų valstybiniai parkai mažai teturi varžovų pasaulyje. Milžiniškos kalnų viršūnės, vietomis padengtos sniegu, vietomis kylančios į debesis savo nuoga rūstybe, o žemiau — pakalnių grožis, su krintančiais kalnų upelių verpetais ir puikiomis pievomis.

Kitoje mūsų šalies pusėje, rytuose prie Atlanto, yra kita parkų grandinė, nusitęsusi Cape Breton augštumose. Šios augštumos guli pačiame šiauriniame Nova Scotia provincijos kampe ir yra taip pat neregėto grožio, kur augštumos stačiais uolėtais krantais ir griūvančiais miškais krinta į Atlantą ir siekia jo milžiniškas nerimstamąsias bangas.

Kita valstybinių parkų rūšis yra taip vadinamieji istoriniai parkai. Jie yra skirti apsaugoti Kanados praeities liekanoms. Tose vietose atgyja Kanados istorija, nes lankytojas mato vietas, kur buvo sprendžiamas Kanados likimas. Kaikurie tokie parkai saugo buvusias pilaites, užsilikusius Kanados gimimo liudininkus. Tos pilaitės kadai yra tarnavusios ir kaip pirmųjų atradėjų bei pirklių bazės ir kaip apsigynimo tvirtovės. Tokios pilaitės pavyzdžiui gali būti Fort Battleford vakariniame Saskatchewane. Arba Fort Wellington, pilaitė ant šv. Lauryno upės, kur ne kartą buvo sprendžiamas Kanados likimas. Tai pačiai grupei priklauso ir istorinės vertės turį pastatai miestuose bei miesteliuose. Pavyzdžiui, vadinamasis "Woodside" namas Kitchener, Ont., kur William Lyon Mackenzie King, didysis Kanados valstybininkas, kurio rankose šis kraštas išaugo į nepriklausomą valstybę, užaugo ir subrendo.

Dar viena valstybinių parkų rūšis yra gyvūnijos ir augmenijos rezervatai. Tiesą sakant, kiekviename valstybiniame parke gyvūnija ir augmenija ypatingai globojama, bet yra visa eilė parkų, skirtų tik tam reikalui. Geru tokio parko pavyzdžiu gali būti Wood Buffalo parkas tarp Albertos ir Šiaurės Vakarų Teritorijų. Savo laiku šie buivolai buvo pagrindiniai prerijų galvijai, besiveisią čia milijonais. Su baltojo žmogaus atėjimu jie pradėjo smarkiai nykti — buvo paprasčiausiai be atodairos iššaudomi. Būtų ir visai išnykę, nes prieita prie to, kad liko tik kelios dešimtys. Įsteigus jiems atskirą valstybinį rezervatą-parką, šie prerijų karaliai atsigavo ir dabar jų jau priskaitoma apie 40.000. Pirmą kartą daugelio metų istorijoje buvo išduoti net keli leidimai tų butvolių medžioklei.

Kanados valstybiniai parkai yra administruojami atskiros federacinės įstaigos, sudarytos iš Šiaurės Reikalų ir Žemės Turtų ministerijų Otavoj. Kasmet juos aplanko apie milijonas yasarotojų. Be to, jie saugo mūsų gyvūniją, augmeniją ir istorines liekanas. Iki šiol jų buvimas pilnai pasiteisino, nes jie atlieka jiems įstatymų numatytą uždavinį: "Parkai yra skirti kanadiečių visuomenei, jos poilsiui ir švietimui... Jie turi būti taip užlaikomi, kad augtų ir klestėtų ne tik mūsų kartai, bet ir tolimai ateičiai".

Vašingtonas. — JAV armija pagamino radarą, kuriuo esą galima matyti už 2 mylių žeme slenkanti kareivį, o tanką ar automobilių net už 10 mylių.

Geras pirkinys — parduodamas 13 akrų sklypas.

7 mylios į š. vakarus nuo Oakvillės, prie kelio. Pigi kaina. Geros sąlygos.

Tel. LE. 2-4592, tarp 5-7 v. v.

Joseph A. PETERS Ltd.

REALTORS
Narys Toronto Real Estate Board.

1162 ST. CLAIR AVE. WEST **TELEFONAS LE. 2-3321**

Bloor - Ossington
$2.500 įmokėti, 7 didelių kambarių, mūrinis atskiras namas. 2 virtuvės, vandeniu šildomas, dvigubas garažas. Labai arti Bloor.

St. Clair - Bathrust
$5.000 įmokėti, 7 dideli kambariai atskirame labai gerų plytų name. 2 virtuvės, vandens ir alyvos šildymas. Platus įvažiavimas. 10-čiai metų vienas atviras morgičius.

Jane - Lawrence
$2.500 įmokėti, 14.500 pilna kaina. 6 kambarių bungalow. Privatus įvažiavimas. Labai lengvos išsimokėjimo sąlygos. Arti mokyklos.

Dundas - High Park
$1.500 įmokėti, 6 gražūs kambariai, 2 virtuvės, vandens ir alyvos šildymas, vienas atviras morgičius 10-čiai metų. Vieta garažui.

Delaware - College
$6.000 įmokėti, 8 kambariai, 2 virtuvės, vandens šildymas. Dvigubas garažas. Vienas atviras morgičius 10 metų.

Bloor - Jane
7 labaidideli ir gražūs kambariai kilimais iškloti. Atskiras puikus namas, Privatus įvažiavimas.

Pirkdami ar parduodami kreipkitės:

B. MARIJOŠIUS

Įstaigos tel. LE. 2-3321 — Namų tel RO. 2-5543

JOINT REALTY LTD.
899 BLOOR ST. W. - TEL. LE. 4-6381

Turime daug įvairiose vietose namų pasirinkimui tik kreipkitės ir gausite pilnas informacijas.
Tvarkome visus morgičių reikalus.

MORKIS Antanas

Real Estate and Business Broker

1077 BLOOR ST. W., prie Dufferin St., Toronto.

LE. 4-8459 LE. 4-8450 BE. 3-5996 (namų)

Tamstos rasite pas mus didelį pasirinkimą:

NAMŲ, ĮVAIRIŲ BIZNIŲ, ŽEMĖS ŪKIŲ - FARMŲ, SKLYPŲ.

Mes ypatingai gerai sutvarkome morgičius ir skoliname įmokėjimui pinigus.

Keli lietuviai ir kitų tautybių agentai visuomet tamstoms mielai patarnaus ir patars geriausiai įsigyti nuosavybes. Patartina nepirkti ir neparduoti nuosavybių pirma nepasitarus su mumis.

R. CHOLKAN REAL ESTATE LIMITED

527 Bloor St. W. Telef. LE. 2-4404

Perkant ar parduodant bet kokią nekilnojamą nuosavybę, kreipkitės į šią gerai žinomą firmą. Turime didelį pasirinkimą įvairių namų, biznių, sklypų, farmų, apartmentų ir kitokių nuosavybių. Sudarom paskolas. Sąžiningas patarnavimas.

Dundas - Gladstone Ave.
$1.400 įmokėti, 6 kamb., 2 mod. virt., alyva šildomas, garažas, lengvos išsimokejimo sąlygos.

Quebec Ave. - Bloor
$2.200 įmokėti, 6 kamb. mūrinis namas, 2 virtuvės, naujas šildymas, gražus didelis kiemas.

St. Clarens Ave. - Bloor
$2.600 įmokėti, 8 kamb. mūrinis namas, 2 mod. virtuvės, alyva šildomas, garažas, arti visko.

Delaware Ave. - College
$4.000 įmokėti, 8 kamb. atskiras mūrinis namas, 2 mod. virtuvės, naujas alyvos šildymas, gražus kiemas, garažas, viena skola likučiui 10-čiai metų.

Hewitt Ave. - Roncesvalles
$5.000 įmokėti, 10 kamb. atskiras mūrinis namas, 2 mod. virtuvės, 2 vonios, vand. alyva šildomas, gražus didelis kiemas, viena atvira skola 10 metų, puikus pirkinys.

Quebec Ave. - Bloor
$6.000 įmokėti, 7 kamb. atskiras mūrinis namas, 2 mod. virtuves, 20 metų senumo, vand. alyva šildomas, garažas su plačiu įvažiavimu, viena skola 10-čiai metų.

Jane - Bloor
$7.000 įmokėti, 6 kamb. bungalow, modernus viduje, vandeniu šildomas. Privatus įvažiavimas, garažas, didžiulis sklypas 105 iš 123, puiki vieta.

Windermere Ave. - Bloor
$5.000 įmokėti, 8 kambar. per du augštus, atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, alyva šildomas, garažas.

Baby Point - Jane
$7.000 įmokėti, 7 kamb. atskiras mūrinis namas, centrinis planas, puikus viduje, vand. alyva šildomas, žaidimų kamb. rūsyje, garažas su privačiu įvažiavimu, gražus didelis kiemas.

Rusholme Rd. - College
$10.000 įmokėti, 12 kamb. dupleksas per du augštus, vand. alyva šildomas, 2 mod. virtuvės, 2 mod. vonios, žaidimų kamb. rūsyje, puikus pastatas.

Marion St. - Roncesvalles
$12.000 įmokėti, 12 kamb. dupleksas, vand. alyva šildomas, 2 vonios, 2 virtuvės, geras nuomavimui, vieta dviem garažam.

P. KERBERIS
TEL. DARBO LE. 2-4404 - - - NAMŲ LE. 5-1584

Otava. — Lapkričio mėnesį 7 Kanados parlamentarai vyks su vizitu į Australiją. Be parlamento pirmininko Michener, vyks: Harry White — konservatorius, Leon Crestohn — liberalas, Harold Winch — CCF ir senatoriai: George White--konserv. bei Donald Smith — lib. Parlamentaras iš kalbančių prancūziškai dar neparinktas.

Bonna. — Gynybos ministeris Strauss pareiškė, kad nepasisekus Ženevos konferencijai Vak. Vokietijos gynybos planai būsią paskubinti ir karinė organizacija būsianti atbaigta ne 1961 bet 1960 metais.

Varšuva. — Dominika Gorzkowska, 1958 m. Katowicuose išrinkta "Miss Polonia" už nelegalų bandymą išvykti į užsienius, kur ji norėjusi dalyvauti grožio konkursuose, suimta.

ANTRASIS LABAI SVARBUS PRANEŠIMAS

Lietuvių Prekybos Bendrovės vadovybei malonu pranešti, kad jai pasisekė sudaryti sąlygas patenkinti visuomenės pageidavimui siusti didesnius standartinius siuntinius, ir tam reikalui ji paskyrė 50.000 jardų **EKSPORTINĖS RŪŠIES MEDŽIAGŲ** labai dailiais dvigubais ruoželiais ir lygių šitokių naujų ir ypač patrauklių spalvų: melsvos, tamsiai rusvos ir pilkšvos. Visos tos medžiagos turi įrašus "Made in England".

Nuo 1959 m. rugpiūčio 1 d. mes siūlome tas medžiagas sudarinėti šitokiems keturiems papildomiems standartiniams siuntiniams:

1) **Siuntinys Nr. 28:**
16¼ jardo NAUJOS EKSPORTINĖS RŪŠIES VILNONĖS MEDŽIAGOS, ruožuotos ar lygios, 5 vyriškiems ar moteriškiems kostiumams. ..... **Svoris 17 svarų. Kaina $59.00.**

2) **Siuntinys Nr. 29:**
16¼ jardo NAUJOS EKSPORTINĖS RŪŠIES VILNONĖS MEDŽIAGOS, ruožuotos ar lygios, 5 vyriškiems ar moteriškiems kostiumams; 10 jardų dvigubo pločio pamušalo.
Svoris 21 svaras. Kaina $67.00.

3) **Siuntinys Nr. 30:**
32½ jardo NAUJOS EKSPORTINĖS RŪŠIES VILNONĖS MEDŽIAGOS, ruožuotos ar lygios, 10 vyriškų ar moteriškų kostiumų. ..... **Svoris 34 svarai. Kaina $113.00.**

4) **Siuntinys Nr. 31:**
32½ jardo NAUJOS EKSPORTINĖS RŪŠIES VILNONĖS MEDŽIAGOS, ruožuotos ar lygios, 10 vyriškų ar moteriškų kostiumų; 20 jardų dvigubo pločio pamušalo.
Svoris 42 svarai. Kaina $125.00.

Į šių siuntinių kainas įskaityti visi su pasiuntimu susiję mokesčiai.

Mums malonu informuoti visus lietuvius, kad Lietuvių Prekybos Bendrovė, nepaisydama tai, jog NAUJŲJŲ medžiagų rūšis yra žymiai augštesnė ir kaina brangesnė, lietuvių gerui yra nusprendusi skirti tas medžiagas sudarinėti visiems tiems 30 skirtingų standartinių siuntinių, **NEPAKELDAMA JŲ KAINOS.**

Mūsų standartinius siuntinius gali užsisakyti bet kas, vis tiek, ar jis būtų Lietuvių Prekybos Bendrovės, ar kurios nors kitos firmos klijentas.

Norėdami suteikti galimybę užsisakyti siuntinį ir tiems klijentams, kurie dėl ko nors nepajėgia tuojau padaryti tai, gavę $1.00 už bet kurį norimąjį standartinį siuntinį, galutinio užsakymo mes lauksime 3 mėnesius.

Pareikalavusiems NEMOKAMAI siųsime savo NAUJŲJŲ EKSPORTINĖS RŪŠIES VILNONIŲ MEDŽIAGŲ pavyzdžius, 30 skirtingų standartinių siuntinių kainorašti (siuntinius sudaro kostiumų ir paltų medžiagos, pamušalas, batai, megztiniai ir kt.) ir naują lietuvių kalba išspausdintąjį bendrinį katalogą, kuriame aptarta:

1. Apie 600 rūšių įvairių angliškų medžiagų;
2. Didelis pasirinkimas gatavų drabužių moterims, vyrams ir vaikams;
3. Įvairių rūšių odos;
4. Gatava avalynė;
5. Laikrodžiai;
6. Foto aparatai;
7. HOHNER akordeonai — 20 skirtingų modelių, kurių kaina įvairuoja pradedant nuo $39.00;
8. SINGER siuvamos mašinos, rankinės ir kojinės;
9. AUTO-KNITTER — vienintelė mezgimo mašina, kuri yra pritaikyta visų rūšių siūlams, ĮSKAITANT IR NAMIE VERPTUOSIUS;
10. OLYMPIA rašomosios mašinėlės šių kalbų raidynu: lietuvių, latvių, estų, rusų, ukrainiečių, vokiečių ir anglų;
11. Vaistai, gaminti Anglijoje, JAV, Vokietijoje, Švedijoje, Šveicarijoje, Prancūzijoj ir TSRS.

Mūsiškis medicinos skyrius įvykdo užsakymus pagal bet kurią kalbą surašytus ir iš Lietuvos atsiųstus receptus.

MES GARANTUOJAME, kad:
1. Pasiųstasis siuntinys bus gautas.
2. Jei siuntinys dingtų, mes grąžinsime pinigus arba nemokamai pasiųsime kitą siuntinį.
3. Visi mokesčiai bus apmokėti čia, dėl to gavėjas Lietuvoje jau nebeturės nieko primokėti.
4. Prekės bus siunčiamos tik tokios, kokios užsakomos remiantis pavyzdžiais.

Mūsų kainos jau iš pat pradžiu buvo PAČIOS PIGIAUSIOS PASAULYJE, jos pigiausios ir lieka, dėl to siūlome visiems lietuviams, kurie iki šiol užsakinėdavo siuntinius per kitas firmas, tuojau pat
1. parašyti mums ir, VISAI NIEKUO NEĮSIPAREIGOJANT, paprašyti NEMOKAMAI prisiųsti katalogą, pavyzdžių ir kitokių informacijų;
2. palyginti mūsų kainas ir prekių rūšis prieš užsakant kur nors siuntinį;

TADA jūs patys įsitikinsite, kad užsakydami per mus SUTAUPOTE NEMAŽA PINIGŲ.

Specialias nuolaidas taikome visoms labdaros ir šalpos organizacijoms.

Dėl smulkesnių informacijų prašom rašyti Lietuvių Prekybos Bendrovės vadovybei.

Lithuanian Trading Company

1A, HUNT STREET, LONDON, W.11. GREAT BRITAIN.

V. VASIS
REAL ESTATE
872 Bloor St. W. Telefonas LE. 1-4605
Didelis pasirinkimas gyvenamų namų, biznių, žemės statyboms.
Jūsų patarnavimui skambinti:
J. GUDAS - LE. 1-4605, namų LE. 6-7109.

PRANO BARAUSKO
Draudimų agentūra
Visų rūšių draudimai.
TELEFONAS
RO. 6-0811
arba RO. 6-0832
49 Cameo Cres., Toronto 9, Ont.

Baltica
Lietuviška Rūbų Valykla ir Skalbykla
966 Dundas St. W. - - Tel. LE. 1-5688
Valome, dažome, jaudžiame ir taisome.
PAIMAME IR PRISTATOME Į NAMUS.
Jūsų patogumui patarnaujame nuo 8 val. ryto iki 7 val. vakaro.
Darbas atliekamas greitai ir sąžiningai.
Sav. V. BLOCKIS

ŽUKLAVIMO
ir įvairius kitus SPORTO REIKMENIS su atitinkamomis nuolaidomis gausite tik:

J. Beržinskas
1212 DUNDAS ST. W. - TORONTO - TEL. LE. 2-9547
Čia pat galite užsisakyti laivams motorus bei įvairius medžioklinius šautuvus.

Kvalifikuotas technikas taiso
televizijos ir radio aparatus
TAPE REKORDERIUS, Hi-Fi, PATEFONUS.
J. STANIONIS
19 GLEN BELLE CRESC. Telefonas RU. 1-7861

NAUJAME MODERNIŠKAI ĮRENGTAME
MOUNT ROYAL MOTORS
garaže jūs galite savo automobilio pataisymo reikalus išsiaiškinti lietuviškai. Daugiau kaip 20 m. patyrimo praktika mes garantuojame darbo sąžiningumą.
Darome visų rūšių automobilių ir sunkvežimių mechaniškus pataisymus, sulankstymų ištaisymus, dažymą, priekinių ratų sureguliavimą ir balansavimą su geriausiomis BEAR mašinomis, automatiškas ir standartines greičių dėžes, stabdžių juostų pakeitimus — nuo $18.00.
Taip pat turime padangų, baterijų ir kitų auto reikmenų.
Vilkiko patarnavimas veikia 24 valandas. Lietuviams duodama nuolaida.
3 Aukland Rd. – Tel. BE. 2-2131
Nakties metu tel. RO. 7-0086
(Aukland gatvė prasideda prie 5249 Dundas St. W., į vakarus nuo Six Point).

Skubus TELEVIZIJOS pataisymas
Dalys garantuotos 3 mėn. Dirbam iki 11 val. vak.
RO. 6-9367 – V. Semaška

Lietuvių moterų KIRPYKLA
Doma Hairstyling
1618 BLOOR ST. W.
(netoli Dundas)
Telefonas LE. 3-2904
Sav. D. KAUNAITĖ

LIQUIFLAME
OILS LTD.
Atstovas
H. ROŽAITIS
Greitas kuro-alyvos pristatymas ir patarnavimas.
Telefonas LE. 3-4908.

TAUPYK ir SKOLINKIS
Kredito Kooperatyve "PARAMA"
Paskola 1 asm. iki $3.000. Paskolos, indėliai ir gyvybė apdrausta.
DARBO VALANDOS:
Pirmadieniais ir Penktadieniais nuo 10-12 v. ryto ir 5.30-9 val. vak.
Antradieniais — nuo 10-12 val. ryto ir 7 - 9 val. vak.
Trečiadieniais ir Ketvirtadieniais nuo 10-12 val. ryto uždaryta.
Būstinė: Lietuvių Namai, 1129 Dundas St. W., Toronto, Ont.
Telefonas LE. 2-8723

DĖMESIO! DĖMESIO!
Taisau visų rūšių Televizijas, namų ir auto radijas
Darbas sąžiningas ir garantuotas. AL. ČIŽIKAS
18 SKYLARK RD., Toronto. Telefonas RO. 6-4063

Krosnys – Gazai – Alyva – Anglys
CONVERSION BURNERS — gazo ir alyvos. VANDENS TANKAI — gazo ir alyvos. VĖSINTUVAI (air conditioners) vasarai ir žiemai. KROSNYS "Gurney" — gazo ir elektros. ŠALDYTUVAI — gazo ar elektros. Visų rūšių remonto darbai.
ROSE HEATING - TINSMITH CO.
844 Broadview Ave. Krautuvė: 723 Gerrard St. E.
SAVININKAI ZALECKIAI
Telefonas HO. 6-1623.
Pas mus pigesnės kainos ir didelis pasirinkimas.

ŠILDYMO KONTRAKTORIUS
Visų rūšių šildymas ir įvairios pompos.
999 College St., Toronto. Telef. LE. 4-6123
ANT. JUOZAPAITIS

— STUDENTAI —

(Atkelta iš 2 psl.)

ko: "Gal širdy aš komunistas, bet nepripažįstu jokių ženkliukų".

Šalia Stikliaus ruošėsi seminarui Jonas. "Tegul jie visi pasiunta! — galvojo jis apie Vėlines ir susirinkimą. — Dirbti trukdo... Gerai, kad išmečiau Bliūdžių..."

———

Bliūdžius teberymojo suole. Vincas išėjęs kalbėjo apie Vėlines, apie kontrrevoliuciją. Mikas nepakėlė galvos. Laukė. Žino apie jį ar ne?

— Bliūdžius daužė autobuso langus. Nors jis niekad nedainuoja, o ten plyšojo už visus garsiau...

Po kiekvieno Vinco žodžio Bliūdžiaus galva kilo vis augščiau. Jų žvilgsniai susitiko. Abu žiūrėjo vienas į kitą su neslepiama neapykanta.

Kai Vincas baigė, Bliūdžius pašoko, ir, visiems tylint, jie pasikeitė vietomis.

— Aš pasakysiu!... — duso Mikas. — Aš pasakysiu!.. — Jis šnekėjo apie kolūkius, tėvą, istoriją...

Laurinaitis iš įsiutimo iki skausmo gniaužė kumščius. Jo galvoj akimirksniu gimė planas, ką toliau daryti.

Kaip netikėtai iššoko Bliūdžius, taip ir grįžo į savo vietą. Laurinaitis už jo nugaros kažką rašė popieriaus skiautelėje.

— Kas čia blogo? — priešpaskutiniame suole išstybo Stiklius. — Padainavo ileturiškas dainas, ir į sveikatą. Gal tų langų Mykolas visai ir nedaužė. Mes auklėti turime žmones, o ne šaukti kaip Norvaiša. Vadinasi, trejus metus nemokėjome jam padėti išsklaidyti visų abejonių. Tik mes dėl to kalti! Ateityje turime jam padėti.

Auditorija suūžė. Vieni pritarė Stikliui, kiti prieštaravo. Negalima buvo susigaudyti balsų maišatyje. Stiklius pastovėjo kiek ir klestelėjo į suolą.

Pakilo Baltrėnas.

— Auklėti? — ramiai pradėjo jis. — Kartais draugai komjaunimą norėtų paversti namine aukle. Gal Bliūdžius nepilnametis, gal jis ne tų pačių paskaitų klauso, ne tą patį gyvenimą mato kaip mes? Auklėti reikia, bet kai barzdotas vyras ima verkšlenti, — neauklėjot manęs! — tai jau kvaila. Jis privalo atsakyti už save, ir mes to reikalaujame. Sakote, — nieko blogo, daineles dainavo ... Bliūdžius, langus daužydamas, kolūkius taisė? Baigi Institutą, važiuok, padėk, taisyk. Ne auklėti, o bausti siūlau. Gana, draugai!

Dzūkas, pamiršęs užrašų knygutę, pakeitė Baltrėną.

— Milicijai perduosim! — rėžė jis. — Studento duonelė buvo neskani, pavalgysi kitokios. Ne taisyti, o griauti nori kolūkius, viską. Mikai, tu gi atvažiavai į Institutą kitoks. Kas tau pripūtė miglos? Iš kur ta tulžis? Velniai ižno, ir rėkiu ant tavęs, ir kartu gaila!...

Kai per susirinkimo pertrauką studentai plūdo į koridorių, Laurinaitis įspraudė Bliūdžiui į ranką raštelį. Pasislėpęs nišoje, Mikas perskaitė: "Išeik. Negrįžk namo. Pirmą valandą susitinkam prie "Palangos" restorano. Raštelį sunaikink!".

Gatvėse blausiai mirksėjo elektra. Šalto, kiaurai perpučiančio vėjo šuorai nešiojo lapus, kol juos iš pustuštės gatvės nublokšdavo į tarpuvartes. Bliūdžius skubėjo Vilnelės krantu. Anksčiau jam rodės, — jeigu suims, jis tardytojui pasakys tą patį, ką šiandien kalbėjo susirinkime. Bet suėmimo vaizdas visuomet būdavo toks tolimas, panašus į vaikų žaidimą, kuriame jis tikėjosi būti kenčiančiu didvyriu.

Galima buvo anksčiau deklamuoti Lrucijaus eilėraščius, keikiančius gyvenimą, už kurį net kalėjimas geresnis, bet dabar, atsidūręs prie kalėjimo slenksčio, Bliūdžius nebejautė jokio noro ten pakliūti.

Sutikęs milicininką, Mikas paspartindavo žingsnius, tarsi kažkur labai skubėtų. Jam atrodė, kad ir milicininkas jau viską žino, įtariai palydi jį akimis. Bėgti iš Vilniaus? Bet — kur? Kur išbėgsi?

Lyg supykusi murmėjo Vilnelė, ūbavo telefono stulpai, plakėsi į tvorą atplyšusi afiša.

Šviesesnėm gatvėm Bliūdžius slinko lėčiau. Dirstelėjo į langus. Užuolaidos tarsi atitvėrė jaukius kambarius nuo niūraus rudens vakaro. Pro vieną langą matė, kaip mergytė, pasilenkusi prie stalo, ruošė pamokas. Netrikdė jos nei praeivių žingsniai, nei vėtra. Ant kito lango murksojo katinas, toks ramus, patenkintas.

Kažkas antram aukšte skambino pianinu. Pro atvirą langelį akordai išsiveržė į tamsą ir išnykdavo.

Prie vieno lango stovėjo moteris su mergyte ant rankų. Palenkusi šviesiaplaukę galvytę ant motinos peties, mergytė miegojo. Motina nekrusteldama žiūrėjo į gatvę. Jos kasa, kuria, matyt, žaidė prieš užmigdama duktė, beveik išpinta driekėsi per petį. Moters akių Mikas nematė, bet staiga taip ryškiai jam pasivaideno pačios gražiausios ir pačios brangiausios akys. Viskas išnyko: ir vėjas, ir šiušenanti lapais gatvė, ir nerimas. Jį kvietė į save sesuo. Atsisveikinti su ja! O galėjo ir pamiršti...

"Kai baigsi Institutą, išvažiuosim, broleli, kur nors drauge. Man viskas taip nusibodo..." — neseniai kalbėjo jam sesuo.

"Išvažiuosim! Tikrai išvažiuosim! — kaip mažas vaikas apsidžiaugė dabar Mikas. — Kai nueisiu, ji šiltom iš miego rankom glostys mano plaukus. Ir verks... Nuraminsiu. Tegul ir suims — po metų kitų vistiek grįšiu. Tada ir išvažiuosim. Vakarais gersim šviežią su putele pieną... "Sesuo!" — pašauksiu įėjęs į kambarį. Ji apsivilks chalatą, mėlynąjį... Vaišins vyšnių uogiene... Žino, kad aš ją mėgstu. Tik dėl manęs tiek daug jos privirė... Štai durys..."

Mikas turėjo jos buto raktą. Kai sesers nebūdavo namie, jis ir vienas galėdavo įeiti. Ir dabar, nenorėdamas jos žadinti, Mikas atrakino duris. Tykiai perėjo koridorių, svetainę — tegul bus jai staigmena! — miegamąjame uždegė elektrą.

———

Kitą dieną Bliūdžių suėmė.

(Pabaiga)

VEDYBOS
Jei norite vesti, rašykite /vokiečių ar lenkų k./, telefonuokite ar atvykite asmeniškai į
VEDYBŲ BIURĄ "WALDI"
859 COLLEGE ST., Toronto, Ont.
Telefonas LE. 2-5461.
Informacijos kasdien nuo 6-9 val. v. Atsakymams raštu pridėti $1. Moterims iki 35 m. amž., tarpininkavimas VELTUI.

Kas keliatės į kitą butą ir norite pigia kaina pervežti savo baldus, kreipkitės telefonu
LE. 3-1435
BR. STONČIUS

VALAU FOTELIUS
ir įvairius kilimus, taip pat išimu rašalo dėmes. Sutaisau iširusius galus ir pradegintus kilimus.
Skambinti LE. 3-4912
P. KARALIŪNAS

Vyriškų ir moteriškų rūbų siuvėjas
K. ARDAVIČIUS
High Park rajone
2102 DUNDAS ST. W. Tel. LE. 3-2220
(tarp Howard Pk. ir Roncesvalles)

DĖMESIO VISIEMS KLIJENTAMS DĖMESIO!
WESTERN TEXTILES
PERSIKĖLĖ iš 766 Dundas St. W. į naujas, gražiai atremontuotas patalpas 876 B DUNDAS ST. W. Telefonas EM. 3-0984.
Dabar turime didelį pasirinkimą vilnonių angliškų medžiagų kostiumams, paltams ir visokių kitų siuntiniams į tėvynę ŽEMIAUSIOMIS KAINOMIS.

Taisau RADIO ir TELEVIZIJOS aparatus
Darbą ir dalis garantuoju 90 dienų.
A. STANČIKAS **Tel. LE. 1-5982**

Liet. apmąstymai

(Atkelta iš 3 psl.)

Maskvos kanceliarijose, atitinkamai nuteikiant priklausomus "lietuviškus" politinius veiksveiksnius.

Kas daryti?

Niujorke grupė žmonių svarstė neigiamas ir teigiamas puses pasiūlymo prašyti audiencijos pas Chruščiovą, kaip kad jau pasiskelbė darysią Amerikos žydai. Švedijoj posėdžiavęs "Pasaulio Žydų Kongresas" kaltino sovietus už bandymą "paralyžuoti ir atomizuoti žydų bendruomenę sovietijoj, bandant izoliuoti ją nuo pasaulio žydų bendruomenės". Žydai taip pat prisipažino, kad jų "atsargumas ir susilaikymas" nedavęs jokių rezultatų — sovietai elgiasi, kaip jiems patinka. Prieš tai jų delegacija taip pat kreipsiantis į Kongresą Vašingtone.

Lietuvių ratelyje buvo manoma, kad Chruščiovui gal ir tiktų sužinoti, jog tūkstančiai pabaltiečių šeimų tebėra perskirtos, kad nedrįstama iš LTSR net pasikeisti meno parodomis, ansambliais, knygų klubais, sporto rinktinėmis. Chruščiovas turėtų sutikti, kad amerikiečiai ir kanadiečiai, kilę iš Pabaltijo, instinktyviai trokštą santykiavimo su savo tautomis, o ne su ukrainiečiais ar armėnais. Kokios yra priežastys, kad Lietuva ir Estija iki šiol tebėra uždarytos laisvam turistų judėjimui, jei neskaityti dviejų grupių, kurių sąrašai staiga iš po nakties atsirado iš "kažkur" tarytum "deportaciniai seroviniai sąrašai". Šita grupė net galvoja, kad nepasiekus Chruščiovo atitinkamas pareiškimas galėtų būti pateiktas spaudai aiškinant kaip šiuo atžvilgiu suprasti JAV "people to people" santykių ir sovietinę "tautų draugiškumo" politiką.

Nebus karų!

Kiekvienas sekąs spados pranešimus apie naujausius karinius ginklus negali jais nepasidžiaugti. Jie tokie baisūs, tokie paprasti ir lengvai pagaminami, kad "ikišiolinės priešininkų skerdynės, nebegalės būti daugiau net svarstomos!" Pvz. amerikiečių ginklavimo tarnybos generolas paskelbė, jog už $10 galima pagaminti tiek tokių dujų, kad jos paralyžuos neskausmingai kuriam laikui, kareivį; arba buvo parodytas toks vamzdys, iš kurio iššauta rakieta pati susiras ir susprogdins žemai skrendantį lėktuvą. Arba paskelbta žinia, kad JAV paleido tokį žvalgybinį satelitą, kuris seks betkokį rakietų judėjimą šios planetos paviršiuje, nors tai jau buvo sekama ir nuo žemės toj pačioj Amerikoj. Gal ir tai skatina ir Chruščiovą "bučiuotis"? Iš tikro pagarba priklauso inžinieriams už "prievartavimą" politikų iki šiol protavusių ir besielgusių tarytum tebegyventų priešistoriniais laikais.

Russians?

Jei geltonoji spauda lietuvius sportininkus vadina "Russians", tai gal dar galėtų būti ignoruojama, bet kai toks "The New York Times" vienam vedamajame lietuvius, gruzinus, ukrainiečius vadina "People of Russia", o kitame tvirtina, jog "Amerika niekad neužmirš jūsų kančios", — jau nepakenčiama. Kaip galiausiai pats vedamasis prisipažįsta: "jei prisiminsim kaip jos kenčia, mums patiems išeis į sveikatą". Laikraštis betgi nemažai vietos skyrė "Captive Nations" savaitei Niujorke. Vienoj vietoj informavo, kad "kardinolas Spellman pasveikino europiečių grupių vadus.

A. P. GARAŽAS
1539 DUNDAS ST. W.
/prie Dufferin/
Visų rūšių mechaninis automobilių remontas. Spec. Fordomatic - Hydromatic transmisijos.
Sav. ANTANAS PAŠKEVIČIUS
Telefonas LE. 5-9130

Piano ir Grand-Piano specialistas
A. BRIČKUS
Atlieku visus pianinų remonto darbus. Perku ir parduodu naudotus pianinus. RO. 9-5866.

PADAROMI
minkšti baldai
pagal užsakymus ir atraukiami seni labai pigia kaina. Darbas garantuotas.
Telefonas WA. 2-7981

Dažai ir sienoms popieris!
Vaškas, šepečiai, terpentinas.
Sky's Paint & Wallpaper
891 DUNDAS ST. W.
Tel. EM. 4-2715, Toronto, Ont.

Visi elektros darbai atliekami greitai ir prieinamomis kainomis.
VICTOR ELECTRIC CONTRACTING CO.
V. JUSKEVIČIUS,
Licenced master electrician.
Telef. HI. 7-1601
Toronto

.. ŠYPSENOS ..

Prie kino kasos

Prie kino kasos prieina 14 metų berniukas su savo 6 metų broliuku ir prašo dviejų bilietų.

— Šiandien kinas tik suaugusiems. Vaikams negalima, — sako kasininkė.

— Visvien aš jau seniai viską suprantu, o mano broliukas, visvien, nieko dar nesupranta, — ginčijasi berniukas.

Gera tarnautoja

Įstaigos viršininkas kalbasi su mergaite, norinčia gauti mašinininkės vietą.

— Tamsta rašai gerai, bet man sunku pasitikėti asmeniu, kuris per metus yra 6 vietas apleidęs.

— Bet, pone viršininke, aš savo noru nesu apleidusi nei vienos.

Pastabos

1. Neturtingas idiotas, tai tik idiotas. Turtingas idiotas, vistiek turtuolis...

2. — Kas mūsų šefo gerai dar nepažįsta, mano, kad tai idiotas.

— O kai pažįsta?

— Tada tikrai įsitikina...

3. — Turiu šiandien svarbų susirinkimą. Galvoju, ką pasakysiu, — sako vyras.

— Ir aš turiu susirinkimą. Galvoju, kaip apsirengti, — sako žmona.

Interviu

Prieš išvykstant rusų trupei "Bolšoi" iš Toronto, prie vienos šokėjos priėjo mokas rusiškai vietinio laikraščio korespondentas ir paklausė, kokį įspūdį ji išsiveža iš Kanados ir bendrai iš Amerikos.

— Štai kokį, — atsakė ji. — Dirbantieji čia yra sunkioje būklėje.

— Ką jūs, ką jūs ,— užginčijo kanadietis. — Argi jūs neįsitikinote, kad čia visko pilna? Argi jūs nepabuvojote mūsų krautuvėse?

— Žinoma, buvau, kaipgi, — atsakė šokėja. — Visokių prekių krautuvėse pas jus yra daug, bet pirkėjų prie krautuvių nesimato. Visos prekės ant lentynų kaip padėtos, taip ir guli. O štai pas mus, Sovietų Sąjungoj, pas darbininkus pinigų labai daug. Kai tik atsiranda kurios nors prekės krautuvėse, darbininkai kaip matai visas ir išperka, kad kitiems net ir nelieka. O kas pas jus? Prekės ilgokai guli krautuvėse, gadinasi. Vien tik rodoma, kad visko yra su kaupu. Aš daug kur pabuvojau čia ir Amerikoje, bet niekur nemačiau eilių prie krautuvių. O kaipgi galima be eilių? Visai ne taip, kaip pas mus...

Artistė iš "Bolšoi" išdidžiai pažvelgė į korespondentą ir tuo interviu užsibaigė.

Komplimentas

— Tamsta atrodai tokia jauna, gerbiamoji ponia, veik sunku atskirti nuo tamstos dukters, — komplimentus pila džentelmenas damą išvedęs šokti.

— Tamstai atrodau, — rūgštokai atsako dama. — Pagaliau aš gi esu ta dukra!

Dr. E. Zubrienė
Dantų gydytoja
1577 BLOOR ST. WEST
(prie Dundas)
Telefonas LE. 2-4108
Priėmimo valandos:
nuo 9-12 ir 3-8 val. v.
Šeštadieniais pagal susitarimą

George BEN, B.A.
ADVOKATAS-NOTARAS
praneša, kad
persikėlė
į naujas patalpas
1134 DUNDAS ST. W.
Toronto 3, Ont.
Telefonas LE. 4-8431

W. A. LENCKI,
B.A., L.L.B.
TEISININKAS — ADVOKATAS - NOTARAS
100 ADELAIDE ST. W.
Room 107
Telefonas EM. 6-4182
Toronto

Lietuvio advokato įstaiga
Victor D. ALKSNIS
ADVOKATAS - NOTARAS
62 RICHMOND ST. WEST
/kampas Bay & Richmond/
Room 901
Telefonas EM. 2-2585

LIETUVIO ADVOKATO ĮSTAIGA
NEIMAN, BISSETT
&
SEGUIN
Advokatai — Notarai
35 HAYDEN ST., Toronto,
(arti Bloor ir Yong gatvių)
Telef. įstaigos: WA. 4-9501. Telef. namų: BE. 3-0978

LIETUVIS STOGADĖNGYS
Dengia naujus ir taiso visų rūšių stogus, taip pat deda skardines rinas.
Abest Roofing & Tinsmithing Company
144 First Ave., Toronto 8.
Tel. HO. 6-8252.
C. SWANKAS

Kabinetas: LE. 4-4451
Dr. P. MORKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.
1082 BLOOR W., Toronto 4.
(į rytus nuo Dufferin St.)

Dr. N. Novošickis
DANTŲ GYDYTOJAS
459 BLOOR ST. W.,
Toronto, Ont.
(Starkman vaistin. namuose)
Darbo valandos susitarus telefonu.
TEL. WA. 3-2003

OKULISTĖS
Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.
Wiktoria BUKOWSKA, R.O.
274 RONCESVALLES AVE.
(prie Geoffrey St.)
TEL. LE. 2-5493
Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 6 v.v.

Akių specialistas
L. LUNSKY, R.O.

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Ištiria akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nervingumą. Kalba slavų kalbomis.
470 COLLEGE ST., Toronto
Telef. WA. 1-3924

Įstaiga veikia
168 val. savaitėje
DRAUDIMAS
RO. 9-4612
GENERAL INSURANCE
Turto draudimas (namai, auto ir pan.) visoj Ontario provincijoj.
AL DUDA

TORONTO, Ont.

Šv. Jono Kr. parapijos žinios

— Gerojo Ganytojo stovyklos jaunimui pastato Sprinhurste pašventinimas įvyko pereitą sekmadienį po 11 val. pamaldų. Šventėje dalyvavo keletas kanadiečių svečių iš Toronto ir vasarvietės administracijos, lietuvių Bendruomenės atstovai ir gausus tautiečių būrys. Šventinimo apeigas atliko kun. P. Ažubalis, tardamas lietuvių ir anglų kalbomis pasveikinimo žodį. Gražų sveikinimo žodį tarė Arthur Maloney, federalinio parlamento atstovas. Po šventinimo iškilmių vasarvietės salėje įvyko Kat. Mot. D-jos, šv. Jono Kr. parap. skyriaus ponių parengtos nuotaikingos vaišės, kuriose dalyvavo arti poros šimtų svečių. Vaišių metu Marijos vardo sodalietės stovyklautojos atliko programą ir kartu užbaigė stovyklavimą. Stovyklos iškilmės gausiai buvo fotografuojamos ir filmuojamos.

— Liet. Kat. Moterų D-jos šv. Jono Kr. par. skyriaus metinė šventė — Žolinė didžiąja dalimi buvo jungiama su stovyklos šventinimu. Draugijos narės už Lietuvos moteris išklausė šv. Mišių, o po jų — parengė puikias vaišes, kuriose dalyvavo didžiuma dalyvavusiųjų 11 val. pamaldose. Draugijos narės koplyčiai ir stovyklai papuošti buvo atsivežusios daug gėlių.

— Šią savaitę stovyklos patalpomis naudojasi parapijos choras. Didžioji betgi jų dalis susirinks tik savaitgalį. Šią savaitę vasarvietėje atostogauja kun. dr. J. Gutauskas, kiti du kunigai Torontė.

— Jau yra gauta nuotrauka iš lietuvių maldinikų kelionės Midlande. Nuotrauka išėjusi vykusiai. kartu su lietuviais yra nusifotografavęs J.E. vysk. F. V. Allen. Nuotrauką galima pamatyti šį sekmadienį po pamaldų parapijos knygyne.

— Lietuviškų kapinių planavimo ir administravimo reikalais šią savaitę įvyks parapijos komiteto posėdis.

— Pakrikštyta: Dana Marija Vitkutė ir Edmundas Ignas Kilius.

Šv. Jono Kr. parapijos "Gerojo Ganytojo stovyklos" pašventinimą paminėdamas The Globe and Mail šio pirmadienio laidoje įsidėjo nuotrauką, kurioje matyti parlamentaras Arthur Maloney su klebonu kun. P. Ažubaliu, žiūrį į didelę lentą, kurioje anglų ir lietuvių kalbomis užrašytas stovyklos pavadinimas.

Kun. L. Kemėšis, klebonaująs naujai kuriamoj Manitouwadge, Ont., parapijoj, praleidęs atstogas Springhurste, pereitą ketvirtadienį ir penktadienį lankėsi Toronte. Penktadienį traukiniu išvyko į savo parapiją.

J. R. Simanavičius, "Tėvynės prisiminimų" radijo valandėlės vedėjas, šį pirmadienį su visa šeima išvyko savaitei atsotogų į Laurentian kalnus pp. Gaurių vasarvietėje. Pakeliui jis sustos vienai dienai Montrealy. Kartu vyksta ir Vanda Švedienė.

P. Kerberis, dirbąs R. Cholkan Real Estate įstaigoje nekilnojamo turto pardavėju, grįžo iš atostogų ir vėl mielai patarnauja savo klijentams perkant ar parduodant nuosavybes.

Irena ir Juozas Morkūnai rugpiūčio 5 d. sulaukė pirmojo sūnelio Juozo Arūno. Motina iš ligoninės grįžo rugpiūčio 15 d. sveika ir laiminga.

Augštesniųjų mokyklų baigiamųjų 13 klasių mokinių egzaminų rezultatai išsiuntinėti pereitą savaitę. Bendrai šių metų rezultatai visoje Ontario provincijoje geri. Egzaminus laikė 129.000 mokinių. Toronto mokyklų mokiniai egzaminuose pasirodė pirmaujančiais. Iš jų išlaikė egzamenus net 90.6%, kai iš visų Ontario mokyklų mokinių išlaikė 80.65%. Pastebėta taip pat, kad pirmaujančių tarpe yar didelis procentas neokanadiečių.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Šiais metaies iki rugpiūčio 1 d. numokėta virš $31.000 parapijos skolų ir visi procentai viso virš $4.000. Tikimasi, kad šiais metais parapija numokės skolų apie $50.000.

— Užsibrėžta dar šiais metais perdažyti visas iki šiol nedažytas naujųjų pastatų patalpas ir išdekoruoti laikinąją bažnyčią. Šiuo laiku daromi planai ir ruošiama sąmata altoriams ir presbiterijai pertvarkyti.

— Šios savaitės antroje pusėje T. Placidas ir T. Paulius išvyksta į Kanados šiaurę poilsiui. Laikinai klebono pareigas eis T. Modestas ir jam talkins T. Klemensas ir T. Rafaelis.

— Sveikiname visus iš stovyklų grįžusius vaikučius, ypačiai tuos, kurie poilsį praleido Tėvų Prancikonų stovyklavietėje. Nuo širdžiai dėkojame tėveliams už pareikštą pasitikėjimą, paliekant mūsų ir mūsų parinktų žmonių globoje savo vaikučius. Ačiū Dievui, abi mūsų stovyklavietėje vykusios stovyklos praėjo be sunkesnių susirgimų ir be didesnių nelaimių. Faktas, kad per abi stovyklas atostogavo virš 200 vaikų, aiškiai kalba, kiek čia įdėta rūpestingumo ir kaip atsakomybė buvo rimtai suprasta. Užtat abiem stovyklų vadovybėm nuoširdžiai dėkojame, tuo labiau, kad jie dirbo be jokio atlyginimo ir net nutraukę savo atostogas vaikučių gerbūviui. Dėkojame taip pat labai gausiam stovyklų personalui, be kurių įnašo stovyklų pasisekimas nebūtų buvęs įmanomas. Taip pat dar kartą dėkojame visiems, kurių dėka ši stovyklavietė iš kuklių pradmenų išaugo į milžinišką ir pasigėrėjimo vertą vaikučių stovyklavimo centrą ne tik Kanados, bet ir JAValstybių lietuviams.

A.A. Adolfas Buknaitis

žuvo pereitą sekmadienį darbe. Kaip vagonų ratų tepėjas John St. CPR geležinkelio stotyje jis dirbo palindęs po stovinčiu vagonu. Tuo metu traukinys buvo pastumtas keturias pėdas. Velionis, matyt, norėjo iš po vagono iš šokti ir pakliuvęs po ratu buvo perpiautas pusiau. Velionis paliko žmoną Oną Negražytę, sūnų Valių 9 metų ir dukrelę Ritą 6 m. Be to, Clevelande gyvena jo ištekėjusi sesuo. Į Kanadą velionis atvyko prieš 11 metų ir apie 10 metų dirbo CPR, bet tepėju tedirbo vos keletą savaičių. Jis pats ir jo žmona yra kilę iš Liudvinavo valsčiaus

Velionis pašarvotas laidojimo namuose St. Clair St. į rytus nuo Oakwood Ave. Laidojamas iš evangelikų liuterionių Malonės bažnyčios — 1442 Davenport Rd. — trečiadienį. Į bažnyčią lavonas atvežamas 11 val., į kapines išlydimas 2 val. p.p.

Naujos taisyklės siuntiniams

Nuo š.m. liepos 17 d. sumažinti medžiagų, odos, kojinių, skarelių ir mezgimo siūlų siuntimo kiekiai. Dabar galima viename siuntinyje siųsti kaip seka:

Coating: wool, artificial fur materials made of wool; Suiting: wool; Dress material: wool; Quilted material: wool, vatalinas — išviso nedaugiau 6½ ardo.

Coating: semi-wool, rayon, artificial fur made of other then wool; Suiting: semi-wool, nylon, rayon; Dress material: velvet (šilkinis aksomas), semi-wool, rayon, nylon, taffeta and rayon quilted material; Artificial silk, viscose, linings — išviso nedaugiau 16½ jardo.

Velveteen, corduroy; Cotton quilted material; Cotton materials, Ticking, Sheeting and canvas — išviso nedaugiau 21 jardo.

Išviso nedaugiau kaip 44 jardai medžiagos viename siuntinyje.

Socks and stockings — išviso ne daugiau 6 porų.

Kerchiefs — išviso nedaugiau 5-kių.

Leather (top, sole, heel and imitation) — išviso nedaugiau kaip dviem porom ilgų batų iki kelių 16-18 kv. pėdų viršut. odos arba trim porom batelių 13½ kv. pėdų viršut. odos ir atitinkamai priedų.

Knitting wool — nedaugiau 2 sv. ir 3 uncijų.

Tos pačios taisyklės liečia ir siuntinius iš Anglijos.

Taip pat pranešame, kad nuo šios dienos savo sudarytus siuntinius iki 17 svarų 4 uncijų netto, galima siųsti iš Kanados į Lietuvą ORO PAŠTU.

Lietuvių įstaiga
BALTIC EXPORTING CO.
849 College St., Toronto. LE. 1-3098.

PADĖKA

Mūsų dvidešimties metų vedybinės sukakties proga taip iškilmingai suruošusiems pobūvį ir gausiai apdovanojusiems puikiomis dovanomis tuo padarant mums netikėtą staigmeną, o taip pat jautriais žodžiais sveikinusiems pobūvio metu bei per liet. radijo valandėlę, nuoširdžiai dėkojame: p.p. svečiui iš Chicagos kun. Trakiui, kun. Ažubaliui, Tėv. kun. Placidui, P. J. Savulioniams, J. V. Simanavičiams, A. A. Tarailams, J. V. Miliauskams, M. Pekautams, Ed. Miliauskų šeimai, D. A. Bajorinams, Z. P. Augaičiams nuo Tillsonburgo, E. K. Gudinskams iš Hamiltono, Dr. Anysų šeimai, inž. Buntinų šeimai, p-lei Jankutei, P. Šernams, V. Rušams, J. Mockevičiams, J. Dvilaičiams, Dambarams, Sendžikams, Keršiams, Galinienei su dukra, Tarvydams, p-lei Grigelytei, Liorancams, Dabkui, Petruliams, Heikiams, Pogoželskiams, Poškams ir mūsų dukrai Rūtelei.

Mieliems mūsų prieteliams liekame nuoširdžiai dėkingi.

U. ir J. Bleizgiai.

Mariją ir Jurgį Danisevičius,
motinai ir uošvei
a.a. ONAI GUNTORIENEI mirus,
giliai užjaučiu

R. Medelis.

"AUŠROS" STOVYKLA

"Balseliai eina per girias,
Paukšteliai kelia vestuves,
Ir tra-lia-lia ir tra-lia-lia
Ir tra-lia-ly-lia lia-lia..."

skambėjo vaikučių balseliai vakarais prie laužo. Praeiviai ir kai mynai gėrėjosi jų dainomis, juoku ir krykštavimu, stebėjosi jų tvarkingumu rikiuotėse einant maudytis. Svečius džiugino stovyklos erdvumas, o ypač barakų bei palapinių papuošimai kuriuose vaikučiai sudėjo visą savo sielą ir darbo laiką.

"Aušros" stovykloj šiemet stovyklavo 137 stovyklautojai: 75 berniukai ir 62 mergaitės. Tai ne vien Toronto ir Hamiltono vaikučiai, bet net iš tolimų Kanados bei Amerikos užkampių atvažiavę. Matėsi čia V. R. Tumosai su Avižiumi iš Čikagos; A. K. E. Razgaičiai iš Clevelando; M. Gamzikaitė, A. Masiulionytė ir G. Sakaitė iš Buffalo; iš St. Catharines buvo E. Grigaitė ir V. Butkutė; Paris, Ont., atstovavo H. V. Kuzmickai su V. Martišiumi; stovyklavo čia ir Mount Pleasant gyventojas H. Širvnskas; Sudburiui stengėsi gėdos ne padaryti S. Venckevičius, J. Kasperiūnas, E. E. Glizickai ir E. Skvereckaitė; o Minow Lake vaikučių nuomones stipriai reiškė ir atstovavo J. ir E. Lukšiai.

Stovykla pasižymėjo ne vien tik vaikų gausumu ar jų vietovių įvairumu, bet ypač stovyklautojų pasireiškimais: iš meniškos pusės turėjome daug puikių dainininkų, artistų ir apie penketą akordeonistų, kurie puikiai užsirekomendavo prie laužų ir kitomis progomis. Buvo pravestos dailiojo skaitymo ir deklamavimo varžybos. Jų rezultatai yra šie:

Deklamacijos varžybose iš vyresniųjų berniukų laimėjo I vietą Dilkus, II Orvydas; vyr. mergaičių — I Čeponkaitė J., II Reginaitė L. ir Baturaitė; jaun. berniukų — I Žabas, II Venckaitis; jaun. mergaičių — I Baltaduonynė I., II Kuzmickaitė.

Dailaus skaitymo varžybose iš vyr. berniukų — I Orvydas, II Ramanauskas; vyr. mergaičių — I. Masiulionytė, II Juozaitytė.

Palapinių puošimo varžybose laimėtojais iš berniukų tapo "Žaibo" palapinės gyventojai — T. Galinis, R. Bartusevičius, J. Genys, A. Genys ir A. Kryžanauskas, o mergaičių — "Piratės" — Ž. Greičiūnaitė, V. Juozaitytė, L. Reginaitė ir J. Baturaitė.

Vaikai buvo vertinami ir individualiai paklusnumo, pavyzdingumo, lietuviškumo bei religingumo atžvilgiais. Geriausiais stovyklautojais buvo išrinkti: Algis Puteris su Giedrimu ir Liucija Reginaitė su Jūrate Baturaite. Šie stovyklautojai gaus vieną savaitę sekančių metų stovyklos veltui.

Grupėmis vertinant, geriausia berniukų grupė pripažinta: R. Puteris, Orvydas, V. Martišius, A. Saulėnas ir A. Kobelskis. Mergaičių geriausią grupę sudarė: I. Grigaitė, R. Baltaduonytė, Ž. Rukšaitė, K. Rupkalvytė ir M. Gamziukaitė. Šioms dviems grupėms bus suruošta ekskursija sekančios vasaros stovyklos metu, kaip buvo įvykdyta šiais metais su praėjusių metų laimėtojais, kurie ekskursavo po Midlandą.

Sveikai sielai, sakoma, reikia sveiko kūno, o sveikam kūnui sveikos sielos. Ir čia buvo viskas vykdoma laikantis šio principo. Visus dvasinius reikalus asmeniškai su kiekvienu išrišdavo stovyklos dvasios vadovas T. Paulius, OFM, ir savo rytiniais pamokslais bei patarimais daug kam padėjo stovyklauti tikroje stovykliškoje dvasioje. Iš kitos pusės — buvo čia ir tinklinis ir krepšinis, beisbolas ir badmintonas, stalo tenisas ir kiti įvairūs žaidimai, gi lengvojoje atletikoje buvo pravestos varžybos. Jų rezultatai:

60 jardų bėgimas.

Berniukai: 7-8 metų—I Romas Puteris, II Algis Saulėnas, III Algis Kobelskis; 9-10 metų — I Rimas Petrauskas, II Juozas Astrauskas, III Andrius Paškauskas; 11-12 metų — I Henrikas Širvinskas, II Simas Puras, III Antanas Razgaitis; 13-14 metų — Viktoras Ruseckas, II. L. Astrauskas.

Mergaitės: 7-8 metų — Ž. Rukšaitė, II Butkaitė, III V. Kuzmickaitė; 9-10 metų — I J. Simonaitytė, II. L. Barzevičiūtė; 11-12 metų — I G. Zigmantavičiūtė, II E. Simonaitytė, III G. Dubinskaitė.

Šuolis į tolį.

Berniukai: 7-8 m. — I A. Avižius 8'8", II A. Puteris 8'1", III A. Kobelskis 7'0"; 9-10 m. — I. J. Astrauskas 11'10", II R. Petrauskas 11'2", III A. Paškauskas 9'8"; 11-12 m. — I S. Puras 11'2", II H. Širvinskas 10'8", III A. Kryžanauskas 10'2½"; 13-14 m. — I V. Ruseckas 13'7", II A. Sapijonis 13'5", III R. Astrauskas 12'8".

Mergaitės: 6-7 m. — I V. Barzevičiūtė 7'9", II Ž. Rukšaitė 7'7", III B. Dubinskaitė 6'8½"; 8-9 m. — V. Juozaitytė 9'1½", II V. Bekerytė 9'½", III J. Simonaitytė 9'; 10-11 m. — I L. Reginaitė 10' 2", II I. Grigaitė 9'7", III M. Vainaitė 8'11½", 12-13 m. — I E. Juozaitytė 12'1", II G. Dubininkaitė 11'3", III R. Narušytė 9'11".

Šokimas į augštį.

Berniukai: 7-8 m. — I A. Saulėnas 3', I A. Kabelskis 3', II R. Puteris 2'9"; 9-10 m. — I U. Astrauskas 3'8½", II R. Petrauskas 3'8½", III A. Paškauskas 3'; 11-12 m. — I P. Genys 3'8", II H. Širvinskas 3'2", III Kuzmickas 3' 2"; 13-14 m. — I V. Ruseckas 4' 5", II A. Sapijonis 3'8", III R. Grigas 3'2".

Mergaitės: 6-7 m. — I R. Petronytė 2'4", II V. Barzevičiūtė 2'3", III Ž. Rukšaitė 2'2"; 8-9 m. — I V. Juozaitytė 2'10", II A. Čeponytė 2'8", III J. Simonaitytė 2'7"; 12-13 m. — I E. Juozaitytė 3' 11½", II G. Dubininkaitė 3', III E. Simonaitytė 2'8".

Plaukimas.

Berniukai: jaunesnieji — I. A. Paškauskas, II A. Puteris; vyresnieji — I R. Astrauskas, II P. Genys.

Mergaitės: jaun. — I L. Barzevičiūtė, II A. Čeponytė; vyresn. — I G. Zigmantavišiūtė, $$ J. Čeponkaitė.

Stovyklos vadovybę sudarė: T. Paulius, OFM — dvasios vadovas, A. Brazys ir K. Batura — komendantai, P. Vyskupaitis ir K. Šapočkinas — sporto vadovai, J. Staškevičius — men. dalies vadovas, D. Skrinskaitė, A. Šapokaitė ir Šapočkinienė — mergaičių vadovės, T. Verbickaitė — gailestingoji sesuo, S. Čepas ir J. Tamulionis — ūkio reikalų vedėjai. Kiti pagalbininkai buvo: A. Sapijonytė, A. Grigaitė, S. Martinkutė, O. Česnaitė, S. Simonaitytė, K. Batura, A. Sapijonis, R. Grigas, R. Vyskupaitis.

Naujojoje stovyklos virtuvėje sklandžiai vaikučiams virė ponios: A. Astrauskienė, G. Baltaduonienė, S. Dilkienė, Genienė, A. Grigienė, O. Guobienė, E. Juzukonienė, S. Simonaitienė, O. Tikuišienė, P. Urboninė.

Stovyklos metu dar pagelbėjo: Genys, Kobelskis, Guoba.

Stovykla oficialiai buvo uždaryta sekmadien., rugpiūčio 16 d., iškilmingai paskutinį kartą nuleidžiant vėliavas. Žodį tarė komendantas Batura, o po to įvyko įteikimas dovanų mūsų jauniesiems atletams, deklamatoriams ir skaitytojams. Galiausiai padėkos žodį tarė T. Paulius, OFM, visiems prisidėjusiems prie stovyklos statymo bei jos veiklos. Norėtųsi dar pasakyti, kad visi lietuviai, ypač iš Toronto bei Hamiltono turėtų pačiam T. Pauliui padėkoti už tiek daug įdėtų darbo ir nemigo valandų, kurias jis pašventė jaunimui ir jų stovyklai.

Nuskambėjus paskutiniesiems Lietuvos himno aidams stovyklautojai pradėjo skirstytis ir išvažinėti namo: čia hamiltonietis atidavė pasiskolintą muilą čikagiečiui, torontietė paskutinį kartą skolino šukas iš sudburietės, o clevelandiečiai baigė savo ginčą su paryžiečiais ir kiekvienas spausdamas kitam ranką sakė: "Iki pasimatymo kitais metais!".

S. J.

Otava. — Š.m. pirmajame pusmety Kanadoje gimimų skaičius padidėjo 4.2%, bet mirimai padidėjo dar labiau — 6.8%.

Otava. — Birželio pabaigoje Kanadoj dirbančiųjų buvo 6.053. 000, o bedarbių 234.000, t.y. visu 100.000 mažiau, kaip to mėnesio pradžioje.

Dr. J. URBAITIS
Gydytojas ir Chirurgas
perkėlė
savo kabinetą į naujas patalpas 1796 BLOOR ST. W., į vakarus nuo Keele prie Oakmount Rd.
Darbo valandos: 1 val.-3.30 v. p.p. ir 6-8 val. v., ir susitarus. Šeštadieniais: 11-3.30 val. p.p.
Trečiadienį uždaryta.
Telefonas: RO. 6-6791.

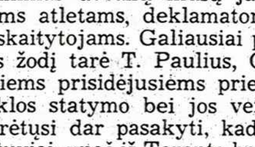

BALTIC MOVERS
Baldų pervežimas Toronte ir tolimomis distancijomis. Visas vežamas turtas apdraustas. Važiuojam kas savaitę į Montrealį, Londoną, Windsorą, Hamiltoną, North Bay, Sudbury ir kitur.
30 DEWSON ST. TEL. LE.4-1403
TORONTO

Važiavimo mokykla
WALDI
859 COLLEGE ST. LE. 2-5461
Lietuvis instruktorius
Kaina $1.50
Automatinės ir standartinės mašinos.

MILNES FUEL OIL CO.
atstovas
VYTAUTAS AUŠROTAS
sudaro alyvos sutartis, priima užsakymus alyvos krosnims įstatyti ir visų rūšių anglių pristatymui.
Skambinkite: LE. 5-0527

KANADOS AUKA TREMTINIŲ SAVAITEI

Toronto dienraštis The Telegram, bendradarbiaujant Care organizacijai, organizuoja pasiųsti visą laivą — 2.300 — tonų pieno miltelių Viduriniųjų Rytų pabėgėliams paremti. Miltelius, kaip savo įnašą tremtiniams paremti, jų savaitės proga padovanojo Kanados federalinė vyriausybė. Tenka tik suorganizuoti pervežimą. Tai kainuoja po 1¼ cento už svarą. Lėšų telkimo darbo ėmėsi Toronto dienraštis The Telegram, kuris paskelbdamas rinkliavą savo skaitytojų tarpe priminė, kad už $1 gali būti parūpinta stovyklose vargstančių pabėgėlių vaikams 1.920 stiklinių pieno, o už 36 centus — kiek kainuoja vienas pakelis cigarečių — 691 stiklinė.

Kalbamasis laivas su pieno milteliais išplauks iš Toronto (šv. Lauryno jūrkeliu), apie lapkričio 5 d., kad pieno milteliai paskirtas vietas pasiektų prieš Kalėdas. Milteliai bus išdalinti pabėgėlių stovyklose Italijoje, Graikijoje, Egipte ir Turkijoje.

The Telegram šitai pieno miltelių pasiuntimo akcijai išpopuliarinti pakvietė ir mažumų spaudą. Tam rugpiūčio 6 d. Royal York viešbučio bibliotekos patalpose buvo surengtas The Telegram štabo ir Ethnic Press Club narių susitikimas, kuriame platesnį pranešimą apie tremtinių vargingą padėtį minėtuose kraštuose padarė Care direktorius R. W. Reuter. Mažumų laikraščių atstovai planui pritarė, reikšdami vilties, kad kada nors tokios pagalbos bus pasiųsta ir kituose Europos kraštuose vargstantiems tremtiniams.

Aukos siųstinos šiuo adresu: The Tely Milk Ship, The Telegram, Bay and Melinda St., Toronto 1, Ont. Kiekvienam aukotojui bus pasiųstas pakvitavimas, kuris tiks pridėti prie pareiškimo asmeninių pajamų mokesčiams sumažinti.

Aukotojai gali prašyti, kad už jų auką siunčiami pieno milteliai būtų pažymėti ne The Telegram, bet mūsų laikraščio arba Ethnic Press Club vardu: "A Gift from ....". Pieno milteliai yra supakuoti į maišelius po 50 svarų. Aišku, kad tai galės būti įvykdyta, jei atitinkamu vardu bus suaukota pakankama suma nors vieno tokio maišelio persiuntimo išlaidoms padengti. Lietuvius aukotojus prašytume savo auką siunčiant pažymėti, kad auka skiriama mūsų laikraščio vardu.

Viktoras Pundzius "Žiburių" b-vės šėrininkas, turįs įmonę Lido Cleaners Windsore, Ont., tenykštės apyl. v-bos narys, lankydamasis Toronte aplankė ir spaustuvę. Pasigėrėjo jos nauju linotipu ir padaryta didele pažanga. Prie turimų dviejų šėrų nupirko dar du šėrus.

Spaustuvės valdyba dėkinga už paramą ir linki geros sėkmės jo versle ir gyvenime.

Sovietinių šokėjų grupių, dalyvavusių Niujorke sovietų parodos meninėje programoje, koncertas Toronte visdėlto įvyks — rugpiūčio 25-27 d.d. Maple Leaf Gardens. Jų tarpe betgi nėra nei lietuvių, nei kitų pabaltiečių, tik rusai, ukrainiečiai, gruzinai, armėnai, uzbėkai ir kazachai. Bilietai nuo $3 iki $7.50.

Japonų laivų bendrovė "Iino Line" nuo š.m. rugsėjo pabaigos pradės leisti savo laivams kas mėnesį kursuoti tarp Japonijos ir Toronto. Laivas "Muneshima Maru" yra jau pakeliui. Rugpiūčio 15 d. jis išplaukė iš Japonijos ir atplauks per Panamos kanalą, sustojęs San Francisco, Los Angeles, Niujorke ir Montrealy. Japonų laivai atgabens įvairių smulkių prekių be papuošalų, kuriais jie garsėja, o iš Kanados gabens daugiausia javus —kviečius ir miežius.

Padėka

Noriu pareikšti savo nuoširdžią padėką mieliems prieteliams Jadvygai ir Jonui Ignatavičiams už suruoštas tokias iškilmingas ir puikias man atsisveikinimo vaišes, p. Jankauskienei už pagalbą, visiems kitiems dalyviams ir mano draugams už linkėjimus sėkmės naujam įsikūrimui.

Taip pat nuoširdi padėka p.p. Ignatavičiams padėjusiems man susitvarkyti su bagažo išsiuntimu ir palydėjusiems mane į kelionę.

Širdingai vertinu Jūsų nuoširdumą mieli prieteliai, ir tas liks visados mano širdyje.

Olga Karpienė.

REIKALINGA MERGAITĖ į krautuvę pilnam laikui. **Tel. CH. 1-7383.**

Išnuomojams 5 ar 4 kambarių apartmentas II augšte vandeniu alyva šildomas, yra garažas. Savininką galima matyti kasdien iki 2 val. p.p. arba savaitgalyje. Tel. LE. 2-2418.

Išnuomojami 3 kambariai ir virtuvė, arba mažiau. II augšte, be baldų. Telef. LE. 4-8154.

Išnuomojamas vienas kambarys I augšte ir vienas kambarys III augšte. Galima virti. Prie šv. Jono r. bažnyčios. Telef. EM. 8-4189.

TAUTIETI, kuris liepos 19 d. Wasagoje davei palaikyti laikrodį, prašau jį atsiimti. Skambinti vakarais RO. 6-3886.

MONTREAL, Que.

Šveicarijos gen. konsulas Montrealy dr. F. Kaestli su savo žmona lietuvaite išplaukė Homeric laivu į Europą.

Karalaičiui Karoliui prancūzų kalbos mokytoju karalienė parinko montrealietį leitenantą Jean Lajeunesse, tarnavusį 22 karališkajame pulke. Karalienė nori, kad jos vaikai gerai kalbėtų prancūziškai, kaip kad ji pati kalba, ir nori, kad karalaičio mokytojas būtų kanadietis. Karalaitis prancūziškai mokosi jau ketvirtus metus ir vieną dieną savaitėje karališkoje šeimoje niekas kitaip nekalba kaip prancūziškai. Tą dieną vaikai negirdi nei vieno angliško žodžio.

L. Šalna, "Žiburių" bendrovės valdybos narys ir spautuvės reikalų vedėjas, išvyko porai savaičių atostogų.

A. Gimanto

"Lietuviškuose įvairumuose" "TŽ" Nr. 33 paskelbtas kvietimas jo vardu pasiųsti per "TŽ" $1 auką lietuvių sportininkų kelionės po Pietų Ameriką išlaidoms padengti Lietuvius aukotojus prašytume savo auką siunčiant pažymėti, kad auka skiriama mūsų laikraščio vardu.

Talentų išryškinimo koukursą ir šiemet, rugpiūčio 22 ir 23 d.d. organizuoja "Robert Simpson Company Ltd.". Kviečiami pasirodyti jaunuoliai-ės 13-21 metų amžiaus, o konkurse Miss United Appeal — mergaitės 15-21 metų amžiaus. Konkursai vyks CFRB radojo stoty 1-4.30 val. p.p. Informacijų tuo reikalu galima kreiptis į Mr. Ken Watts, Supervisor of Youth Promotions at Simpsons — UN. 1-9111, local 6.

Nežinomos moters skeletas liepos 18 d. buvo atrastas griovy miške prie Maple Lake. oP ilgų pastangų valdžios organai išaiškino moters asmenybę. Tai buvusi, kaip paskelbė Toronto dienraščiai, Elsie Ambrozaitis, 46 m., esą, latvė. Nors pavardė labai lietuviška, tačiau bent plačiau Toronte ji nebuvo žinoma. Ji buvusi mokytoja, karo metu buvusi koncentracijos lagery, su vyru persiskyrusi apie pusantrų metų prieš dingimą. Ji buvusi ankščiau ir psichiatrinėje ligoninėje.

DISTRICT ESTATE BROKERS
177 Sherbrooke St. W.
VI. 2-8501

D. N. Baltrukonis	CR. 6-5075
F. Yasutis	LA. 2-7879
A. Markevičius	RA. 7-4097
A. Budriūnas	RA. 2-8035
P. Adamonis	RA. 2-2472
P. Baltuonis	LA. 6-2084
Pr. Rudinskas	HU. 1-2957

Sekite mūsų skelbimus apie paskirus objektus 'NL', 'TŽ', 'Star', 'La Press'.

AUTOMOBILIŲ DRAUDIMAS

Nuo 1959 m. rugsėjo 1 d. automobilių draudimas atpiginamas 20% tiems, kurie 5 metus neturėjo nelaimių, 1 metus neišvažinėja daugiau 10.000 mylių, nenaudoja mašinos pastoviam važinėjimui į darbą.

P. Adamonis, VI. 2-8501.

Atiduokite mums pardavimui jūsų nekilnojamą turtą. Per pirmus š.m. 6 mėnesius turime 34 pardavimus.

District Estate Brokers
VI. 2-8501.

PRIVATI TELEVIZIJOS STOTIS

CBC vadybos pirmininkas dr. Andrew Stewart pareiškė, kad 1960 m. liepos mėnesį Kanadoje būsianti atidaryta pirmoji privati televizijos stotis. Manoma, kad ji bus Winnipege.

Pagal nuostatus Kanadoje jokia televizijos stotis negali pati tiesiogiai perdavinėti amerikoniškųjų stočių programų. Pagal vadybos nutarimą, kiekviena stotis privalo transliuoti bent 55% kanadiškos programos. Apribotas yra taip pat skelbimų perdavimas. Vien skelbimus galima perduoti tik iš ryto, bet ne po pietų.

AMERIKIEČIAI DIRBA NEPALY

Himalajų valstybė Nepalis po Tibeto krizės tapo labai reikšmingu strateginiu požiūriu. Be abejonės, ryšy su tuo JAV paskubino seniai pradėtas derybas dėl oro bazių tame krašte. Pagal pasirašytą sutartį aerodromai jau statomi. Pirmieji statomi kalnų papėdėje, o vėliau numatyta pastatyti jų keletą ir kalnuose. Iš jų pirmasis bus pastatytas Mustang vietovėje prie pat Tibeto sienos 5.000 metrų augštumoje. Ši vietovė yra prie pat augščiausio, iki šiol žmogaus dar neužkopto kalno — Dhaulagiri, 8.180 metrų augščio. Pagal sutartį amerikiečiai patobulins 8 jau esančius kalnų aerodromus, kurie tuo tarpu naudojami tik geram orui esant.

Aerodromai, žinoma, skaitytis Nepalio nuosavybė ir JAV jam parduos lėktuvus. Tuo reikalu taip pat sudaryta atitinkama sutartis. Be to, sudarytos dar 6 sutartys, kurios apturia JAV ūkinę pagalbą Nepaliui — žemės ūkio pakėlimui, krašto mineralinių turtų išnaudojimui, o taip pat gyventojų sveikatos ir švietimo reikalų tvarkymui.

Atrodo, kad Nepalį norima padaryti pajėgia kliūtimi tolimesniam komunistinės Kinijos veržimuisi šiame rajone.

Kaip praneša kiti šaltiniai, Sovietų Sąj. Tibete skubotai įrengianti savo toli šaudančių raketų bazes, iš kurių esą būsią galima pasiekti betkurį žemės punktą.

TAUPYK, SKOLINKIS
savo kredito kooperatyve "LITAS"
Santaupos pilnai apdraustos. Paskolos lengvai ir greitai duodamos bet kokiam geram tikslui.
"LITAS" veikia sekmadieniais 11-1 val. p. p. Aušros Vartų parapijos salėje. Banko kambaryje.
Pirm. A. Norkeliūnas, RA. 7-3120. Ved. D. Jurkus, PO. 7-4280

AL GARBENS
REAL ESTATE
Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys
1611 Bloor St. W. - - Toronto, Ont.
TELEFONAI: LE. 6-2738, LE. 6-2664. Vakarais — HU. 9-1543

Krautuvė ir 3 butai. $10.000 įmokėti, vienas morgičius balansui. Randasi ant College gatvės prie Rusholme Rd. Kaina $30.000.

Glenlake - dupleksas. $10.000 įmokėti, 11 kambarių, atskiras plytų namas. Pilnai išnuomotas Kaina $25.000.

Indian Rd. $5.000 įmokėti, 8 nepereinamų kambarių, 2 moderniškos vonios ir virtuvės. Vandeniu alyva apšildomas. Garažas. Kaina $19.500.

Alhambra Ave. $3.500 įmokėti. 6 nepereinami kambariai, 2 garažai. 5½% morgičius. Kaina $14.900.

Bloor - Lansdowne, $2.500 įmokėti, balansui vienas atviras morgičius 10 metų. 6 kambariai, grožus plytų namas. Garažui vieta. Kaina $15.500.

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.